PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXIX Nr. 8390 | Miercuri 8 aprilie 1970 | 8 PAGINI — 40 BANI

PAGINA A V-A

OMUL FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI...

Destine la înalta tensiune a răspunderii sociale

• COMPETENȚĂ • REALISM • PERSPECTIVĂ

condiții ale eficienței îndrumării de partid

Gheorghe BLAJ,
prim-secretar al Comitetului județean Maramureș al P.C.R.

Însuflețirea cu care muncesc colectivele unităților economice din județul Maramureș pentru realizarea sarcinilor planului pe anul 1970 se oglindește în faptul că, în primul trimestru al anului, planul producției globale a fost îndeplinit în proporție de 104,5 la sută, sporul de producție realizat peste prevederi însumînd 53 milioane lei, din care peste 70 la sută s-a obținut pe seama creșterii productivității muncii, iar planul producției marfă vîndute și încasate a fost îndeplinit în proporție de 105 la sută, livrîndu-se peste prevederi mărfuri în valoare de 58,3 milioane lei. La export au fost livrate produse peste plan a căror valoare trece de 27 milioane lei. Aceste rezultate încorporează eforturile colectivelor de întreprinderi, ale organelor și organizațiilor de partid în vederea punerii în valoare a rezervelor interne ale producției, găsirii unor soluții realiste, științific fundamentate, pentru îndeplinirea sarcinilor de plan, a angajamentelor luate în întrecerea socialistă.

Pe primul plan al preocupărilor organizațiilor de partid și conducerilor de întreprinderi din județ se află deplina valorificare a resurselor și posibilităților fiecărei întreprinderi. Aceasta cu atît mai mult cu cît în cursul anului trecut, într-o serie de unități economice — Uzina mecanică de mașini și utilaje miniere, Uzinele metalurgice pentru minereuri neferoase din Baia Mare, în exploatările miniere etc. — s-au manifestat deficiențe pe linia defalcării planului pe luni și decade, fixîndu-se un ritm necorespunzător, în care ponderea o avea ultima decadă a lunii. Datorită acestui lucru, în decada a III-a se realiza 40—45 la sută din planul lunar, ceea ce se repercuta negativ asupra livrării și încasării producției, asupra eficienței economice. De aceea, pornind de la dezbaterea cifrelor de plan în adunările generale ale salariaților, am acționat astfel ca oamenii să cunoască nu numai global, ci în amănunțime, concret, ce sarcini le revin direct, la locul de muncă.

Acordăm o deosebită atenție cunoașterii temeinice a sarcinilor de plan, întrucît unitățile industriale din județ au de realizat în 1970 o producție globală de 5,2 miliarde lei, cu 146 milioane lei mai mult decît anul trecut. Trebuie, de asemenea, să se asigure o sporire a productivității muncii cu 4,4 la sută, precum și o creștere a livrărilor la export cu 8,9 la sută, în raport cu sarcinile din 1969. Pe linia investițiilor, avem de materializat 851 milioane lei alocați pentru lărgirea și modernizarea capacităților de producție existente, cît și pentru construirea unor obiective economice noi. Sînt sarcini mobilizatoare, pe deplin realizabile. Dovadă sînt angajamentele pe care organizația noastră județeană de partid și le-a luat în întrecerea dintre organizațiile județene de partid, angajamente care prevăd — în industrie — depășirea planului producției marfă cu 50 milioane lei, a planului de export cu 10 milioane lei, un spor suplimentar de 1 la sută la productivitatea muncii și 10 milioane lei economii peste plan la prețul de cost, reducerea termenelor de punere în funcțiune la 17 obiective industriale.

Am schițat, așadar, cîteva elemente ale celor mai acute preocupări ale noastre tocmai pentru a sublinia cadrul dinamic în care organele și organizațiile de partid trebuie să exercite actul conducerii. Este îndeobște cunoscut că pentru a conduce trebuie să cunoști nemijlocit, de la sursă evoluția producției, să ai o imagine clară asupra modului în care se desfășoară activitatea în industrie, pe șantiere, în toate domeniile și în toate unitățile, să știi cu precizie direcțiile în care urmează să acționezi. Tocmai de aceea comitetul județean cere activului, aparatului de partid și, în primul rînd, membrilor biroului să fie prezenți în cea mai mare parte a timpului de muncă în întreprinderi, pe șantiere. În acest fel, vom reuși să cunoaștem temeinic și la timp realitatea — și aceasta nu atît prin rapoarte, informări, sesizări și ședințe, ci prin munca vie cu oamenii, creînd în

(Continuare în pag. a III-a)

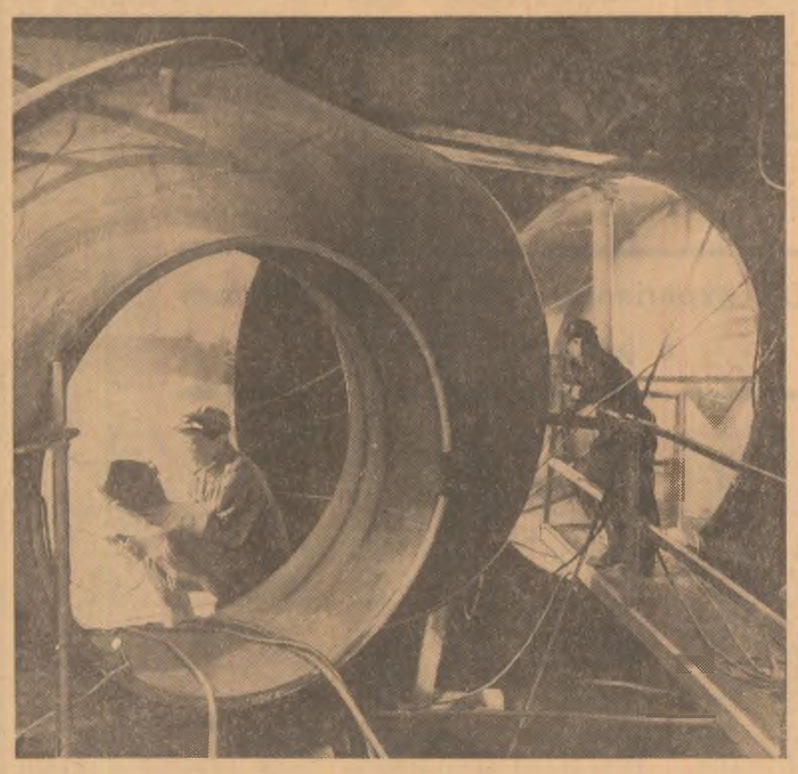

Pe Valea Lotrului constructorii au adus freamătul marilor șantiere. **În fotografie :** lucrări subterane la centrala electrică Ciunget

Foto : Agerpres

Reîntoarcerea la izvoare

Nu, nu greșește bătrînul adagiu : ne întoarcem mereu la iubirile dintîi. Și au atîtea chipuri primele iubiri ! Mi-e și teamă să numesc numai cîteva pentru ca nu cumva, reeditînd povestea Ucenicului-vrăjitor, să le dezlănțuie pe toate — și toate, adunate la un loc, încetează să mai fie niște nostalgice și romantice amintiri, devenind o singură, fără sfîrșit și de neînchipuit patimă.

Și totuși...

Așezarea natală, locul unde, deschizînd ochii, totul ni s-a părut fabulos, dar de o măreție simplă și dreaptă care ne atîta necontenit să întrebăm, să întrebăm, să întrebăm... Școala unde am făcut epocala descoperire că, pe ger și arșiță, la Ecuator și Polul Nord, cu o perseverență diabolică, dar și cu o încăpățînare de copii ce nu vor să doarmă după masa, unu și cu unu fac doi, indiferent dacă sîntem, sau nu, de acord... Locul unde am avut prima revelație a muncii, cînd ne-a apărut în palmă cea dintîi bătătură lăsată de coada secerei sau de minerul ciocanului și am alergat fericiți s-o arătăm tuturor, ca pe cel mai omenesc semn de noblețe... Aleea pe care, recitind din Eminescu, descopeream tăcerea și fericirea așteptării...

PICĂTURA DE CERNEALĂ

Incurabilul reporter din mine îmi dă ghes să scriu : ș.a.m.d. Evident, totul continuă pentru că totul a început undeva, într-o matcă fertilă și formativă, acolo unde ne întoarcem mereu ca să regăsim primele iubiri.

Credeam însă că acest superb sentiment este apanajul strict al unei vîrste mature și, fără să pot explica de ce, mă durea că este așa : invidiind tinerețea fiilor mei și a altora, îi reproșam vîrstei de aur imperfecția, faptul că este străină de aceste întoarceri la izvoare. Iată însă că, spre surpriza, dar și spre bucuria mea nedisimulată, numeroși tineri mă contrazic.

Au devenit, în ultimul timp, tradiționale, în multe sate și comune, acele zile de „exod" ale tinerilor spre casele părintești, reîntîlnirile unor proaspeți muncitori și intelectuali, proveniți din mediul rural și stabiliți la oraș, cu dascălii lor, cu bătrînii înțelepți și plini de omenie, care le-au călăuzit pașii dintîi, cu tot ce poate fi demn de o afecțiune perenă și s-a zămislit sub cerul spre care s-au înălțat zmeiele colorate ale copilăriei. Aproape că n-a trecut o săptămînă ca să nu citesc că, pe undeva, în Maramureș sau în Deltă, pe plaiuri moldovene ori bănățene, într-un cătun „de două lulele", cum i-ar fi zis Hogaș, sau într-o comună gospodărească, cochetînd de pe acum cu vremea deloc depărtată cînd va deveni un oraș înfloritor, zeci și sute de tineri au venit să sărute mîinile părinților, să-și aplece fruntea în fața învățătorilor, să afle ce s-a mai petrecut în absența lor, să povestească ce fac ei și să le mulțumească celor care i-au învățat ce înseamnă munca și modestia, ambiția și cutezanța, cinstea și demnitatea. Sentimentul acesta care însoțește reîntoarcerea la izvoare, la primele iubiri se numește la oraș gratitudine ; mai mult, mulți dintre acești tineri știu chiar că el vine din latinescul gratitudo și, probabil, a ajuns la noi din franțuzescul gratitude, dar se simt atît de emoționați și de onorați să-l rostească așa cum l-au deprins întîia oară în vatra părintească : recunoștință.

Octav PANCU-IAȘI

Cîntecul cel nou al șoselei

Reportaj de Nicolae VELEA

Potcovindu-se în piept tare de stinci, sîciită de capriciile văilor și dealurilor, umilită de potecile de munte, mai drepte, mai subțiri și în fiecare an mai tinere și mai proaspete — șoseaua din Cepari-Argeș și-a croit — tenace în șleau de care și în pietriș bătucit — calea spre memorie și cîntec.

Pentru că cepărenii din Argeș se revendică și se legitimează în serie istorică prin mărturisiri străvechi, prin bogăția și plasticitatea folclorului născut și legănat aici și prin pitorescul așezării — drept autori ai cunoscutului cîntec : „Pe șoseaua din Cepari".

Buclele, briurile cu care șoseaua ocolește viclean și frumos dealurile, unind în pante dulci piscuri cu poale și văi, au devenit, deci, unduiri de cîntec și de rime care se cheamă și se încrucișează, iar ritmul în care caielele de la potcoavele calului („...care duce doi și trei / dar pe noi doi porumbei...") mărunțeau și mărunțesc ghinda și alunele căzute pe drumurile învecinate, întovărășitoare, ritmul acesta deci a devenit cadență de melodie.

Acum însă potecile care zvîcnesc vesel la soare, tăind culmile fără șovăiri de prisos și care „năpîrlesc" în fiecare primăvară, au de ce să se simtă și să fie umilite — și multe din ele îmbătrînite. Pentru că vechea și blînda șosea din Cepari trăiește nu doar o nouă o altă tinerețe ; se află de fapt la începutul unei alte vîrste și condiții. Aceea a asfaltului. Iar asfaltarea prin întinderile proiectate de la poalele munților pînă jos, aproape de cîmpie restituie dimensiunile folclorice ale șoselei, a ceea ce cîntecul a cuprins prin „pe șoseaua din Cepari".

În spatele școlii de opt ani din centrul comunei, una din cele mai bine gospodărite și mai aspectuoase de pe Valea Topologului s-a instalat și a prins contur și personalitate un șantier cu un profil nou (pînă acum pe aici se întîlneau doar cele forestiere) : „Șantierul Cepari" al Direcției de drumuri și poduri-Pitești.

Acest șantier are în obiectiv realizarea și modernizarea unui veritabil nod de drumuri.

Cel dintre Curtea de Argeș — Sălătruc — Ciineni va stabili, în sfîrșit, legătura dintre orașele Curtea de Argeș și Sibiu.

Alt drum este cel dintre Cepari — Vărzaru, care trece prin Tigveni și Ciofringeni. Trebuie neapărat să notez că aici, la acest „nod", există — ca să spun așa — un punct „internațional". Este vorba de ceea ce localnicii numesc cu stimă curiozitate și alții în deplină cunoaștere a amănuntelor — „Uscătorul". Adică — pretențios spus — Centrul de deshidratare a legumelor și fructelor din Tigveni.

Aici, dinapoia piramidei alcătuite de 15 000 de lăzi se adună, se selectează, și pleacă spre ale țări — căpșuni, vișine, cireșe, prune și mere — recoltate de pe văile Topologului și Vilsanului.

St. Petrescu, un om de o energie parcă explozivă, dar permanent disciplinată și într-un fel reprimată — conducătorul centrului „Uscătorului", adică, îmi spune exact, cu hîrtiile pe masă că planul pentru primul trimestru 1970 a fost îndeplinit la 20 februarie ; că s-au livrat pentru export peste plan 100 tone de mere proaspete. Și deoarece mașina de scris, aflată într-un „birou" care noaptea este dormitorul șoferilor, nu are nici o literă lipsă ca în orice reportaj rural tradițional și nu pot să fac ironii pe seama ei, bat la ea cifre ridate care mărturisesc activitatea prodigioasă a „Uscătorului" din Tigveni. De asemenea, va sprijini amenajarea drumurilor comunale Cărpiniș, Urlueți și alte ramificații ale drumurilor județene în curs de modificare, precum și construirea de poduri din beton.

Inginerul Florea Dezideriu, șeful șantierului, se află chiar acolo, pe malul Topologului — atît de fierbinte acum — unde mașinile, „masticatoarele" pe care le supraveghează, ademenesc, macină și amestecă pietriș, nisip, apă limpede de rîu și smoală. Și apare asfalt. E un om tînăr, robust, bine legat — impresia primă, ultimă și definitivă a fost de seriozitate, temeinicie și tenacitate. Fața largă, de cele mai multe ori impasibilă, pe care poposește rar surîsul, cheamă parcă prea lesnicios — dată fiind îndeletnicirea inginerului — apropierea de severitatea și liniștea betonului.

Florea Dezideriu are — profesional — vîrsta șantierului din Cepari și a noii condiții a șoselei.

După terminarea facultății a venit direct aici.

— Și după ce terminați „nodurile" de aici, încotro plecați ? — îl întreb.

Fața i se destinde puțin și parcă, vinovat, un zîmbet flutură timid :

— Nu știu. Pe drumuri...

Apoi, obrazul i se închide brusc, la loc, se „betonează".

— Pentru drumuri.

(Continuare în pag. a IV-a)

PAGINA A VI-A

CALCULUL ELECTRONIC „nerv dinamizator" al economiei moderne

NU ORICE FLOARE LEAGĂ ROD

Petru COMARNESCU

Referindu-mă la vastul domeniu al artelor, mă gîndesc la cîte false prevestiri și inutile alarmări nu mi-a fost dat să asist de-a lungul vieții. În anii următori primului război mondial, cînd cinematografia a cunoscut o dezvoltare mai mare, s-a profetizat că filmul va înlocui spectacolul teatral. Cînd s-au perfecționat patefoanele și înregistrările pe discuri sau, mai tîrziu, s-a introdus radioul ori au apărut magnetofoanele, s-a prevestit că acestea vor goli sălile de concert.

Nimic adevărat din aceste prevestiri. Noile invenții au îmbogățit existența oamenilor, desfătarea estetică, educația maselor. Nici una dintre arte nu a sucombat, ci dimpotrivă.

În domeniul artelor plastice s-au făcut, de asemenea, profeții și aici mi se pare că lucrurile s-au încurcat pînă la absurd — profețiile sau prevestirile devenind *prejudecăți*.

Nu asistăm și astăzi la teorii emise de unii artiști și critici, prin care se susține că nu mai este nevoie de portrete pictate și nici de figuri statuare ? Nu ne este dat să auzim profetizări ale dispariției picturii de șevalet și înlocuirii ei cu o artă obiectuală ? Mai de curînd, odată cu apariția mașinilor de calcul electronice, a calculatoarelor electronice, s-au făcut încercări de a se programa opere de artă (nu numai poezii, ci și picturi, opere de sculptură și arhitectură etc.) dar pînă acum rezultatele sînt dezamăgitoare, deoarece mașinile nu pot reda și dezvolta accentele sau trăsăturile pe care artistul le obține prin sufletul său, prin sensibilitatea ce asigură substanța ori semnificația creației artistice. Calculatoarele pot ajuta preocupările intelectuale ale omului, îi pot fi — pînă la un anumit grad — colaboratoare intelectuale, dar ele nu vor putea înlocui adevărata creație intelectuală sau artistică.

În aceste schimbări, „mutații", transformări, ce vor face mai lesnicioasă, mai „inteligentă" viața umană, rolul artelor plastice va putea fi sporit, iar nu sărăcit.

Acestea sînt pentru noi, iubitorii de artă, marile probleme și vitalele deziderate : îmbogățirea artei, iar nu sărăcirea ei ; înnobilarea vizualității și, în genere, a senzorialității, iar nu meschinizarea și trivializarea lor ; spiritualizarea percepției cu ajutorul sentimentelor și gîndirii adînc umane.

Datorită progresului științific, al tehnologiei contemporane, s-au lărgit mult posibilitățile percepției, cunoașterea vizibilului și a ceea ce multă vreme a fost invizibil. Datorită fizicii, chimiei, matematicii, geometriei s-au realizat progrese uriașe, care au influențat și domeniul artelor plastice. Arta abstractă, arta optică (op-art), arta cinetică (sculpturile mobile sau obiectele în mișcare), precum și puținele și nereușitele picturi obținute cu ajutorul calculatoarelor electronice sînt, desigur, numai în parte, rezultatul influenței exercitate de știință, de noua tehnologie, de imaginația inspirată de zborul interplanetar, de sondarea mărilor și oceanelor, de flora și fauna acvatică etc. De asemenea, constructivismul, cubismul, futurismul au legături cu mașinismul modern, cu geometria spațială, cu noua arhitectură.

Nu e locul să insistăm asupra variatelor forme pe care le-au luat, ori le iau, aceste curente sau procedee. Unele forme au lărgit și dinamizat percepția, au îmbogățit imaginația, pe cînd altele — în cadrul aceluiași curent — au sărăcit contactul cu cele trăite, gîndite, simțite. Nu trebuie uitat că știința e una, iar arta e alta.

Oricum ar fi efervescența și soluțiile artei contemporane, un fapt ne apare bizar. În timp ce literatura, scena și filmul — și acestea în transformare — nu se rezumă, în genere, la abstracții, ci reprezintă, chiar dacă uneori cu metode cerebralizate, lipsite de vitalitate, viața concretă, episoade din istoria omenirii, fapte semnificative, dimpotrivă artele plastice par a se depărta de realitatea trăită în favoarea unor forme abstracte ori a unor obiecte și „happeninguri" lipsite de semnificație ori de o frumusețe cît de cît înnobilatoare.

Fără a tăgădui că este nevoie și de soluții și experimente, care explorează realitatea în spiritul științei și tehnologiei contemporane, trebuie să mărturisim că restringerea la abstracții, la un geometrism sec, la viziuni din atelierele de proiectări inginerești sau arhitecturale constituie o tristă sărăcire a posibilităților și cerințelor artei și esteticii. Mai de curînd, sub numele de pop-art, de artă obiectuală și artă de ambianță (environment) se fac tot felul de obiecte, sculpturi, picturi, adesea lipsite de orice poezie, ba chiar și de funcționalitate — uneori urmărind desensibilizarea și surprinzînd printr-o inventivitate, ce ține mai curînd de absurd. Se readuce banalitatea ca un șoc, așa cum se întîmplă cînd vizitezi un pod sau o pivniță cu lucruri deteriorate, cu un bric-à-brac (vechituri așezate alandala). Dacă unele curente și procedee urmăresc îmbogățirea percepției și mai ales a vizualității, altele merg la o sărăcire și banalizare a celor trăite, la o dezamăgitoare

(Continuare în pag. a IV-a)

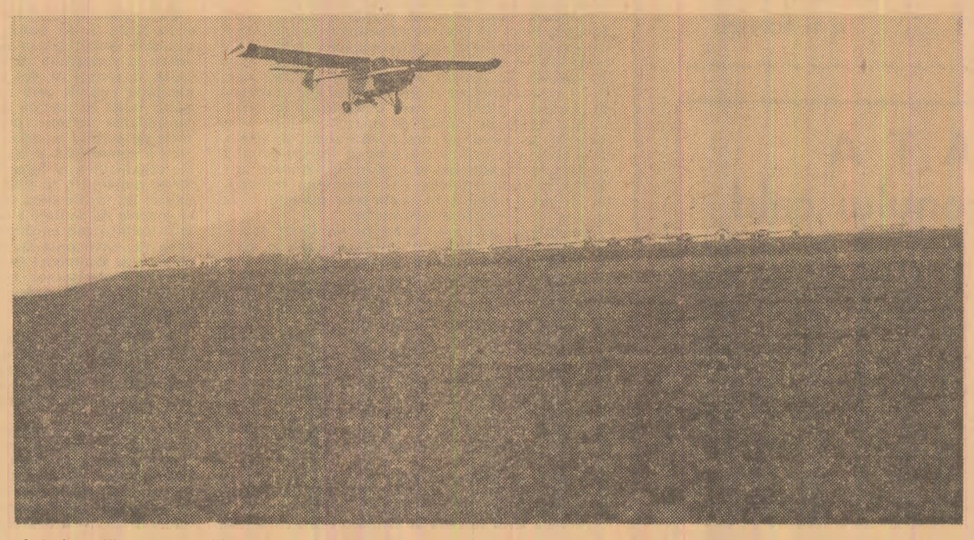

Aviația utilitară în sprijinul creșterii producției agricole. La I.A.S. Belciugatele, județul Ilfov, se împrăștie îngrășăminte chimice pentru cultura de grîu

ÎN ZIARUL DE AZI :

● DUPĂ CERINȚELE ȘI GUSTUL SĂTEANULUI ● FAPTUL DIVERS ● PRODUSE ALIMENTARE LA OMOLOGARE... ȘI DUPĂ ● CONTRASTE ● ARTA DE IDEI, ARTĂ DE PUBLIC ● Cronica literară : „PRINS" ● SPORT

PROFILURI INDUSTRIALE pe cărările vechilor caravane

CORESPONDENȚA DIN ANKARA DE LA AL. CIMPEANU

Gîndurile și sentimentele de compasiune ale întregii națiuni turce se îndreaptă în aceste zile spre vilaietul Kutahya. Pe măsură ce se desfășoară lucrările de degajare, urmările seismului ce a zguduit cu o săptămînă în urmă orașele și satele ținutului apar în dimensiuni sporite. Potrivit datelor oficiale, 90 000 de oameni au rămas fără adăpost. Lovind una din cele mai bogate regiuni ale Anatoliei, seismul a perturbat grav și activitatea economică a țării. Poporul turc a acționat într-un impresionant spirit de solidaritate, venind în ajutorul populației sinistrate. În orașe și la sate, în întreprinderi, instituții, școli și universități au fost inițiate chete, în timp ce avioanele și camioanele continuă să transporte la fața locului cele mai diverse bunuri materiale de care are nevoie populația. Guvernul s-a mutat în aceste zile în regiunea respectivă. Examinînd posibilitățile de a se urgenta revenirea la viața normală, autoritățile, cu concursul a numeroși specialiști, au luat măsuri pentru construirea imediată de case și școli din prefabricate. Este prevăzută începerea urgentă a lucrărilor de restaurare a hidrocentralei de la Kayaköy, sursa de lumină a orașelor și satelor din ținut, care a fost avariată. Pentru a urmări lucrările de reconstrucție și a examina la fața locului cerințele populației, simbătă a plecat în regiunea Kutahya președintele republicii, Cevdet Sunay.

Pe plan politic, problema aflată în discuție publică este aceea a alegerilor parțiale pentru Senat, prevăzute inițial pentru începutul lunii iunie. Principalele partide sînt pe cale de a ajunge la un acord prevăzînd amînarea consultării electorale. Între timp, guvernul și-a concentrat eforturile în încercarea de a recupera timpul pierdut în aplicarea bugetului pe anul în curs, ca urmare a situației ce s-a creat în luna februarie în Adunarea națională. Au fost elaborate măsuri privind accelerarea finanțării unor obiective industriale în vasta regiune agricolă din estul țării. S-a acordat o serie de priorități importului de utilaje și instalații pentru dotarea acestor obiective.

Turcia aspiră intens la crearea unei economii avansate, pe măsura posibilităților ce i le oferă solul și subsolul ei bogat, poporul ei harnic. La capătul unei îndelungate dispute cu privire la căile de dezvoltare a țării, principalele forțe politice turce au ajuns la un consens asupra necesității creării unei industrii puternice, ca bază pentru modernizarea întregii vieți economice și sociale. Pe această cale se înregistrează rezultate importante. Primii pași au fost făcuți în domeniul energetic. În regiuni în care singu-

(Continuare în pag. a VII-a)

FAPTUL DIVERS

Cu ou și cu oțet

Neverificind starea tehnică a mașinii, șoferul Vasile Butuc a plecat cu autoduba TV 22 B 508 la Urziceni. Transporta 20 000 de ouă la întreprinderea de colectare și valorificare a produselor din localitate. Lipsa de prevedere l-a costat. Unul din cauciucurile mașinii s-a spart și autoduba a fost proiectată cu întreaga încărcătură într-un copac de pe marginea șoselei. Aproape 5 000 de ouă s-au făcut... omletă. Acum urmează operația... „cu ou și cu oțet".

De-a vînătorul, prin casă

Marin Dicu din Roșiorii de Vede se întorsese acasă de la o vînătoare. Și-a scos arma și a lăsat-o încărcată la îndemîna copiilor. Fiul său, în vîrstă de zece ani, a luat-o... să se joace. A îndreptat arma spre sora lui și a apăsat pe trăgaci. Numai printr-un miracol a scăpat cu viață. Împușcată în față, ea a fost transportată de urgență la spital. Va păstra însă vreme îndelungată urmele acestei întîmplări. Acum credem că vînătorul a învățat, în sfîrșit, cum... să-și păstreze arma!

Cu duhul blîndeții?

Comisiile de judecată au fost investite cu atribuții sporite pentru apărarea avutului obștesc. Cum înțeleg unele dintre ele (de exemplu, cele de la „Antrefrig" și Întreprinderea de produse alimentare din Capitală) să-și îndeplinească aceste îndatoriri? Procuratura sectorului 3 a analizat cîteva cazuri „soluționate" de ele. La „Antrefrig", Titu Tudor a sustras o însemnată cantitate de produse din întreprindere. Comisia de judecată l-a amendat cu o sută de lei, pentru ca ulterior și această „sancțiune" să fie... anulată! Nicolae Dima a compărut de două ori în fața amintitei comisii, pentru culpe de aceeași natură. Prima dată a fost amendat formal, iar a doua oară... iertat, deși recidiva atrăgea după sine răspunderea penală! Tot cu duhul blîndeții au fost tratați și unii salariați necinstiți de la întreprinderea de produse alimentare (de pildă, Tudor Tănase și Marin Manase). Să ne mai întrebăm de ce tocmai la aceste unități, într-un timp destul de scurt, s-au ivit peste 70 de acte de sustragere din avutul obștesc?

Caii putere la păscut

Primăvară. O dată cu timpul frumos au ieșit la soare și... autoturismele. Pe magistrala Nord-Sud, din Capitală, zeci și zeci de autoturisme parcate. Pe trotuare, pe spațiile verzi! Numai pe locurile de parcare — nu. Între strada Poterași și bd. Mărășești am numărat nu mai puțin de 14 autoturisme așezate pe iarbă verde, în vreme ce pe terenul de parcare erau cel puțin 20 de locuri libere. Se prea poate ca proprietarii autoturismelor în cauză să se simtă mai bine cu ele... la scară, decît la o distanță de 200 m, dar în felul acesta iarba va fi „mîncată" de rotile cailor putere.

Asediat cu... vitriol

Într-o dimineață, Alexandru Popa din str. Lacul Potelu nr. 15, sectorul 5, n-a mai putut ieși din casă. Locuința sa se afla, pur și simplu, în mijlocul unui lac de... acid sulfuric! De unde atîta vitriol? A sesizat cazul la Inspectoratul sanitar de stat al municipiului București. Cercetările făcute la fața locului au dezlegat imediat misterul: bazinul subteran (aflat în apropiere) al întreprinderii chimice „Victoria" s-a degradat într-o asemenea măsură, încît acidul sulfuric curge din el ca dintr-un izvor. Celor vinovați le-au fost aplicate amenzile de rigoare și s-au dat dispoziții pentru desființarea imediată a bazinului. Dar dispozițiile au rămas dispoziții, în vreme ce izvorul înaintează și... arde tot ce întîlnește. Cum nu-i ies în cale și cei ce nu vor să-l astupe? Să-l ardă un pic și pe el!

Rubrică redactată de: **Dumitru TIRCOB**, **Gheorghe DAVID**

cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

DUPĂ CERINȚELE ȘI GUSTUL SĂTEANULUI

Din experiența cooperației de consum a județului Teleorman

Răsfoiam paginile îngălbenite de vreme ale dosarelor aflate la cooperativa de consum din Drăgănești-Vlașca. Se perindau prin fața ochilor zeci de cifre ce oglindeau dezvoltarea în timp a cooperativei. Am reținut datele anului 1963: volumul mărfurilor vîndute populației — 4 132 000 lei; al achizițiilor — 93 000 lei; unități de desfacere — 15; unități prestatoare de servicii — 0. Cu vădită satisfacție, președintele cooperativei ne oferă din carnetul său datele la zi. Drăgănești—Vlașca 1970: volumul vînzărilor — 25 450 000 lei; al achizițiilor — 560 000 lei; unități de desfacere — 31; 14 unități prestatoare de servicii. Situația comunelor Peretu, Țigănești, Videle, Zimnicea, Bragadiru sau Piatra este asemănătoare, definind prefacerile ce au avut loc pe planul deservirii populației sătești în județul Teleorman, ca de altfel în întreaga țară.

În județul Teleorman, sarcinile de plan pe trimestrul I s-au îndeplinit la toți indicatorii cu 10 zile mai devreme.

Eforturile care au stat la baza acestor succese s-au canalizat pe mai multe direcții. Pînă anul trecut, fundamentarea planului se făcea în mod empiric: se luau realizările medii ale ultimilor 2—3 ani, se aplica procentul de creștere comunicat de la forurile centrale și cu asta totul se termina. Era calea cea mai ușoară, ce nu cerea bătaie de cap planificatorilor. Rămîneau însă în acest fel multe rezerve nefolosite, iar corelația dintre sarcini și posibilități nu era peste tot respectată. Urmările nu întîrziau să se arate. „Economia" de forțe ce se făcea la lansarea planului costa incomparabil mai mult în cursul anului, cînd trebuia să se facă fel de fel de mobilizări, analize, intervenții fără a se obține întotdeauna rezultatele scontate. De data aceasta s-a procedat invers: atenția a fost concentrată în primul rînd la fundamentarea planului, care a fost corelat în fiecare sat și cătun cu posibilitățile existente, printr-o analiză aprofundată. În această muncă a fost antrenat nu numai serviciul de planificare, cum se proceda în trecut, ci toate compartimentele uniunii județene, conducerile de cooperative. După ce au fost consultați titularii de plan și planul a fost aprobat, sarcinile s-au defalcat pînă la ultimul lucrător, astfel încît fiecare să cunoască concret ce are de făcut. Rezultatul? Sarcina de plan sporită, primită de la Centrocoop pentru acest an, nu numai că a fost acoperită, dar au fost scoase la iveală o serie de rezerve necunoscute pînă atunci.

Conducerile de cooperative, cea a uniunii județene și-au dat seama că perpetuarea formelor învechite de muncă, practicile — ce-i drept comode — folosite pînă nu de mult nu mai pot garanta îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor. Toți voiajorii comerciali au fost trecuți din schema întreprinderii cu ridicata în cea a cooperativelor, pentru a-i lega nemijlocit de activitatea din cooperativele de care răspund. Dată fiind răspîndirea unităților de desfacere pe raza județului, ceea ce face dificilă deplasarea cu regularitate a gestionarilor la întreprinderea cu ridicata, s-a organizat o expoziție mobilă pe o mașină, care circulă pe la toate magazinele din județ, prezentînd mostrele mărfurilor disponibile. În tîrguri, oboare, piețe a fost extins comerțul mobil. S-a organizat și o caravană ce este prezentă în toate aceste puncte. Pentru ca mărfurile oferite cumpărătorilor să răspundă cererii, începînd cu luna ianuarie a acestui an, cu sprijinul organelor locale comunale, se organizează consfătuiri cu cetățenii în care aceștia sînt consultați asupra sortimentului de mărfuri. Astfel de consfătuiri au avut loc la Salcia, Balaci, Videle, Zimnicea, Drăgănești-Vlașca etc. Pînă nu de mult, expozițiile de prezentare se rezumau doar la producția de artă culinară. Acum ele au fost extinse și la produsele industriale. La o asemenea expoziție, organizată de curînd la Videle, s-a reușit ca într-o singură zi să se desfacă de aproape trei ori mai multe mărfuri decît în mod curent.

În sectorul de achiziții, primul trimestru s-a încheiat cu o depășire de 23 la sută, sarcina de plan fiind realizată nu numai global, dar și în structură pe fiecare produs în parte. Pentru fondul central al statului s-au cumpărat suplimentar peste 700 000 ouă, cu 169 la sută mai multă carne de pasăre etc. Reușita muncii a fost asigurată de faptul că sarcinile de achiziții au fost dezbătute în fiecare consiliu sătesc, stabilindu-se obligațiile precise ale fiecărui achizitor și nu numai global pe cooperative. Tot la fel se urmărește și îndeplinirea planului. Acest mod de lucru a avut darul să conducă la o mai mare mobilizare a forțelor. De asemenea, s-a stabilit ca însăși lucrătorii din cooperative, cadrele de conducere să participe efectiv la acțiunea de achiziționare a produselor prin deplasarea pe teren de două-trei ori pe săptămînă.

Un alt sector de activitate de o deosebită importanță pentru cooperația de consum îl constituie prestările de servicii. Volumul mediu al încasărilor de la un locuitor urmează să se dubleze în acest an, sarcină ce pare realizabilă, judecînd după rezultatele primului trimestru. Au fost înființate în aproape toate comunele profilele de bază — croitorie, cizmărie, frizerie — acțiune ce se va încheia în întreg județul pînă la sfîrșitul lunii aprilie. În urma unei analize ce a avut în vedere nivelul cerințelor și eficiența economică, s-au dezvoltat și alte profile: tîmplărie, pietrărie, cojocărie, împletituri din răchită, reparații radio-T.V., foto etc. Cele 8 sifonării date în folosință în acest trimestru acoperă necesarul tuturor comunelor. De asemenea, s-a dezvoltat rețeaua de unități de reparații a obiectelor de uz casnic și gospodăresc prin înființarea în această perioadă a încă 11 unități. Sporul de încasări din prestări de servicii pe care cooperatorii și l-au propus se va realiza însă nu atît prin extinderea rețelei, cît prin consolidarea unităților existente.

În ultimii ani, pe harta județului Teleorman au apărut și complexe comerciale noi, unități noi de deservire. La realizarea lor, un aport substanțial au avut membrii cooperatori, prin contribuție voluntară bănească, în muncă și materiale. La Stejaru și Vătași, spre exemplu, a fost construit cîte un magazin ce s-a realizat cu numai 118 000 lei și respectiv 128 000 lei, în loc de 400 000 lei, cît este valoarea de deviz, ca urmare tocmai a contribuției cetățenilor. În comunele Siliștea și Săceni magazinele au fost construite integral prin contribuție voluntară. În acest an urmează să se ridice alte cinci asemenea unități. Tot cu contribuția sătenilor, la Tătărăștii de Sus și Siliștea Nouă s-au construit în 1969 două brutării, iar în acest an vor apărea altele în Tătărăștii de Jos și Smirdioasa. Costul lor este de numai 80 000—90 000 lei, în loc de 600 000 lei, cît prevăd devizele.

— De un real folos în activitatea noastră a fost sprijinul primit din partea organelor locale de partid și de stat, a Centrocoop, arăta Florian Florescu, președintele U.J.C.C. Teleorman. Faptul că la analizele ce le-am făcut periodic cu membrii cooperatori în sate și comune au participat membri ai biroului comitetului județean de partid, cadre de conducere din consiliul popular județean, vicepreședinți ai Centrocoop a constituit un însemnat ajutor și imbold în munca lucrătorilor noștri. Pentru prima dată în acest an sarcinile cooperației de consum au fost dezbătute în cadrul consiliilor populare comunale.

Eforturile consemnate de noi în județul Teleorman sînt caracteristice în mare parte pentru întreaga rețea a cooperației de consum. Rezultatele dobîndite trebuie să constituie un imbold în activitatea de viitor pentru traducerea în fapt a sarcinilor ce vor fi stabilite de cel de-al V-lea Congres al cooperației de consum, pe linia aprovizionării satelor, a bunei deserviri a populației din mediul rural.

Mihai IONESCU

„Noduri" vicioase ocolite de rindeaua exigenței

Pe urmele scrisorilor privind defectele unor garnituri de mobilă

Cu toate calitățile recunoscute ale mobilei, rezultat al îmbunătățirilor aduse în ultimii ani, atît din punct de vedere funcțional cît și estetic, cumpărătorii reclamă adesea în scrisorile pe care le trimit redacției unele defecțiuni care le provoacă nemulțumiri. „Anul trecut — ne scrie minerul Tudor Oancea din Lupeni — am cumpărat o garnitură de mobilă „Irina", produsă la C.E.I.L.-Turnu-Severin. Mobila era preambalată. Ajuns cu ea acasă, am constatat cu stupoare că dulapului îi lipsea un picior, iar somiera avea arcurile... obosite". Cam de aceleași surprize a avut parte și Zoe Păduraru din București: „Dormitorul „Solca" pe care l-am cumpărat cu trei luni în urmă avea defecțiuni și la dulap, și la anexă, și la studio". O imagine mai exactă asupra deficiențelor de acest gen își poate forma oricine la unitățile de reparații în termen de garanție.

— Anul trecut, doar centrul nostru a efectuat peste 1 700 (!) de reparații — ne pune în temă tov. B. Stark, responsabilul unității din str. Bărăției 38. Iar în acest an sîntem, pînă acum, la a 250-a comandă de remediere a unor defecte dintre cele mai diverse: frizuri, rupturi la somiere, noduri vicioase, furnire dezlipite, sertare blocate, uși scoase din balamale, pete pe luciul mobilei, broaște și balamale necorespunzătoare, tapiserie „umflată" etc. Ele vorbesc despre modul cum înțeleg unii producători să-și onoreze răspunderile față de consumatori.

La Ministerul Comerțului Interior aflăm cam același lucru în legătură cu problema în discuție. „Fabricile de mobilă trimit comerțului numeroase garnituri cu defecte. Este vorba mai ales de studiourile „Irina" și „Elegant", dulapurile „Solca", bucătăriile „Modul", camerele-studio „Mugur", sufrageriile „Astor", bibliotecile „Doina". Din această cauză — ne-a declarat inginerul principal G. Șerbănescu — anul trecut, comerțul a fost nevoit să refuze industriei mobilă în valoare de zeci de milioane lei. Pentru repararea garniturilor defecte, fabricile au trimis la București 51 de tîmplari, care au lucrat 908 zile, transformînd depozitul nostru din Militari într-un veritabil atelier meșteșugăresc".

Nu trebuie trecut cu vederea însă nici faptul că unele stricăciuni ale mobilei se produc chiar în depozitele comerțului, din cauza neglijenței în manipulare și păstrare.

Așadar, în comerț, pe lîngă mobila de bună calitate, își fac loc numeroase garnituri cu tot felul de cusururi. Care sînt cauzele acestei situații nefirești? Ne deplasăm la C.I.L.-Pipera, unitate căreia, anul trecut, i s-au refuzat de către comerț un număr însemnat de bucătării „Modul", iar în primele două luni ale acestui an — 30 de biblioteci „Dana".

— Este adevărat că pe poarta fabricii au mai ieșit și unele garnituri cu defecte — recunoaște Aurel Rizea, directorul general al combinatului. Noi am purtat discuții cu reprezentanții comerțului, după care am luat o serie de măsuri. În ultimul timp, calitatea produselor noastre s-a îmbunătățit.

— Într-adevăr, e desfăcută!
Desen de Eugen TARU

În continuare, directorul general ne relatează o serie de cauze cu caracter oarecum obiectiv — deficiențe în cooperarea cu alte unități, neritmicitate în aprovizionare și slaba calitate a unor materii prime — ca și altele, privind lipsurile proprii, de ordin organizatoric. Printre acestea din urmă se numără slaba calificare a unor muncitori, neritmicitatea producției în secții, slabul control exercitat de C.T.C. la unele faze de fabricație. Iată deci că punctele nevralgice ale calității unor produse sînt cunoscute. De ce nu se acționează mai ferm în vederea înlăturării lor?

— Din păcate, deficiențele enumerate sînt reale — recunoaște ing. C. Bălăceanu, șeful serviciului mobilă din Ministerul Industriei Lemnului. Trebuie menționat că, recent, problema calității a fost discutată și în cadrul unei consfătuiri ținute la Arad cu cadrele de conducere ale tuturor întreprinderilor de mobilă. Cu acest prilej a reieșit că cel mai supărător neajuns al activității din anul 1969, cu repercusiuni directe asupra calității, l-a constituit neritmicitatea producției. De exemplu, în martie, anul trecut, C.E.I.L.-Constanța a realizat în decada întîi numai 5 la sută din planul lunar, iar în decadele a doua și a treia — 29 la sută și, respectiv, 86 la sută. În aceste condiții, de lucru „în asalt", respectarea parametrilor de calitate devine îndoielnică.

— Cum au acționat serviciile ministerului pentru a curma o asemenea stare de lucruri?

— Încă de anul trecut, printr-un ordin al conducerii M.I.L., s-au trasat sarcini precise în scopul înlăturării deficiențelor constatate. Instrucțiunile au fost, apoi, reînnoite.

— Dar mobila cu defecte a continuat totuși să apară în magazine — remarcăm noi.

— Aceasta se datorește, evident, și slabului nostru control asupra felului în care au fost aplicate măsurile adoptate. Pe viitor însă vom acționa cu toată fermitatea.

După cum se vede, promisiuni. Dar, în actuala etapă de dezvoltare și modernizare a economiei naționale, în care a fost adoptată o lege privind asigurarea și controlul calității produselor, simplele promisiuni nu mai satisfac pe nimeni și nici nu sînt în măsură să remedieze situația. Mobila de calitate necesită, deci, implicit, o muncă de calitate pe toate verigile procesului de fabricație. Combinatele, organele de îndrumare din subordinea Ministerului Industriei Lemnului au datoria de a lua măsuri ferme pentru a bara drumul spre magazine al mobilei cu defecte, determinînd ca la fiecare loc de muncă să fie pusă în concordanță activitatea cu cerințele și exigențele îndreptățite ale cumpărătorilor.

Dumitru MINCULESCU

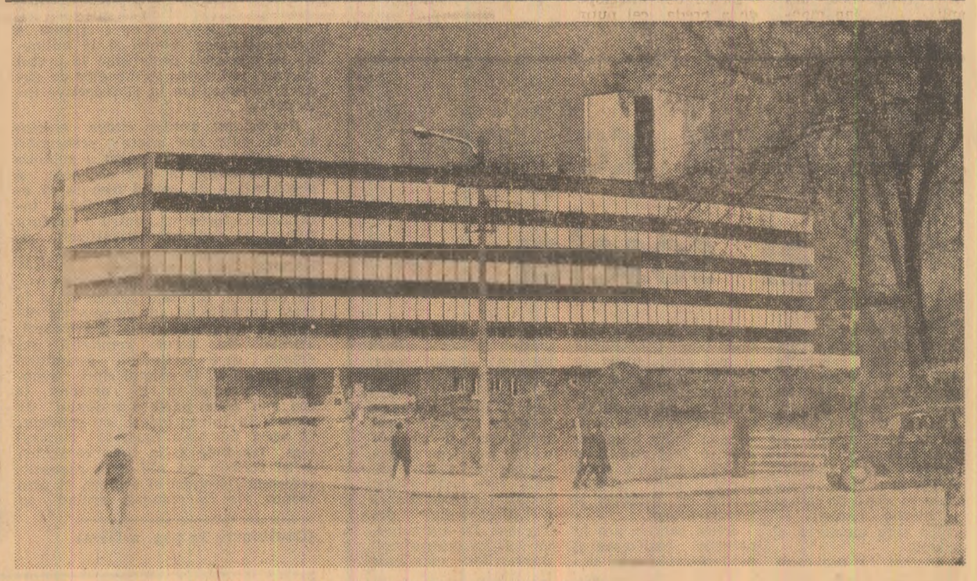

Noul hotel turistic din Craiova

„Instrucțiuni — circulare", „adrese — circulare" și „circulare — circulare"

Evoluînd în pas cu cerințele economice, legislația financiară a proliferat, an de an, numeroase reglementări care ating astăzi cifre impresionante. Nesistematizate la vremea cuvenită, aceste dispoziții silesc lucrătorul din sfera activității financiare la o adevărată explorare prin maldăre de acte normative, „ciupind" dintr-unul un termen, din altul un tarif și așa mai departe, pînă izbutește să încadreze în litera legii situația respectivă.

„În activitatea pe care o desfășor ca economist în cadrul Centralei de achiziții și contractări Centrocoop — ne scrie tovarășul Constantin Graur — nu o dată mi-a fost dat să întîlnesc situații și suprasituații provocate de „bombardamentul" cu circulare, instrucțiuni și precizări venite de la organele financiare. Așa stînd lucrurile, nu este de mirare faptul că în unitățile noastre numărul lucrătorilor din servicii și birouri, ocupați cu activități financiar-contabile și „ancorați" prin sute de hîrtii la masa de lucru, este mai mare decît al celor cu activitate operativă de îndrumare și control pe teren, în unitățile subordonate, cînd în realitate raportul ar trebui să fie invers".

În continuare, autorul scrisorii relatează situația declanșată de „Îndreptarul pentru întocmirea regulamentului tip de ordine interioară", aprobat de fostul Consiliu Central al Sindicatelor, în 1957, care, printre altele, stabilește în art. 3, 7, 9 modalități pentru transmiterea debitelor angajaților, efectuarea reținerilor asupra debitelor și remiterea sumelor reținute. În baza acestui îndreptar, Ministerul Finanțelor a emis instrucțiunile 2076 din 30 VIII 1957, referitoare la înscrierea debitelor pentru plăți în rate în nota de lichidare. Au urmat indicațiile 1534/1967, emise împreună cu Ministerul Justiției, privind reținerile sumelor datorate ca pensii de întreținere, apoi indicațiile 1527/1969. La mai puțin de un an, la 6 II 1970, același minister a emis precizările nr. 60 394, care fac trimiteri la numeroase alte legi, ordine și dispoziții, printre care formularul tipizat 4.13, îndreptarul tip pentru întocmirea regulamentului de ordine interioară, instrucțiunile Ministerului Finanțelor în legătură cu evidența conturilor sintetice etc.

„Urmarea — precizează autorul scrisorii — a fost aceea că, pentru sistemul cooperației de consum, numai în acest caz a fost necesar ca organele de resort din Centrocoop să emită încă 4 decizii și circulare, încît funcționarul în cauză trebuie să cunoască sau să albă pe masa de lucru un număr foarte mare de acte normative pentru a soluționa o speță, iar dacă se află cumva pe teren, trebuie să-și aducă cu sine un car de dosare cu instrucțiuni".

Pornind pe firul celor relatate în această scrisoare, din discuțiile purtate cu specialiști din Ministerul Finanțelor, a reieșit că actele normative amintite au fost emise pentru aplicarea concretă pe ramură a unor inițiere legislative menite să aducă reglementări adecvate etapei actuale. Pînă aici, nimic de zis. Existența acestor instrucțiuni și circulare ar fi, deci, justificată. *Este însă la fel de justificată emiterea acestora într-un lanț care continuă aproape de 20 de ani?* Credem că nu! *Este limpede că menținerea dispersării dispozițiilor legale în atîtea „exemplare" face să treneze activitatea financiară.*

Soluția? *Aducerea la zi, unificarea și sistematizarea reglementărilor privind activitatea financiară*

D. N. POPESCU

SOVATA în ajunul sezonului cald

TG. MUREȘ (corespondentul „Scînteii"). — Renumita stațiune balneoclimaterică Sovata are în aceste zile aspectul unui adevărat șantier. Planul de sistematizare, modernizare și dezvoltare a stațiunii acordă prioritate lacului Ursu, în vederea punerii cît mai depline în valoare a potențialului său terapeutic. Pe baza proiectului de execuție, elaborat de Direcția teritorială de gospodărire a apelor din Sibiu, au început lucrările de amenajare a lacului. Toate obiectivele prevăzute în proiect — crearea unor lacuri de atenuare pentru sedimentarea aluviunilor prin construirea unor baraje pe pîraiele Auriu și Topliță, canalele deversoare și de ocolire, conductele de aducțiune a apei dulci din pîrîul Sebeș și altele — urmăresc menținerea temperaturii lacului. S-a început și amenajarea zonei din jurul lacului, aici urmînd a se executa lucrări hidrotehnice și de consolidare a taluzurilor abrupte, plantații și împăduriri.

Pe malul lacului Ursu se apropie de sfîrșit și construcția unui restaurant cuprinzînd săli de consumație cu 120 de locuri. Complexul este completat cu o sală de jocuri, bar de zi, ring de dans și altele. Totodată, în centrul orașului Sovata se ridică hanul turistic „Ursul negru", construit de cooperația de consum, care urmează să fie dat în folosință în luna iulie. Acesta va cuprinde 25 de camere, restaurant, cofetărie și unități-anexă ale acestora, iar în preajmă va fi amenajat un loc de parcare.

LA SEMNALELE ZIARULUI

„SCURTĂRI" NECESARE DUPĂ UN AN DE... 13 LUNI

„În nr. 8348 al ziarului din 25 februarie 1970 a apărut articolul intitulat „Anul cu 13 luni al constructorilor de locuințe reșițeni", în care, pe bună dreptate, se sesizează și se critică faptul că, la finele anului trecut, s-au recepționat și raportat ca terminate un număr de locuințe, care practic nu erau în situația de a putea fi date în folosință, ni se răspunde din partea Comitetului județean de partid Caraș-Severin.

În cursul lunii ianuarie, comitetul județean de partid a făcut un control aprofundat în toate sectoarele de activitate ale întreprinderii județene de construcții-montaj, cu care ocazie a constatat că într-adevăr au existat o seamă de greutăți cum sînt: aprovizionarea cu unele materiale, în special de instalații, plecarea acasă în perioada de iarnă a unui însemnat număr de muncitori care s-au înapoiat la lucru cu multă întîrziere și altele. S-au constatat însă și o seamă de lipsuri privind organizarea producției și a muncii, folosirea utilajelor și a materialelor etc. care s-au repercutat în mod negativ în realizarea planului de punere în funcțiune a locuințelor.

Concluziile care s-au desprins au făcut obiectul unor ample dezbateri într-o ședință cu activul de partid și cadrele tehnice cu munci de răspundere din întreprindere, stabilindu-se măsuri concrete care să ducă la înlăturarea deficiențelor S-au luat măsuri severe de sancționare a celor vinovați de dezinformare.

Mulțumind ziarului pentru critica justă făcută și ajutorul acordat în combaterea unor tendințe nesănătoase în ceea ce privește respectarea disciplinei de plan, informăm redacția că vom urmări îndeaproape aplicarea măsurilor stabilite pentru îmbunătățirea activității în realizarea investițiilor la consiliul popular județean și prevenirea oricăror tendințe de încălcare a disciplinei de plan".

O dată cu aceste rînduri a sosit la redacție și răspunsul direcției de construcții din C.S.E.A.L. în care se arată, printre altele:

„Pentru anul în curs și comitetul nostru a luat măsuri de a intensifica activitatea de îndrumare și sprijinire a Comitetului executiv al Consiliului popular județean Caraș-Severin pentru o mai bună organizare în îndeplinirea sarcinilor de plan și în asigurarea disciplinei raportării realizărilor".

După cum se vede, anul 1970 promite să intre pe un făgaș bun și pentru constructorii reșițeni.

ÎNCEPUTUL PROMIȚĂTOR VA FI CONTINUAT

Ca urmare a articolului „La un restaurant ca și la altul, la un bufet ca și la toate", Direcția generală comercială a municipiului București ne aduce la cunoștință că aspectele semnalate sînt juste, în sensul că sînt încă multe unități de alimentație publică care nu oferă consumatorilor o gamă largă și variată de preparate culinare. În continuarea scrisorii primite sînt prezentate o serie de acțiuni și măsuri inițiate de direcția generală comercială și trusturile comerciale cum ar fi: organizarea în luna februarie a decadei bucătăriei românești, în martie luna preparatelor culinare, în aprilie luna trufandalelor, introducerea la o serie de unități a piinii de casă, a specialității unității sau bucătarului-șef, creșterea numărului de sortimente cu specific tradițional, organizarea de schimburi de experiență, concursuri pe meserii, școlarizarea, instruirea și promovarea cadrelor tinere etc., măsuri menite să contribuie la îmbunătățirea activității din sectorul de alimentație publică.

În același scop, se arată în încheierea scrisorii, direcția generală comercială a întocmit un plan cu o serie de obiective menite să contribuie la diversificarea rețelei, a sortimentului de preparate și a activității sectorului de alimentație publica în general.

Așteptăm ca începutul bun care se manifestă în prezent, prezentat de altfel și într-un recent articol pe această temă, apărut în coloanele ziarului nostru, să constituie un punct de plecare, iar planul de măsuri de care se amintește în scrisoare să fie tradus cît mai grabnic în viață în folosul bunei deserviri a populației.

MĂSURI OPERATIVE

Comitetul executiv al Consiliului popular județean Buzău ne comunică că „problemele ridicate de articolul „Azi lipsește una, mîine alta și mai întotdeauna spiritul comercial" au fost analizate cu toți factorii responsabili, stabilindu-se măsuri operative. Astfel, la cooperativa din Smeeni a fost trimis un colectiv de lucrători din cadrul uniunii județene a cooperației de consum și ai întreprinderii comerciale care au analizat stocurile de mărfuri existente, stabilind sortimentele care lipseau din unități și existau în depozite, pentru care s-au întocmit comenzi ce au fost onorate imediat. Acțiuni asemănătoare au fost extinse și la alte cooperative.

Pentru a preveni lipsa din magazine a unor mărfuri de cerință zilnică (sare, petrol, chibrituri, sticle de lampă, zahăr, orez, țigări) s-a stabilit ca necesarul să fie comunicat întreprinderilor comerciale de către magazine ori de cîte ori este nevoie și în mod obligatoriu cu cîteva zile înainte de data planificată pentru aprovizionare.

Pentru o serie de produse s-au luat măsuri de impulsionare a livrărilor de către furnizori, de obținere a unor repartiții suplimentare, de dezvoltare a capacităților de depozitare la unitățile cu amănuntul din localitățile supuse izolării pe timp de iarnă.

Cu privire la prezentarea gestionarilor la depozite s-a dat indicația ca aceștia să se poată prezenta în afara datelor prevăzute în grafic, ori de cîte ori este nevoie.

În privința merceologilor voiajori, ne preocupăm să obținem încadrarea lor în schema cooperativelor de consum și nu în cea a întreprinderilor comerciale, așa cum este ea în prezent, pentru ca aceștia să fie mai strîns legați de activitatea din cooperative".

În încheiere, se mulțumește redacției pentru sprijinul acordat, precizîndu-se că aspectele semnalate au fost dezbătute și în cadrul conferinței județene a cooperației de consum ce a avut loc recent, ca și la ședința de instruire cu președinții consiliilor populare comunale.

pagina economică

PROBLEMA ANVELOPELOR STĂ PE ROȚI BLOCATE

Pare curios ca într-o întreprindere bine organizată să existe o secție care să trăiască pur și simplu de azi pe mîine, să nu-și îndeplinească planul și, în ciuda a zeci de măsuri, intervenții și legiferări, lucrurile să rămînă neschimbate. Ne aflăm la Uzina pentru prelucrarea maselor plastice din Buzău, în secția profilată acum zece ani pentru activitatea de reșapare a anvelopelor auto. Metodă modernă și economică de regenerare a anvelopei, reșaparea a fost susținută și favorabil comentată de specialiști și beneficiari. Dar încercarea de a aplica pe scară largă procedeul a rămas și azi în stadiul constatărilor, al aprecierilor. A fost un entuziasm facil, nesusținut de măsuri concrete.

Sistematic, de la înființare, în 1960, secția de reșapare a uzinei buzoiene nu și-a îndeplinit planul, lucrînd cu mult sub capacitate. Dacă în 1960 doar 12 la sută din capacitatea secției era utilizată, în 1963 și 1964 se observă o relativă (deși neînsemnată) creștere, 35 și, respectiv, 41 la sută. Ca, apoi, în anii următori, neîndeplinirea planului să rămînă constantă. În luna februarie a.c., s-au reșapat doar 340 de anvelope, adică doar 19 la sută din posibilitățile de lucru ale secției au fost folosite.

Aceasta este situația și pare de-a dreptul neverosimilă. O metodă industrială, larg aplicată pe plan mondial și apreciată pentru avantajele ei, nu poate fi extinsă. Nu au, oare, unitățile care exploatează anvelope nevoie de serviciile ei? Fără îndoială, au! Altceva se opune aplicării pe scară largă a procedeului de reșapare. Și anume, o stare de inerție, o neînțelegere a avantajelor indiscutabile pe care le oferă, lipsa de simț gospodăresc.

Trebuie spus că nenumărate acte normative din ultimii ani au reglementat obligațiile posesorilor de anvelope privind reșaparea. Dar ele nu sînt respectate. În momentul de față, cointeresarea conducătorilor auto (prin premii) nu este făcută (cum ar fi logic) pentru aducerea anvelopei bune în situația de reșapare și, apoi, folosirea ei un număr de kilometri (cam 50 la sută din rulajul unei anvelope noi), ci pentru exploatarea intensivă, pentru prelungirea ciclului pînă la distrugerea definitivă a cauciucului. Ministerul Transporturilor, surprinzător, nu a analizat pînă acum temeinic situația și s-a lăsat convins de părerea vehiculată de anumiți specialiști (cu unii am discutat și noi) care, chipurile, sînt împotriva „complicării lucrurilor".

Este destul de ciudat că unii gîndesc că a face economii înseamnă a complica lucrurile. Rezolvarea situației este simplă, nu comportă cine știe ce măsuri speciale. Uzina de mase plastice din Buzău a prezentat, prin forul său tutelar, Ministerul Industriei Chimice, pentru Ministerul Transporturilor, un regulament clar, în care se susține modul judicios de exploatare a anvelopelor reșapate, care să rezolve și mult comentata chestiune a „cointeresării". Dar, atît Ministerul Transporturilor, cît și Ministerul Muncii nu au dat un răspuns. Problema anvelopelor a rămas în continuare... pe roți blocate.

Este necesară — subliniem, măcar acum, după ani de lăsare a lucrurilor în voia soartei — luarea unor măsuri concrete: respectarea obligativității posesorilor de anvelope de a preda cel puțin 10 la sută din cele repartizate, instrucțiuni care să reglementeze limita de rulaj a anvelopelor pe drumurile publice, un regulament de exploatare a anvelopelor care să stimuleze simțul gospodăresc al conducătorilor auto, prețuri de achiziționare care să cointereseze întreprinderea beneficiară. Nu este nevoie decît de coroborarea eforturilor și intereselor unor foruri capabile să reglementeze pe deplin această problemă, să revitalizeze această „uzură prematură" a unei inițiative tehnice valoroase.

Ing. Radu GHEORGHIU

Produse alimentare la omologare... și după

CEVA SCHIMBĂRI, PE ICI, PE COLO, PRIN PĂRȚILE ESENȚIALE

S-ar putea spune că „viața" unor produse — și nu puține — ale industriei alimentare se împarte în două etape distincte: înainte de omologare și, după aceea, cînd aceste produse intră în mod obișnuit în fabricația curentă și, apoi, în circuitul rețelei comerciale. **Înainte**, în unitățile de producție respective nu este precupețit nici un efort, calitatea superioară fiind țelul urmărit cu toată stăruința. Lucrătorii sînt animați sincer de o singură dorință: aceea ca noul produs să corespundă tuturor exigențelor. **După**, adică o dată ce produsul a fost acceptat, bunele intenții sînt — într-o măsură mai mare sau mai mică — date uitării. Cu timpul, una sau alta dintre particularitățile calitative inițiale se degradează și produsul, apreciat la început, devine de nerecunoscut. O metamorfoză nedorită, binecunoscută de consumatori.

Nu trebuie să se creadă că modificările față de standardele sau normele de calitate se fac la întîmplare. Din punct de vedere scriptic, formal, ele sînt „acoperite"; iar aceste „acoperiri" se numesc derogări. La Ministerul Comerțului Interior s-au înregistrat sute de asemenea derogări solicitate, de-a lungul anilor, de către Ministerul Industriei Alimentare. Unele — acceptate, altele — nu. În toate se cere realizarea unui produs sau a altuia în condiții diferite — fie legate de conținutul propriu-zis, fie referitoare la modul de prezentare — decît prevedeau standardele sau normele interne de calitate unanim acceptate. Ing. **Ion Blănaru**, responsabil cu problemele de standardizare și calitate în Direcția produse alimentare din M.C.I., precizează chiar: „Niciuna din aceste derogări nu vizează îmbunătățirea parametrilor calitativi sau de prezentare a produselor, ci, dimpotrivă!" Iată ce au țintit cîteva din aceste derogări. La conservele de mazăre s-a solicitat creșterea conținutului de boabe galbene, neuniforme și sparte, modificarea aspectului lichidului, admiterea unor pete de sulfură de fier; acest ultim rabat la calitate a fost cerut și la tocana de legume. La halva s-a propus acceptarea creșterii conținutului de coji de semințe, ca și înlocuirea glucozei; la cozonacul „Panetone" — scurtarea cu 60 la sută a termenului de garanție și sporirea umidității cu 5 la sută; la țigarete superioare — folosirea nervurilor de frunză de tutun. Și am putea enumera zeci și zeci de asemenea exemple.

Operate în rețetele de fabricație, modificările față de standarde și și normele interne determină situații în care produsul este același și totuși (din punct de vedere calitativ) altul. Firesc, se impune întrebarea: de ce apar derogările de la standardele și normele de calitate? Răspunsul l-am căutat în investigațiile făcute recent în mai multe unități din această ramură, ca și în discuțiile cu specialiști din direcțiile de resort ale Ministerului Industriei Alimentare.

În anumite cazuri, apariția unor asemenea abateri, care diminuează calitatea produselor alimentare, este determinată de dificultăți reale: materii prime necorespunzătoare, întîrzierea unor importuri — mai ales de materiale de ambalat și de prezentare etc. În consecință, în astfel de împrejurări se apelează la derogări. Dar derogările date pentru un anumit timp nu-și pierd valabilitatea, fiind menținute în continuare. Exemple? Iată, bunăoară, cazul laptelui proaspăt și al unor produse lactate. Pornindu-se în special de la dificultățile provocate de seceta de acum doi ani, printr-o reglementare s-a prevăzut diminuarea cu cîteva procente a grăsimii conținute de produsele respective. Timpul a trecut — de altfel, actul normativ amintit acționa doar pînă la 31 decembrie 1968 — însă derogarea temporară s-a permanentizat.

O stare de lucruri similară se constată și la fabrica „Mistrețul" — cel mai mare furnizor de preparate din carne al Capitalei, precum și la alte unități. Tovarășul dr. **Achile Muși**, director în Ministerul Industriei Alimentare, ne-a spus că se are în vedere un amplu plan de măsuri, prin care se urmărește îmbunătățirea calității preparatelor din carne".

Nu vom enumera modalitățile care se au în vedere în acest scop. Important este ca măsurile preconizate să fie aplicate prompt, să dea rezultate. Pentru început, de cel mai mare folos ar fi urmărirea respectării cu strictețe a rețetelor de fabricație în întreprinderi. Ar putea fi evitate situații în care o indicație a direcției de resort din minister, prin care se preconiza sporirea procentului de slănină la unele produse pînă la 30—40 la sută, la fabrica „Mistrețul" să fie absolutizată, astfel încît, în ordinul difuzat secțiilor de fabricație, procentul devine unul singur: 40 la sută. Și, pentru că tot sîntem pe „terenul" acestei întreprinderi bucureștene, amintim că alci încălcarea rețetelor de fabricație nu pare să aibă un caracter întîmplător. La această concluzie s-a ajuns și în urma unei recente analize efectuate aici de către specialiști din Comitetul de Stat pentru Prețuri și Ministerul Comerțului Interior. Se înțelege, în aceste condiții, cînd între planurile de măsuri (oricît ar fi ele de cuprinzătoare și competente) și practica imediată își face loc tergiversarea, îmbunătățirea calității preparatelor din carne nu se poate realiza în ritmul necesar, în pas cu cerințele consumatorilor. Reținem, de asemenea, că anumite derogări date de minister nu numai că se permanentizează, dar în unele întreprinderi chiar se extind, fără nici un fel de justificări.

Dacă totuși există, aceste justificări deloc plauzibile poartă un nume clar: comoditate, slabă exigență începînd de la recepționarea materiei prime, apoi pe parcursul procesului de fabricație și pînă la verificarea calității produselor finite. Pentru că e cert: calitatea superioară a producției presupune respectarea întocmai a rețetelor de fabricație, căutări permanente pentru perfecționarea proceselor tehnologice. Un adevăr de care nici producătorii cozonacului „Panetone", de pildă, nu par a fi convinși. Produsul este mult apreciat de consumatori, dar durata de menținere a prospețimii nu este asigurată decît la jumătatea celei inițial garantată de furnizorul extern al utilajelor tehnologice și rețetei. Mai mult, de curînd s-a cerut ca termenul în care cozonacul e fraged să fie diminuat din nou. Sîntem asigurați că n-ar fi vorba decît de o situație temporară, întrucît problema duratei de păstrare a prospețimii cozonacului este, în prezent, una din temele încredințate spre cercetare Institutului de cercetări alimentare. Adică, trebuie lămurită o problemă cuprinsă în rețeta de fabricație importată, o dată cu utilajele respective, nu cu mult timp în urmă. Ceea ce presupune că la contractarea importului nu s-a urmărit cu toată răspunderea ca furnizorul să garanteze nivelul calitativ al produselor ce urmau să se obțină cu utilajele și tehnologiile livrate.

Produse lactate, preparate din carne, cozonac. Ce se întîmplă, însă, cu țigările? Auzi deseori: „nu mai sînt țigaretele „Snagov" (sau „Litoral" sau alte produse de acest fel) cele de acum cîțiva ani!" Și în fabricile de țigarete s-a „umblat" la calitate? Și aici au apărut derogările? Comparăm prevederile din norma internă de calitate valabilă în anul 1961 și cele din 1970. Printre altele, acum zece ani, în țigaretele superioare și de calitatea I nu se admiteau porțiuni de nervură mediană (mai exact, cotoare), capacitatea de reținere pentru gudroane și nicotină nu putea fi sub 30 la sută, iar rezistența la tiraj trebuia să se încadreze în limitele a 2,5—6 cm de apă. Azi, aceste prevederi au dispărut din norma internă.

Din investigațiile noastre se desprinde concluzia că, în cele mai multe cazuri, derogările de la standarde și norme interne de calitate nu sînt deloc justificate. Fără a subaprecia existența unor cauze de ordin obiectiv, determinantă în apariția acestor anomalii — și în aceasta constă „nodul gordian" al problemei — este „goana" după obținerea unor rezultate financiare (economii la prețul de cost și, respectiv, beneficii) cît mai ridicate. Desigur, preocuparea intensă pentru diminuarea costurilor de producție și creșterea rentabilității produselor este lăudabilă. Dar, în nici un caz, această preocupare nu trebuie să știrbească cu nimic calitatea producției.

Intensificarea acțiunilor orientate în mod hotărît spre îmbunătățirea calității produselor alimentare trebuie înțeleasă ca o sarcină de prim ordin, începînd de la comitetele de direcție ale unităților economice și pînă la ministerul de resort — potrivit cu atribuțiile și răspunderile ce le revin. Căile de realizare a acestei sarcini sînt binecunoscute. Este vorba, printre altele, de asigurarea unei aprovizionări cu materii prime conform prescripțiilor de calitate stabilite de conducerea și supravegherea permanentă și competentă a procesului de fabricație, de ridicarea sistematică a calificării forței de muncă, de organizarea unui riguros control tehnic de calitate pînă la livrarea produselor finite. De altfel, acestea sînt cîteva direcții esențiale asupra cărora insistă și noua Lege privind asigurarea și controlul calității produselor. Cu deosebită stringență se impune însă să se renunțe la practica derogărilor față de caracteristicile stabilite prin normele și standardele inițial elaborate, al căror nivel de exigență a fost atestat, la timpul respectiv, tocmai de aprecierile favorabile ale consumatorilor.

Dan MATEESCU

În secția de urzit a fabricii textile „Oltul" din Sf. Gheorghe

Foto: Agerpres

CONTRASTE

• Aplauze; cortina premierei s-a ridicat la timp

Cu cîteva săptămîni în urmă, la această rubrică a fost înserată o notă în care erau criticate scrioasele deficiențe de pe șantierul Fabricii de geamuri din Buzău. În perioada care a trecut de atunci, beneficiarul și constructorul au luat numeroase măsuri pentru impulsionarea lucrărilor, reușind să recupereze o bună parte din întîrzieri. În primul trimestru al anului, volumul lucrărilor de construcții și montaje a depășit prevederile cu 5 milioane lei. Secția oglinzi a intrat în probe tehnologice cu trei luni mai devreme și va produce, potrivit estimărilor 30 000 metri pătrați de oglinzi în devanș față de plan. A început să producă și secția de geamuri securizate, tot cu trei luni mai devreme. Adăugînd la aceste „premiere" industriale că probele tehnologice sînt în curs și la linia de geam securit de dimensiuni mari, ca și la linia de șlefuire — polizare, este completat un tablou de realizări ale unui șantier care, învățînd din propriile lui lipsuri, aspiră la condiția de fruntaș.

• Cînd căruța se așază — planificat — înaintea cailor...

Recent, Centrala industrială de utilaj chimic și pentru rafinării din Capitală a transmis uzinelor subordonate sarcina ca pînă la 25 aprilie să depună toate specificațiile de materiale pentru producția anului viitor. Cadrele de conducere din uzine au întrebat pe membrii consiliului de administrație al centralei cum se poate stabili necesarul de oțeluri cu atîta timp înainte, ce dimensiuni și calități de laminate și tablă se vor folosi pentru producția cunoscută doar în proporție de 10—30 la sută? Este momentul să facem o precizare. În timp ce specificațiile de materiale trebuie depuse pînă la 25 aprilie, beneficiarii echipamentului tehnologic au dreptul să aducă comenzile lor pînă la sfîrșitul lunii iunie a.c. Nu sînt necesare prea multe argumente și nici lecții de logică spre a demonstra că această din urmă etapă, de nominalizare a producției, trebuie, evident, să preceadă operația de stabilire a necesarului de materiale. Deoarece este limpede că nu poți ști de ce ai nevoie pînă ce nu cunoști ce ai de făcut. Centrala nu a găsit o ieșire din această inversare de termene. Răspunsul a sunat cam astfel: „Așa am primit și noi sarcina de la minister. Faceți cum știți, numai cererile de materiale să le stabiliți cît mai exact!". Dispune centrala amintită și Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini de vreo formulă magică pentru soluționarea problemei? Dacă da, să o comunice și uzinelor.

• Teleconferința sparanghelului

Este cunoscută recomandarea ca din acest an să se extindă și cultura așa-ziselor sortimente de legume mai puțin cunoscute. La loc de frunte se situa sparanghelul, mult solicitat atît pentru consumul în stare proaspătă, cît mai ales ca materie primă în industria conservelor. S-au luat măsuri din vreme pentru producerea, în cadrul stațiunilor experimentale agricole, a materialului săditor. Intențiile au fost bune. Numai că preluarea materialului de către unitățile contractante și plantarea lui se amînă de la o zi la alta. Ținîndu-se seama de acest lucru, la o teleconferință care a avut loc pe 30 martie la Ministerul Agriculturii și Silviculturii s-a spus referitor la plantatul sparanghelului: „direcțiile agricole vor lua măsuri pentru încheierea acțiunii în această săptămînă, iar pagubele ce se vor produce ca urmare a deprecierii materialului săditor vor fi imputate celor care se fac vinovați de acest lucru". A trecut săptămîna și, în multe locuri, materialul săditor continuă să stea nemișcat. Fabrica de conserve Fetești n-a preluat nimic din cei 228 800 puieți de sparanghel produs la stațiunea experimentală Podu-Iloaie, județul Iași; cea de la Caracal a întîrziat preluarea materialului săditor produs la Craiova. Și în alte stațiuni sînt cantități mari de material săditor nepreluat. Sparanghelul, o dată cu încălzirea vremii, pornește în vegetație, materialul săditor respectiv degradîndu-se. Se pare că inginerii horticoli, care de altfel au fost instruiți special pentru această cultură, așteaptă imputările. Dar imputările — care, sperăm, vor fi prompte și drastice — nu țin, totuși, loc de legume.

• Ușa șantierului are 7 broaște

Anul trecut, 48 de cooperative agricole din județul Buzău au constituit o asociație intercooperatistă pentru a construi un complex de creștere și îngrășare industrială a porcilor. La realizarea lui trebuie să contribuie în primul rînd proiectantul (Institutul județean de proiectări) și apoi constructorul (grupul de șantiere 104 Buzău aparținînd Ministerului Construcțiilor Industriale). Dar de la început s-a pornit cu... stîngul. Au fost discuții îndelungi și controversate cu privire la amplasare. În sfîrșit, s-a stabilit locul definitiv al construcției. Cu mari întîrzieri proiectantul a pus la dispoziție studiul tehnico-economic. Proiectul de execuție nu va putea fi realizat decît peste două luni. Cu toate acestea, lucrările au început fără proiect de execuție (numai cu asistența tehnică). Sau mai bine zis, ar fi trebuit să înceapă. Grupul 104 a primit sarcina să atace lucrarea cu materiile din repartiție proprie. Mișcarea forțelor și mijloacelor capabile să demareze construcția se lasă însă așteptată. Fără o intervenție energică a U.J.C.A.P., beneficiar al lucrării, pe lîngă proiectant și constructor, fără luarea unor măsuri energice de către organele județene pentru recuperarea timpului pierdut, soarta unei importante lucrări, prinsă în planul economic al județului, stă sub semnul întrebării. Cînd se va deschide, în sfîrșit, ușa șantierului?

(Urmare din pag. I)

acest mod premisele unei îndrumări concrete, eficiente.

Practicăm de mai multă vreme metoda ca membrii biroului comitetului județean, alte cadre cu munci de răspundere din aparatul de partid și de stat să fie repartizate pentru a ajuta unele unități economice în care se ridică probleme deosebite privind realizarea sarcinilor de plan. Ceea ce am vrea să subliniem este faptul că această repartizare de sarcini n-a rămas pe hîrtie, ci urmărim riguros efectele controlului și ajutorului, întrucît aprecierea muncii fiecăruia se face după felul în care au fost soluționate problemele ivite, relevă inițiativa, competența și răspunderea cu care s-a acționat.

Așadar, această prezență pe teren ne asigură posibilitatea de a cunoaște mai bine stările de lucruri, pulsul vieții, de a elimina informările descriptiviste, care înecau în cifre și relatări cauzele unor neajunsuri, de a evita circulația inutilă a numeroaselor adrese, referate, rapoarte etc. Considerăm că rolul fiecărui activist de partid nu se rezumă la a constata și a critica aspectele negative, ci de a ajuta efectiv comitetele de direcție și organizațiile de partid în aplicarea celor mai potrivite măsuri pentru îndreptarea lucrurilor. În acest fel am procedat cînd am analizat activitatea de la Exploatarea minieră Baia Borșa, unitate care a ridicat multe probleme privind realizarea planului de producție și a investițiilor. Analiza întreprinsă la fața locului a fost precedată de un studiu atent, de consultarea largă a comuniștilor, a întregului colectiv de muncă. Participarea unor cadre din conducerea Centralei minelor și metalurgiei neferoase din Baia Mare, a Ministerului Industriei Miniere și Geologiei a constituit un ajutor nemijlocit în stabilirea unor măsuri concrete și, apoi, în aplicarea lor. Ca urmare, s-a imprimat ritmicitate producției, a fost accelerată executarea lucrărilor de investiții, ceea ce va permite ca începerea exploatării noului zăcămînt de la Gura Băii să aibă loc cu 60 de zile înainte de termenul prevăzut.

Este bine cunoscută importanța pe care o au îndrumarea vie, nemijlocită a organizațiilor de partid, sprijinul de natură să le stimuleze inițiativa, să le determine să acționeze de sine stătător. Această metodă căutăm s-o extindem spre a spori răspunderea organizațiilor de partid în aplicarea hotărîrilor, întărirea controlului asupra îndeplinirii sarcinilor. Firește, nu fiecare organizație de partid reclamă în aceeași măsură prezența membrilor birourilor comitetelor județean, municipale sau orășenești de partid în unitățile respective. Majoritatea organizațiilor de partid reușesc să inițieze și să desfășoare, de sine stătător, acțiuni ample, susținute, o intensă și eficientă muncă politică. De pildă, organizația de partid de la Uzinele metalurgice pentru minereuri neferoase din Baia Mare este autoarea unor interesante acțiuni politice și organizatorice menite să intensifice valorificarea materiilor prime, extragerea seleniului și sulfului din nămolurile de la secția de acid sulfuric, obținerea platinei din deșeurile industriale. Ce a fost caracteristic aici? Tocmai stimularea inițiativei, a capacității de gîndire și intervenție a organizației de bază.

Pe agenda de lucru a comitetului județean, a organizațiilor de partid din județ a fost înscrisă pentru perioada ce urmează analizarea unor probleme majore de care depind în mare măsură creșterea eficienței activității economice realizarea planului de stat și a angajamentelor pe 1970. Urmărim să eliminăm din conținutul analizelor tot ce este formal. Astfel, pentru analizele ce le întreprindem vrem să reducem pe cît posibil volumul hîrtiilor, al rapoartelor (de multe ori inutile) și pentru reprimăm un astfel de stil de muncă tuturor organelor și organizațiilor de partid, comitetelor de direcție, cu atît mai mult cu cît organizații de bază sau comitete de partid — cum sînt cele de la Întreprinderea de materiale de construcții, Fabrica „Agrofruct" din Baia Mare, Autobaza din Sighetul Marmației, Exploatarea minieră Cavnic și altele — nu urmăresc cu atenție pulsul activității economice, iar pentru a se „documenta" cer numeroase rapoarte, informări, date statistice care zac nefolosite în dosare, ori „produc" ele însele alte astfel de „documente". În alte locuri — cum este cazul Fabricii de tricotaje „Unitatea" din Sighetul Marmației — după ce s-a investit multă energie în studii care vizau îmbunătățirea organizării producției, creșterea eficienței activității economice, nivelul cheltuielilor neeconomicoase în această întreprindere s-a ridicat anul trecut la 1 448 000 lei.

Aici, ca și în unele exploatări miniere — Baia Borșa, Suior și Nistru — studiile au fost privite ca niște acte formale. Ce folos că a fost „studiat", dactarea cărora, de regulă, se consumă mult timp. Folosim tot mai des, și cu rezultate bune, metoda de a nu prezenta informări sau rapoarte scrise — și mă refer la acele cazuri cînd membrii biroului cunosc temeinic din activitatea practică, problema analizată — ci trecem direct la discutarea și definitivarea măsurilor ce nu și-au putut găsi soluționare la fața locului. Intenționăm să extindem această metodă în activitatea organizațiilor de partid, desigur cu discernămînt, de la caz la caz. Ne străduim să imprimăm un astfel de stil de muncă tuturor organelor și organizațiilor de partid, comitetelor de direcție, cu atît mai mult cu cît organizații de bază sau comitete de partid — cum sînt cele de la Întreprinderea de materiale de construcții, Fabrica „Agrofruct" din Baia Mare, Autobaza din Sighetul Marmației, Exploatarea minieră Cavnic și altele — nu urmăresc cu atenție pulsul activității economice, iar pentru a se „documenta" cer numeroase rapoarte, informări, date statistice care zac nefolosite în dosare, ori „produc" ele însele alte astfel de „documente". În alte locuri — cum este cazul Fabricii de tricotaje „Unitatea" din Sighetul Marmației — după ce s-a investit multă energie în studii care vizau îmbunătățirea organizării producției, creșterea eficienței activității economice, nivelul cheltuielilor neeconomicoase în această întreprindere s-a ridicat anul trecut la 1 448 000 lei.

Aici, ca și în unele exploatări miniere — Baia Borșa, Suior și Nistru — studiile au fost privite ca niște acte formale. Ce folos că a fost „studiat", de vreme ce consumul la lemn de mină a fost depășit cu aproape 2 000 mc? Cazuri similare s-au petrecut și la exploatările miniere Suior și Baia Borșa, unde s-a întîrziat aplicarea unor metode de exploatare prin care să se înlăture consumul exagerat de lemn, iar la Exploatarea minieră Nistru nu s-a trecut la folosirea înlocuitorilor lemnului. Toate acestea, ca și faptul că în sectorul minier, indicele fluctuației forței de muncă este de 20 la sută, menținîndu-se la nivelul anului 1967, impun mai multă fermitate în aplicarea măsurilor elaborate cu prilejul studiilor.

Experiența ne-a dovedit de repetate ori că atunci cînd organizațiile de partid urmăresc sistematic cum se desfășoară procesul de producție și intervin prompt pentru valorificarea rezervelor existente, pentru înlăturarea neajunsurilor care apar, activitatea economică se soldează cu rezultate bune. Tocmai de aceea plenara comitetului județean de partid a conturat o serie de acțiuni concrete care vizează îmbunătățirea folosirii resurselor de minereuri neferoase, intensificarea și creșterea eficienței activității geologice, perfecționarea metodelor de exploatare și a tehnologiilor de preparare, exploatarea mai rațională a fondului forestier și valorificarea superioară a masei lemnoase, reducerea consumurilor specifice la metal, lemn de mină și la alte materiale, îmbunătățirea organizării producției și a muncii, întărirea ordinii și disciplinei, a stabilității forței de muncă în unitățile economice.

M-am referit, desigur, doar la cîteva din direcțiile în care ne propunem să acționăm spre a asigura creșterea eficienței activității economice, realizarea ritmică a sarcinilor de plan și a angajamentelor luate în întrecere. În acest scop, o atenție deosebită vom acorda sprijinirii noilor organisme economice, a conducerilor centralei, combinatelor industriale din județ, precum și comitetelor de direcție. Vom sprijini și stimula eforturile pentru ridicarea competenței cadrelor din economie, a pregătirii profesionale și politice a acestora. Toate aceste măsuri urmăresc ca, la sfîrșitul actualului cincinal, județul Maramureș să se prezinte cu un bilanț în întregime pozitiv.

CONDIȚII ALE EFICIENȚEI ÎNDRUMĂRII DE PARTID

Ritm intens la lucrările agricole de primăvară

JUDEȚUL TULCEA

(De la redacția ziarului „Delta"): Imprimînd un ritm intens activității pe ogoare, lucrătorii din agricultura județului Tulcea au reușit să încheie într-un timp relativ scurt semănatul culturilor din epoca I. Toate întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole de producție au raportat însămînțarea a 54 091 ha cu ovăz, mazăre, lucernă, borceag, sfeclă, măzăriche, ponderea deținînd-o cele peste 9 500 de ha cultivate cu in pentru ulei.

Lucrătorii de pe ogoare au încheiat cu succes și însămînțatul celor 23 118 ha cu floarea-soarelui, astfel încît zilele acestea se fac pregătiri intense pentru procurarea întregii cantități de sămînță în vederea unei alte importante etape de activitate — semănatul porumbului. Anul acesta, cultura porumbului va cuprinde o suprafață de 48 687 ha în cooperativele agricole de producție și 28 841 ha în întreprinderile agricole de stat. Suprafața cultivată cu soia va fi cu mult mai mare decît în anii trecuți, de peste 2 000 ha.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Mecanizatorii din I.A.S și I.M.A., țăranii cooperatori din județ au reușit să însămînțeze, în numai cîteva zile, aproape întreaga suprafață planificată cu culturi din prima epocă (ovăz, mazăre, borceag, lucernă, în de ulei, sfeclă de zahăr, cartofi, plante medicinale). Luni 6 aprilie, la culturile din prima urgență, cooperativele agricole mai aveau de semănat doar unele suprafețe mici, unde starea de umiditate a terenului nu permisese încă să se intre cu mașinile. De asemenea, se însămînțaseră 45 000 ha cu floarea-soarelui, din cele 52 000 ha planificate. Numeroase cooperative agricole, printre care cele din Sudiți, Săveni, Gheorghe Lazăr, Amara, Scinteia, încheiaseră semănatul culturilor din prima epocă. Acum, în județul Ialomița se lucrează intens la pregătirea terenului pentru semănatul porumbului.

ARTA DE IDEI, ARTĂ DE PUBLIC

Interviu cu Liviu CIULEI

Red : — *Care este raportul dintre arta „de idei" şi arta „de public"? După unele opinii, care ni se par mai mult decît simplificatoare, aceste două noţiuni s-ar nega reciproc. Începem interviul cu această întrebare deoarece sînteţi, prin vocaţie, partizan al artei de idei, pe care o slujiţi ca actor, ca scenograf, ca regizor de teatru şi film.*

LIVIU CIULEI : — Nu ştiu dacă ste vorba despre vocaţie, dar am onvingerea fermă că arta epocii oastre — mă refer îndeosebi la tea-u, ca şi la cinematograf — **arta pectacolului, deci, nu se poate dezolta şi impune decît ca o artă a ezbaterii de idei. Ca o artă incanescentă, a întrebărilor şi a răspunurilor mature la problemele cu care confruntă omul de azi.** De fapt, nsăşi funcţia socială a artei presuune această orientare. Accesibilitaea este direct implicată aici, în măura în care spectacolul reprezintă un ialog între scenă sau ecran şi pulic. A afirma că există o opoziţie educbilă între arta „de idei" şi rta „de public" (însăşi această disoere este convenţională), înseamnă a ega exemplul artei mari din toate mpurile, a ignora caracteristicile şi alorile fundamentale ale artei seolului nostru ; înseamnă a subaprea sensibilitatea, disponibilităţile aective şi intelectuale, receptivitatea rescîndă — în contact cu aceste vaori — a spectatorului contemporan.

— Există o întreagă producţie teatrală şi cinematografică aparţinînd diferitelor genuri de mare popularitate. Piese şi filme de divertisment — de la comedia bulevardieră pînă la filmul de aventuri — care se bucură de adeziunea unui public larg. Care este influenţa acestor producţii asupra opţiunii marelui public pentru spectacolul de idei?

— Dacă facem abstracţie de „divertismentul" de prost gust, care mizează pe vulgaritate ori pe violenţa ratuită şi care se exclude de la sine in discuţie, cred că **spectacolul uşor, muzant, răspunde unor necesităţi de laxare ale marelui public şi, în aelaşi timp, poate constitui pentru ulţi spectatori anticamera artei ari.** Selecţia pieselor şi filmeor din această categorie are, desiur, mare însemnătate, dintr-un unct de vedere educativ general : ne tereseazā, deopotrivă, principiile tice, ideologia pe care o propagă, şi calităţile lor artistice de gen. lese cu grijă, fără concesii, piesele. lmele de această factură îşi justică, după părerea mea, pe deplin, rezenţa într-un repertoriu echilirat. Ele pot reprezenta, sînt convins, treaptă spre opţiunea pentru arta e substanţă.

— Această artă — de substanţă, de idei — se poate dispensa de atractivitate? Care sînt atu-urile ei în raporturile cu marele public?

— Ştiu din proprie experienţă că iciodată **„încărcătura de idei" a unui pectacol nu se interpune între arst şi public.** Atu-ul principal al reatorului rezidă în interesul omului de azi faţă de problematica majoră a contemporaneităţii. E vorba despre **atractivitatea ideilor.** Depinde însă de natura şi de mijloacele de exprimare a acestor idei, de adevărul, profunzimea, claritatea, actualitatea dezbaterii artistice. De măsura în care deschide sau nu orizonturi noi — inclusiv dacă e vorba despre reprezentarea unor texte clasice.

— Spectacolul cu „Macbeth" montat pe scena teatrului „Lucia Sturdza Bulandra" n-a avut ecoul scontat, deşi concepţia lui viza tocmai reliefarea ideilor shakespeariene...

— E adevărat. Eroarea spectacolului a constituit-o suprasolicitarea atenţiei publicului faţă de prea multe asociaţii posibile ; generalizarea istorică a derutat, de asemenea, în acest spectacol şi n-a permis apropierea spectatorului de drama propriu-zisă. Se pot face multe erori în numele teatrului de idei şi ele sînt, în general, mai vizibile, mai uşor de reperat decît „erorile" plate ale teatrului aşa-zis „obişnuit", pentru că şi aşteptările, şi pretenţiile sînt mai mari. Dar cred că **pericolul de a fi formal este mai mare dacă te mulţumeşti să repeţi ceea ce s-a mai făcut, sau ceea ce ai făcut pînă acum, decît dacă încerci să faci ceva nou, avînd drept mobil nu insolitul de suprafaţă ci, dimpotrivă, desluşirea sensurilor profunde, actuale ale unei lucrări şi exprimarea lor pregnantă.** Arta, ca şi viaţa, nu suportă stagnarea, fie că e vorba despre punerea în valoare a patrimoniului clasic al dramaturgiei universale şi naţionale, fie că e vorba, sau mai ales dacă e vorba, despre creaţia contemporană. De aici nu trebuie înţeles, fireşte, că orice „noutate" este viabilă, că orice înnoire îndreptăţeşte un credit necondiţionat.

Aspiraţia noastră este de a crea nu un instantaneu sau o suită de **instantanee fotografice** ale realităţii, ci **o radiografie adîncă** a ei, de a surprinde nu aspectele exterioare ale vieţii, ci de a pătrunde în profunzime, în conţinutul şi intimitatea fenomenelor, acolo unde se află sursa autenticităţii şi a semnificaţiilor actului artistic. Este o aspiraţie pentru realizarea căreia solicităm colaborarea dramaturgilor din toate generaţiile.

— V-aţi referit mai înainte la accesibilitate. Credeţi că evoluţia artei contemporane modifică, din acest punct de vedere, relaţia creator-public?

— Accesibilitatea este şi rămîne o expresie a respectului faţă de spectatori. Teatrul, cinematograful presupun **comunicarea,** chiar dacă pot apărea decalaje între mijloacele de expresie specifice evoluţiei artei la un moment dat şi receptivitatea unei părţi a publicului. **Cred cu toată convingerea în forţa gnoseologică a artei, în rolul ei stimulator al gîndirii, al procesului de cunoaştere. Înnoirile semnificative care se petrec în acest plan sînt determinate de pasiunea investigării artistice a realităţii şi de necesitatea exprimării acestei realităţi, a unor probleme umane, sociale, psihologice noi.** Această pasiune şi această necesitate au fost şi rămîn un resort principal al dezvoltării creaţiei. În momentele de vîrf ale istoriei sale, arta a descoperit şi a sprijinit cu mijloacele sale afirmarea noului, **devansînd adeseori teoria sau experienţa socială şi impunîndu-se, tocmai prin aceasta, în conştiinţa contemporanilor,** ca şi a posterităţii. Artistul e chemat să intuiască, să surprindă mutaţiile din realitate ; fiind o manifestare a vieţii, arta nu poate aştepta consumarea fenomenului, ci îl trăieşte reflectîndu-l. Însăşi raţiunea supremă a artei presupune această **înscriere militantă în actualitate, efortul de a pătrunde şi de a evidenţia esenţa fenomenelor, contradicţiile şi liniile de forţă ale progresului societăţii** ; ea este nevoită să-şi adapteze, să-şi îmbogăţească mijloacele de expresie, să recurgă uneori la un limbaj aparent mai dificil, adică mai puţin tradiţional, nu pentru a folosi un limbaj nou în sine, ci pentru că noua realitate îşi impune în mod organic noua expresie artistică. Iar cînd nu este rodul unor căutări exterioare, acest caracter dificil poate solicita spectatorului efortul de a-l depăşi. De altfel, se ştie că accesibilitatea nu este o „însuşire" intrinsecă operei, un criteriu de apreciere ; este o noţiune relativă, expresie a unui foarte labil raport subiectiv : raportul dintre mijloacele folosite de un artist şi formaţia, nivelul de cultură, experienţa artistică a unui public determinat. În acelaşi timp, atît limbajul artistic, cît şi receptivitatea spectatorilor parcurg un continuu şi necesar proces de evoluţie. Dacă apar uneori decalaje — şi aceste decalaje mi se par fireşti — **cred că trebuie să ajutăm publicul să biruie eventuale dificultăţi de percepere a unor idei generoase transmise prin intermediul unui limbaj artistic mai elevat, mai nou, şi că spectatorii înşişi trebuie să facă acest efort. Accesibilitatea e şi o chestiune de obişnuinţă.**

— Uneori „dificultatea" este considerată drept o virtute, iar ermetismul drept o „caracteristică" a artei moderne...

— Se înţelege, sper, că nu pledez pentru dificultate. Şi cu atît mai puţin pentru ermetism. Sînt adversar al ermetismului, pe care-l consider contrar spiritului fundamental al artei. Arta spectacolului este — prin însăşi raţiunea existenţei sale — o artă „de public", spre asta tinde şi asta trebuie să devină fiecare manifestare a ei. Nu prin concesii ori prin adoptarea unei poziţii de minimă rezistenţă justificată de înţelegerea îngustă a „problemei accesibilităţii" ci, dimpotrivă, prin **promovarea exigentă a unui repertoriu de înaltă ţinută, a unor piese (şi filme) capabile să impună prin profunzimea şi actualitatea dezbaterii de idei, prin vibraţia umană a mesajului lor.**

În încheiere, Liviu Ciulei a ţinut să precizeze că interviul de faţă n-a îmbrăţişat toate aspectele problemei puse în discuţie.

„Nu sînt teoretician — a spus interlocutorul — şi sînt mai puţin obişnuit să formulez oral sau în scris, cu toată rigoarea, gîndurile mele despre arta pe care o slujesc să epurez lucrurile neesenţiale, să găsesc suita ştiinţifică a expunerii. Aceasta e o treabă de estetician, şi eu am un prea mare respect faţă de teoria artei pentru a putea pretinde să iau parte la elaborarea unor definiţii. Mi se pare însă important să ne punem astfel de întrebări privind rosturile artei şi să căutăm răspunsuri, pentru a ne ordona felul de a gîndi, pentru a ne clarifica ideile, şi aceasta în scopul afirmării — în creaţie — a unui ideal artistic şi nu de dragul teoretizării. Un **ideal, un credo** care să-şi găsească expresia pe scenă sau pe ecran şi care nu poate fi altul decît acela al slujirii omului şi umanităţii, al afirmării ideilor generoase ale epocii noastre".

D. COSTIN

cinema

- **Splendoare în iarbă:** PATRIA — 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30, FESTIVAL — 9,30; 12,15, 15; 18, 20,45.
- **Un răgaz de şapte zile:** REPUBLICA — 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15.
- **Asterix şi Cleopatra:** FAVORIT — 10; 15,30; 18; 20,30, EXCELSIOR — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- **În fiecare seară la ora 11:** LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45.
- **Elvira Madigan:** CAPITOL — 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21.
- **Jungla ademenitoare:** BUCUREŞTI — 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21.
- **Republica fetelor:** VICTORIA — 8,45; 11, 13,30; 16; 18,30; 20,45.
- **Operaţiunea Crosbow:** CENTRAL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45.
- **Prieteni fără grai:** LUMINA — 9—16 15 în continuare; 18,45; 20,45.
- **Program de desene animate:** DOINA — 10.
- **Basme:** DOINA — 11,30; 13.
- **Valea păpuşilor:** DOINA — 16; 18,30 21, LIRA — 15,30; 18; 20,15.
- **Pe plajele lumii:** TIMPURI NOI — 9—17 în continuare.
- **Ermitajul; Comorile mînăstirii Rila; Porto-Carero:** TIMPURI NOI — 19; 21.
- **Program special pentru copii:** CINEMATECA (sala Union) — 10; 12; 14.
- **Domnişoara doctor:** FEROVIAR — 8,30, 11; 13,30; 16; 18,30; 21, MELODIA — 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, FLAMURA — 16; 18,15, 20,30.
- **Mireasa era în negru:** GRIVIŢA — 16: 18,15; 20,30, FLOREASCA — 16; 18,15; 20,30, MIORIŢA — 15; 17,30; 20.
- **Păcatul dragostei:** ÎNFRĂŢIREA ÎNTRE POPOARE — 15,15; 17,45; 20, VITAN — 15,30; 18; 20.30.
- **Cînd se arată cucuveaua:** BUZEŞTI — 15,30, 18; 20,30.
- **Anchetatorul din umbră:** DACIA — 9,30—19,30 în continuare.
- **Loana:** BUCEGI — 16; 18,15; 20,30.
- **Explozie în munţi:** GIULEŞTI — 15,30; 18; 20,30.
- **Vîrsta ingrată:** COTROCENI — 15,30; 18. 20,30.
- **Ultima dragoste:** VOLGA — 16; 18,15; 20,30.
- **Prea mic pentru un război atît de mare:** VIITORUL — 17; 19,30.
- **Moll Flanders:** GLORIA — 9; 11,30; 14.30; 17,30; 20,30, TOMIS — 8,45—15,30 în continuare; 18: 20,30, MODERN — 8,30; 11; 13,30: 16; 18,30, 21.
- **Via Mala:** AURORA — 9,30; 11,45. 15,45; 18; 20,15.
- **Camera în formă de L:** MOŞILOR— 15,30; 18; 20,30.
- **Becket:** MUNCA— 16; 19.
- **Fecioara care-mi place:** ARTA — 15,45; 18. 20,15.
- **Iubirea strict oprită:** UNIREA — 15.30; 18, 20,15.
- **Un glonte pentru general:** POPULAR — 15,30; 18: 20,30.
- **Stelele din Eger:** PACEA — 18.
- **Simpaticul domn R:** CRÎNGAŞI — 15,30; 18; 20,15.

Petru POPESCU „PRINS"

Cronică literară

Potrivit unei opinii acreditate de-a lungul deceniilor de reputaţi critici şi istorici literari, abordarea cu succes a romanului ar constitui un gest al maturităţii prozatorului, nu numai în planul experienţei artistice, ci şi în acela al vîrstei sale biologice. Nu o dată, însă, evoluţia literaturii a infirmat un asemenea punct de vedere, dovedind că şi în cazul romanului, ca în acela al poeziei sau al prozei scurte, determinante în elaborarea unei opere de valoare rămîn talentul scriitorului, semnificaţiile adînc umane ale universului pe care-l reconstituie, bogăţia conţinutului de idei pe care îl transmite. Exemple concludente în acest sens s-au impus, desigur, şi în literatura noastră actuală. Să ne gîndim, de pildă, la „Francisca", debutul matur, confirmat în scurt timp, al unui romancier înzestrat cu o deosebită forţă narativă cum este Nicolae Breban, sau la romanele apărute în anii din urmă sub semnătura tinerilor scriitori Aurel Dragoş Munteanu, Mircea Ciobanu, Sînziana Pop, Virgil Duda, Mircea Cojocaru.

Înscriindu-se într-un asemenea context, romanul lui Petru Popescu, **„Prins"** — cea de a patra carte a tînărului scriitor, autor al plachetelor de versuri intitulate **„Zeu printre blocuri"** (1966) şi **„Fire de jazz"** (1969), precum şi al unui volum de nuvele, **„Moartea din fereastră"** (1967) — nu ne mai surprinde prin tentativa de a cultiva o specie literară ce presupune ampla desfăşurare a naraţiunii, motivarea cît mai complexă a caracterelor şi perfecta stăpînire a mijloacelor de expresie. Ne va reţine însă în mod deosebit atenţia prin problematica aflată în centrul dezbaterii, prin perspectiva din care este privit destinul personajelor sale. Şi aceasta cu atît mai mult cu cît integrîndu-se în sfera unor tradiţii fertile ale literaturii noastre — literatură care şi-a extras şi îşi extrage seva din mijlocul realităţilor sociale şi umane ale epocii contingente — romanul aduce o notă proprie de noutate, de modernitate, ce ţine îndeosebi de tensiunea interioară a naraţiunii, de construcţia sigură, din diverse unghiuri şi prin modalităţi multiple, a ansamblului. Pledoaria întreprinsă nu o dată de Petru Popescu în articolele publicate în coloanele presei literare pentru o proză avînd drept coordonate definitorii **citadinismul** şi **intelectualizarea**, strădania de a delimita prin scrisul său un teritoriu care să-i permită aprofundarea şi amplificarea în această direcţie a investigaţiilor îşi află astfel împlinirea într-o operă ce tinde spre cotele superioare ale exigenţei artistice.

Romanul reţine atenţia în primul rînd prin problematica sa gravă — ideea de prim plan fiind aceea a confruntării individului cu sfîrşitul său irevocabil — prin implicaţiile etice ale situaţiei limită în care se află **prins** personajul principal, Inginerul. Căci diagnosticul pe care-l pun medicii, descoperind boala necruţătoare care îi va reteza în scurt timp firul existenţei, declanşează în conştiinţa lui mutaţii adînci, frămîntări şi întrebări fundamentale privind adevărul vieţii, rostul său în această lume. Încercarea de a găsi răspunsuri care să-l ajute să depăşească momentul de grea cumpănă prin care trece porneşte din teama ce-l cuprinde în faţa morţii apropiate, dar şi din constatarea că, de fapt, el **n-a trăit** în accepţiunea cea mai nobilă a acestui cuvînt, că se împotriveşte acum morţii „doar cu trupul, nu cu un principiu al vieţii sau cu o înaltă idee omenească". De aici dorinţa de **a cunoaşte** şi de **a înţelege** cît mai bine, în scurtul răstimp care i-a rămas, universul ce-l înconjoară, de aici legăturile şi discuţiile cu oameni din diverse medii sociale, animaţi de gînduri şi aspiraţii distincte. Tocmai de aceea faptele ce constituie substanţa epică a romanului — fapte care, chiar dacă dau uneori senzaţia de artificial, sînt în mare măsură justificate, fiind vorba de un caz-limită, ce iese din sfera relaţiilor obişnuite dintre individ şi lume în totalitatea manifestărilor ei — se relevă ca verosimile, iar prin pregnanţa lor impun un acut sentiment al autenticităţii, al trăirii intense. Urmărind comportamentul, gama sentimentelor şi a reacţiilor pe care le încearcă un om ca toţi ceilalţi pus în faţa unei împrejurări atît de neobişnuite — semnificaţia simbolică ce i se conferă personajului principal este subliniată şi de identificarea lui doar printr-un nume generic — Petru Popescu reuşeşte să contureze un caracter viabil, complex, deşi uneori pare contradictoriu în datele sale definitorii. Aparente sau nu, aceste contradicţii pornesc — aşa cum au arătat şi alţi comentatori ai cărţii — din însăşi atitudinea romancierului faţă de eroul său, din încrederea nelimitată în forţa acestuia. Deşi este prezentat nu o dată ca un om obişnuit, ducînd pînă atunci o existenţă lipsită de relief în planul profesional sau în cel spiritual, Inginerul se dovedeşte în confruntările directe pe care le impune epica romanului superior celorlalţi ; dar, totodată, în clipele de maximă intensitate a conflictului sînt vizibile limitele în a-şi înţelege propria dramă, ca şi adevăratele sentimente ale celor ce-i dedică afecţiunea lor. De aceea, dragostea şi devotamentul Corinei nu-i aduc — după cum ne-am fi aşteptat — o împlinire a personalităţii, ci mai mult un refugiu din faţa singurătăţii. În ultimă instanţă, Inginerul ni se pare mai puţin un învingător asupra condiţiei sale, asupra morţii — idee pe care autorul o sugerează în finalul metaforic al romanului — ci mai mult un însingurat, un ins pe care viaţa îl sancţionează moral pentru neputinţa de a-i înţelege complexitatea, de a se apropia sufleteşte de semenii săi.

„Prins" nu este însă numai un roman al tribulaţiilor eroului, ci, în egală măsură, se impune ca un roman al oraşului — cadru al desfăşurării acţiunii, dar şi „personaj" de sine stătător — privit de ochii scrutători ai unui bun cunoscător al mişcărilor sale diurne. Bucureştiul zilelor noastre, cu dimensiunile sale caracteristice, cu ritmul alert al arterelor sale vitale, este o prezenţă vie, imaginea sa fiind în ultimă instanţă o replică dată, din perspectiva actualităţii, celei pe care i-au conturat-o în timp romanele lui Nicolae Filimon, Ion Marin Sadoveanu sau G. Călinescu. Este, fără îndoială, o probă concludentă a capacităţii tînărului scriitor de a se apropia cu familiaritate de faptul vieţii citadine şi de a-l transfigura într-un expresiv fapt literar, al posibilităţilor sale de a reliefa cu firească naturaleţe semnificaţia amănuntului existenţei cotidiene. Tot aşa cum registrul divers al mijloacelor artistice pe care le valorifică cu siguranţa unui prozator stăpîn pe uneltele sale — de la abila alternare a unghiului din care sînt relatate episoadele naraţiunii, la construcţia riguroasă a arhitectonicii întregului, de la claritatea replicii şi a descrierilor, la concordanţa dintre ritmul frazei şi tensiunea emoţională a diverselor situaţii — defineşte şi sub raport stilistic debutul său în roman.

Scriitor pentru care problemele creaţiei literare, ale reflectării în opera de artă a realităţii reprezintă un subiect de permanentă meditaţie, Petru Popescu şi-a afirmat prin această carte, mai mult decît prin cele ce au precedat-o, timbrul propriu, original, anticipînd certitudinile unei interesante evoluţii scriitoriceşti într-o direcţie încă insuficient fructificată de proza actuală. Certitudini pe care ni le dau talentul autorului, cultura şi spiritul său mobil, capacitatea de a depăşi inconsecvenţele inerente oricărui început, curajul de a se apropia de teme de o largă rezonanţă umană.

Sorin MOVILEANU

tv

- 18,00 Deschiderea emisiunii. Confruntări. — Emisiune pentru tineret. Pe seama părinţilor.
- 18,30 „Luceafărul de ziuă". Vechea legendă din Oaş, transpusă scenic de coregraful Petre Bodeuţ, pe muzica compozitorului Tudor Jarda. Participă colectivul Ansamblului de Stat din Baia Mare.
- 19,00 Telejurnalul de seară.
- 19,20 „Acţiunea L" — Legumicultura.
- 19,30 Anchetă TV — Anul I, după absolvirea facultăţii. Participă: acad. Gr. Moisil, prof. univ. Alexe Popescu, adjunct al ministrului învăţămîntului; Ion Deciu, vicepreşedinte al Consiliului popular judeţean Vrancea. Redactor: Manase Radnev.
- 20,35 Tele-cinemateca: „Mandy".
- 22,10 „Sîrba în căruţă" — montaj muzical-coregrafic.
- 22,20 Telejurnalul de noapte.
- 22,30 Salonul literar TV.
- 23,10 Închiderea emisiunii.

PE ECRANE: „În fiecare seară la ora 11"

O producţie a studiourilor din U.R.S.S. Regia : Samson Samsonov. Interpreţi : Margarita Volodin, Mihail Nojkin, Larisa Vikkel şi alţii

Nu orice floare leagă rod

(Urmare din pag. 1)

sensorialitate, la o urîţire a ambianţei trăite.

Cred că în faţa acestei situaţii confuze, contradictorii, oscilante între o înnoire folositoare şi o înnoire dăunătoare, istoria şi critica de artă au datoria de a diferenţia soluţiile sau experimentele făgăduitoare de cele vădit anti-artistice. O datorie încă mai mare o au criticii de artă, esteticienii şi înşişi artiştii. Anume de a nu accepta orice pentru motivul că există, pentru că se face şi va expune, ci de a discerne între ceea ce este valoros sau nu pentru fiinţa umană, pentru conştiinţa socială, pentru educarea publicului.

Există la unii esteticieni şi critici ai noştri teama de a părea demodat, învechit, neinformat cu ultimele noutăţi şi de aici provine o atitudine de acceptare a tot ce se face în domeniul artei şi non-artei. Iar la artişti, din aceeaşi dorinţă de a fi în pas cu o vreme sau cu o lume, care nu în mod necesar sînt vremea şi lumea lor, se constată o servilă imitaţie a „ultimului strigăt". Avem şi artişti care, în cadrul noilor curente, îşi frămîntă mintea şi sensibilitatea pentru a inventa sau inova ceva propriu, original, iar pe aceştia îi stimez, chiar dacă nu totdeauna îi admir. *Trebuie să cunoaştem tot ce se face, dar a cunoaşte nu înseamnă totdeauna a accepta sau a admira.*

Cele expuse pînă aici nu constituie, din fericire, un fenomen general, dar nici întrutotul neglijabil la noi. Avem maeştri, artişti la vîrsta maturităţii, precum şi mulţi tineri care nu uită, nu nesocotesc cerinţele majore ale artei. Avem artişti care nu dispreţuiesc portretul semnificativ şi compoziţiile social-istorice ; care nu abstractizează pînă la arbitrar peisajul, declarîndu-l „simbol" sau „stare sufletească". Şi aceste noţiuni — simbol, starea sufletească, transfigurare — îşi au un mare rol în artă, ca şi stilizarea, esenţializarea, concentrarea expresivă. Dar în numele lor, uneori se strecoară vagul, ambiguul, un „mister gol", o efuziune fără ecou. Avem sculptori vîrstnici şi tineri, care cred în necesitatea figurilor statuare, a monumentelor figurative sau simbolice, iar la noi majoritatea pictorilor practică pictura de şevalet, uneori servindu-i mesajul umanist, iar nu rezumîndu-se la fişii şi pete de culoare, la procedee algoritmice, la o geometrie dictată de întîmplare.

Şi la noi, şi în ţările de mare cultură, numeroşi sînt intelectualii şi iubitorii de artă care ştiu bine că mijloacele şi scopurile ştiinţei sînt altele decît acelea ale artei, declarînd făţiş că nu se poate trăi numai cu abstracţii. Umaniştii, iubitorii culturii, patrioţii pledează din ce în ce mai mult pentru ca arta să nu-şi piardă rolul educativ, rostul ei în educarea estetică şi patriotică a publicului.

Această educare se face în primul rînd prin arta figurativă, prin portrete, reprezentative, prin compoziţii social-istorice, interpretînd viaţa din trecut şi din prezent, exprimînd năzuinţele spre viitorul patriei şi al omenirii. Că în aceste genuri — de la compoziţie şi portret la peisaj şi naturi moarte — sînt posibile variate procedeie şi stiluri o ştim cu toţii prea bine. Dar ideile, sentimentele, simţurile trebuie astfel puse în funcţiune — prin naraţiune, evocare, transfigurare — încît şi artistul, şi privitorul să participe cu întreaga-i fiinţă la semnificaţiile şi interpretările realităţii. Să nu părăsim tradiţionalul nostru lirism, înnobilat de spiritualitate, de gîndire înnoită ; să nu nesocotim nevoia de claritate adîncă şi de comunicabilitate spornică — calităţile de totdeauna ale marii arte, ale maeştrilor universali şi români.

Formă a conştiinţei sociale, expresie a experienţei individuale adînc umane — arta încîntă, pune probleme, narează şi relevează poetic lucruri ştiute şi neştiute. Artele plastice nu pot fi înlocuite nici de fotografie, nici de film, nici de calculatoare electronice. Ele îşi au mijloacele lor proprii, forţa de transfigurare şi semnificare proprie, un dar de adîncire şi trăinicie cu totul deosebit de al altor arte. Iar rolul lor în educarea estetică şi patriotică a publicului, în înfrumuseţarea vieţii, în spiritualizarea existenţei este imens.

Să nu sacrificăm pentru efemer sau pentru experimentul arbitrar ori întîmplător posibilităţile uriaşe ale artelor plastice. Idealurile şi viaţa poporului, consemnate în operele de artă plastică, sînt deopotrivă documente şi creaţii pe care muzeele şi monumentele în aer liber le păstrează în faţa eternităţii. Iar în faţa eternităţii, artiştii se cuvine a se înfăţişa cu ceea ce au trăit mai măreţ, mai semnificativ, mai uman în viaţa şi creaţia lor.

teatre

- Filarmonica de stat „George Enescu" (la Sala Mică a Palatului): **Concert de muzică preclasică dat de formaţia „Collegium Musicum".** Solistă: Emilia Petrescu — 20.
- Opera Română: **Seară de balet Gershwin** — 19,30.
- Teatrul de operetă: **Secretul lui Marco Polo** — 19,30.
- Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **Heidelbergul de altădată** — 20; (sala Studio): **Travesti** — 20.
- Teatrul de comedie: **Dispariţia lui Galy Gay** — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din str. Alex Sahia): **Harfa de iarbă** — 20.
- Teatrul Mic: **Primarul lunii şi iubita sa** — 20.
- Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **La ciorba de potroace** — 19,30; (sala Studio): **O lună la ţară** — 20.
- Teatrul Giuleşti: **Martorii se suprimă** — 15; **Aceşti îngeri trişti** — 19,30.
- Teatrul „Ion Creangă": **Roata morii** — 10; **Toate pînzele sus!** — 16.
- Teatrul „Ţăndărică" (sala din Calea Victoriei): **O poveste cu cîntec** — 10; (sala din str. Academiei): **Guliver în ţara păpuşilor** — 17.
- Teatrul de stat din Oradea — secţia maghiară — (la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" — sala din bd. Schitu Măgureanu): **Comedia erorilor** — 20.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala din Calea Victoriei nr. 174): **Nicuţă... la Tănase** — 19,30.
- Teatrul de revistă şi comedie „Ion Vasilescu": **Domnişoara din Sighişoara** — 19,30.
- Circul de stat: **Spectacol prezentat de Circul mare din Moscova** — 10; 19,30.

CÎNTECUL CEL NOU AL ŞOSELEI

(Urmare din pag 1)

Notez o mulţime de date tehnice şi de cifre din care o transcriu pe cea mai izbitoare şi mai semnificativă. Un kilometru de asfalt costă aici 400 000 de lei. Aceasta deoarece se fructifică posibilităţile şi resursele locale — nisipul şi pietrişul de pe valea Topologului şi a Cărpinişului.

— „Mărgăritarele" — cum le spunem noi, zîmbeşte iar scurt, iute şi iarăşi parcă vinovat, stînjenit, inginerul. (Prin „mărgăritare" se înţelege un nisip mai mare, grăunţos).

— Dar, desigur, continuă el, în munca noastră de aici, în randamentul şi preţul de cost pe care-l obţinem, principalul sînt oamenii, localnicii, ajutorul pe care ni-l dau, într-un fel calificarea lor temporară în profesiunea aceasta, a noastră.

Şi-mi vorbeşte de data aceasta înviorat brusc, participînd şi subliniindu-şi spusele cu gesturi, de primarul comunei Gheorghe Diaconeasa.

Îl căutăm la consiliul popular al comunei şi nu-l găsim. Cei de aici ne spun că nu e nici „în centru".

— Nu e „pe şoseaua din Cepari" — ne spune Tică Bănică, un om permanent vesel şi îndatoritor, purtătorul şi totodată creatorul de folclor al satului. El nu se desparte niciodată de ţambalul pe care singur şi l-a meşterit, pe care singur şi-l repară şi care l-a făcut cunoscut în multe sate împrejur.

— Nici pe ploaie, nici pe soare nici pe jos, nici în cabină, ne spune el însoţindu-ne o bucată.

— E la Cărpiniş să cazeze nişte electricieni, ne spune cineva „dintr-ai primăriei".

— Ca să tragă linia electrică şi la ei, de. — îngăduie cineva activitatea electricienilor la Cărpiniş şi prezenţa primarului acolo.

*

Cărpinişul, sat intrat acum în perimetrul comunei Cepari, e o aşezare izolată, umbrită de munţii Coziei, şi care desigur are farmecul ei, în vreme de vară cînd pîrîul care o taie sprinten şi vesel o înviorează şi totul atunci e plin de verdeaţă şi greu de rod. Acum însă primăvara are aici la Cărpiniş ceva fabulos, ceva de „înfricoşat" sadovenian. Primarul este acolo pentru a-i caza pe cei patru electricieni.

S-a dus cu piciorul şi o să se întoarcă acasă „în centru" tot cu piciorul. Noaptea, cale de 6 km de urcat şi coborît. Urc în maşina inginerului Dezideriu pentru că trebuie să-l găsim pe principalul său colaborator localnic. Farurile maşinii mătură drumul strîmt şi văruiesc contururi şi colţuri de stînci pe care inginerul mi le descrie altfel în proiectele sale viitoare, de ajustare, de „îmblînzire", cînd o să se ocupe şi de drumul ăsta, după ce o să termine cu şoseaua din Cepari.

Ajungem sus la Cărpiniş la cooperativa gestionată de 16 ani de Ion Pătru, un om blajin, aşezat, lat în umeri, înconjurat de patru lămpi cu petrol. Încăperea mică e tăiată de un burlan venit de la o sobă cu lemne. E sat de munte, într-un fel izolat, unde răsucelile şi ciudăţeniile viclene, „ciupelile", n-au urcat. Oamenii îşi pun singuri gaz în bidoanele şi damigenele aduse de acasă din butoiul aflat afară. Pe urmă vin înăuntru şi aşează banii pe tejghea cu exactitate, cinste şi omenie. De asta mi-am explicat şi mi s-au explicat mai tîrziu cel şaisprezece ani de funcţionare ireproşabilă ai gestionarului Ion Pătru. Datorită oamenilor şi datorită lui. Cooperativa nici n-are gratii la geamuri.

Şi pentru ca totul să pară şi mai fabulos, mai smuls din legendă, Tică Bănică a ajuns aici cu ţambal cu tot înaintea noastră de jos din centru. Înaintea maşinii. Cum? Nu ştiu şi nu ne spune. Poate pe vreo potecă, pe vreo „scurtătură" ştiută doar de el.

Este înconjurat de oameni şi rugat de bătrînul învăţător Solomon şi de încă un profesor tînăr să vină miercuri la repetiţia de la căminul cultural. Tică Bănică refuză arvuna de 25 de lei, acceptă şi se angajează repede şi entuziast :

— RATA să vină la timp, că eu vin, puteţi să contaţi.

(Locuieşte departe, peste vreo trei sate, şi trebuie să ajungă de acasă aici cu RATA).

Pe uşa cooperativei apar şi cei patru băieţi de la echipa de electrificare. Cumpără ţigări şi pîine.

— Unde e tovarăşul Diaconeasa, primarul? întreabă inginerul.

Trei dintre băieţi se înghiontesc şi „ni-l pîrăsc" pe cel de-al patrulea.

— El a spus că n-are căldură **insuficientă** în cameră. „Adică **suficient**, a vrut să zică", l-a corectat altul. Şi acuma dînsul, tovarăşul Diaconeasa aranjează cu gazdele ca Gigel ăsta (cel mai slăbuţ şi mărunţel e bătut pe umeri — desigur nu-l cheamă Gigel) să aibă destulă.

— Trebuie să vină acuşi, nu e departe, — ne asigură învăţătorul Solomon, aprinzîndu-şi o ţigară la sticla „joben" a uneia din lămpile pe care cei patru electricieni le vor scoate din uz.

Pînă atunci observ şi notez că această cooperativă de munte e aprovizionată înţelept şi bogat de Ion Pătru, gestionarul cu produse pe „profil" : peste cincizeci de cizme, bocanci cu talpă groasă, flanele, patine, baterii pentru vînătoare. Oamenii poartă acum seara, baterii mici, circulare, cu becuri minuscule, galbene legate de încheietura mîinii stîngi, „podoabe" la care, desigur, vor renunţa în curînd. Şi, desigur, mai notez unul din cîntecele lui Tică Bănică, cîntec care începe cu „Foaie verde sufleteşte".

Asta pînă cînd inginerul Dezideriu mi-a arătat un om mărunţel, intrat atunci pe uşă, lovindu-şi căciula de genunchi. Afară se pornise o ploaie sicîitoare de munte. Gheorghe Diaconeasa are o faţă mică, matură şi vioaie, brăzdată prea de timpuriu pentru cei 35 de ani pe care-i are. Aflu că n-a avut o viaţă uşoară, a fost „lipsit de părinţi" de mic copil. După terminarea şcolilor pregătitoare necesare a lucrat ca preşedinte al cooperativei din Cepari, apoi ca secretar al Ocolului silvic-Suici. De doi ani este primarul comunei. Aşa cum mi-a spus foarte potrivit a doua zi inginerul Constantin Safta, şeful ocolului silvic: „nesprijinit de nimeni, el acum sprijină comuna".

Mi s-au spus şi am cunoscut cîteva din acţiunile şi realizările acestui om scund, cu faţa brăzdată şi atunci — „gerată", acţiuni şi realizări pe care fără să mă simt deloc gîrbovit de superlative — le pot numi exemplare, mărturisind un devotament excepţional faţă de comună. Enumăr fără comentarii : la construirea podului de lemn dintre Cepari şi Cărpiniş, Gheorghe Diaconeasa a muncit personal stînd mai multe zile în apă pînă la brîu, mobilizînd şi convingînd oamenii. Datorită bunei gospodăriri s-a putut realiza electrificarea a şapte kilometri din comuna Cepari numai cu 40 000 lei. În alte comune, cu aceeaşi sumă s-a electrificat doar distanţa de un kilometru şi jumătate. Gospodar înţelept, pentru reţeaua de electrificare a folosit şi stîlpii de lemn de salcîm obţinuţi prin contribuţia localnicilor, economisind betonul ; şoseaua din Cepari va avea chiar în primăvara acestui an pe o porţiune de 2 500 m trotuare, din dale de ciment : cadrele didactice — după cum mi-au spus mai mulţi — din şcolile comunei sînt sprijinite permanent, atent şi competent de consiliul comunal şi de preşedintele acestuia ; în ziua cînd l-am întîlnit, Gheorghe Diaconeasa convinsese localnicii să iasă cu douăzeci de căruţe la cărat material pentru construirea noii şcoli din Cărpiniş ; şi tot în ziua cînd l-am cunoscut el urcase pînă aici „cu piciorul" ca să se ocupe de cazarea celor patru tineri electricieni ; în sfîrşit, mai notez că inginerul Florea Dezideriu are cu cine conlucra pentru a face lină şi durabilă şoseaua din Cepari, deoarece, ca să spun aşa, aceasta are un primar.

La întoarcere, cînd trecem podul, auzim murmurul Topologului şi al maşinilor şantierului care ademenesc nisip, pietriş şi apă limpede de rîu pentru a dospi asfaltul. Şi poate din susurul acesta, din torsul metalic al compresoarelor de pe drum şi din ţambalul neobosit şi inventivitatea lui Tică Bănică se ţese acum şi se urzeşte treptat noul cîntec al şoselei din Cepari.

OMUL FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI...

DESTINE LA ÎNALTA TENSIUNE A RĂSPUNDERII SOCIALE

Bucuros să-l știi alături...

Dacă este meșter, nimic din ceea ce vine în atingere cu palmele sau cu mintea sa nu e lăsat la voia întîmplării, ci dobîndește, oricît de anonimă ar fi materia, semnul distinctiv al certificatului de autor. Dacă este om de concepție, domesticește ideile pînă noaptea tîrziu fiindcă nu poate pricepe, în ruptul capului, cum poate cineva abandona un gînd fertil „la fix", cînd se încheie programul. Dacă este dascăl, de școală sau de șantier, în fiecare învățăcel se vede, se simte pe sine însuși în năzuința de a fi mai bun decît el însuși.

Oriunde ar fi, el e **de-acolo**, face parte din structura de rezistență a colectivului. Aș fi gata să scriu: coloană de sprijin — omul însă refuză categorisirea statică. Niciodată nu este „mobilizat", ci se mobilizează și mobilizează pe alții. Nu așteaptă funcționărește îndemnuri, însărcinări, dispoziții, ci și le propune singur, mai mult decît prevede „litera" lor, în virtutea unui dinamism conștient, a raportării sale lucide la elementul de progres. N-are „slujbă". Are vocație

Rîndurile de pînă aici mărturisesc, involuntar, dificultatea de a defini o noțiune din ce în ce mai răspîndită în peisajul nostru social, o realitate umană desemnînd un incontestabil criteriu de valoare: **OM DE BAZĂ.** Orice definiție a sa, într-o confruntare cu scara realității, riscă să nu acopere exact și în totalitate acest splendid exemplar uman al anilor noștri care reunește, dialectic, **seria** și **excepția.** Dacă apelăm la criterii curente — funcție, vechime, experiență și altele din aceeași categorie „normativă" — observăm că, adeseori, ele constituie într-adevăr atribute ale omului de bază, fără să fie însă întotdeauna obligatorii.

Și atunci?

Semnul distinctiv — și atîtea portrete vii o dovedesc *(între altele, cele schițate în această pagină de ziar — N.R.)* — constă în **exemplaritatea** sa. Indiferent de profesie, de vîrstă, de funcție, omul de bază reprezintă un etalon moral, un punct înalt de referință pentru cei din jur.

Se spune: „Nu te lasă la greu" Se spune: „Poți să te sprijini de el, are umeri puternici" Așa și este. Esențial nu este însă ce și cît „duce" ci calitatea de a da acel impuls, de a crea și întreține acea stare care înlătură inerții și destramă opacități, de a face palpabil și accesibil obiectivul de interes general, de a le releva celorlalți sentimentul propriei lor capacități. Dacă vreți, este o cotă dintr-o anumită fază a construcției, la care se raportează, implicit sau explicit, activitatea întregului șantier. „Acolo trebuie să ajungem..." își spun oamenii. Dar cînd ajung în sfîrșit acolo, ei nu se opresc, nu se pot opri, fiindcă îi trage în sus o nouă cotă, aceeași și totuși alta...

Omul de bază, în dubla sa calitate, de proprietar și producător, este un argument și, în același timp, un exponent al conștiinței socialiste, forță transformatoare care dă faptului și gîndului excepțional frecvență cotidiană. Tocmai în acest continuu racord dintre ideal și real, dintre năzuință și împlinire pe planul afirmării personalității, se află **umanitatea, accesibilitatea** și **seducția** acestui protagonist al creației materiale și spirituale, tovarășul nostru omul de bază.

Bucuros să-l știi alături, bucuros să-i strîngi mîna...

Victor VÂNTU

EXIȘTI prin ce creezi, RĂMÎI prin ce transmiți

Fiecare dintre noi, indiferent de profesie, a întîlnit cîndva, pe traiectoria vieții, un om care — în clipe, în săptămîni sau luni hotărîtoare — a știut să-i dea impulsul necesar, să-i infuzeze acea energie sufletească, acele cunoștințe de căpătîi pentru un întreg destin de viață și de muncă.

Există o relație strînsă, cauzală între **a crea și a transmite**, a transmite experiența propriei tale munci; există o nevoie profundă și firească a omului de a sădi trăsăturile cele mai bune ale personalității sale în trunchiul proaspăt și receptiv al generației tinere. E ștafeta unei „investiții" nevăzute, pe care statisticienii nu au înregistrat-o în calculele lor dar care poartă în sine **forța dinamică a progresului și a perfecționării individuale și sociale, mesajul de experiență al celor mai buni dintre noi.**

— *Fără îndoială, un asemenea om trebuie să fi existat și în viața dumneavoastră. Cine este el? Ce v-a transmis?*

Cu aceste întrebări am pornit ancheta noastră printre oameni de bază din Cetatea de foc a Reșiței — universitate nu numai a oțelului...

Ionel Chermeleu, maistru principal al laminorului din Reșița, înalt, negricios, cu mișcări suple, om de 40 de ani, răspunde numaidecît:

— N-am nevoie de vreun răgaz ca să-l numesc: maistrul *Matei Bitea*. Acum e la pensie. L-am cunoscut de cum am luat contact cu metalul, era prim-maistru la linia fină. Pe-atunci se reconstruia uzina, utilaje la fel de „tinere" ca și noi înlocuiau marea cantitate de muncă fizică, brută, cu munca mecanizată și automatizată. Pesemne că maistrul Bitea a înțeles și el, atunci, cu simțul lui de om intrat aici, în uzină, la secția laminoare, încă de la 14 ani, că fără un tineret pregătit pe măsura utilajelor noi nimic bun n-avea cum să fie obținut. Știți doar că despre vechii maiștri se spunea că nu-și vînd ușor știința, că dacă nu știi să tragi cu ochiul, ca să le „furi meseria", rămîi de căruță. Noi, ăștia cîți am fost atunci pe lîngă maistrul Bitea, n-am avut nevoie să „furăm" nimic.

— De exemplu...

— De exemplu, mă lua și îmi explica, pe îndelete, toate procesele tehnologice ale laminării șinei, de parc-aș fi urmat încă o dată școala, doar că aici eram *direct* în producție, nu la practică, urmam „lecții" pe viu în care, însă, nu mai era admisă în nici un fel, greșeala. Un singur lucru cerea el în schimbul științei pe care ți-o dădea: *ascultare!* Și nu orice fel de ascultare. Voia seriozitate, voia supunere, dar prin forța judecății, nu a funcției lui. După un timp, cînd am devenit maistru-instructor al ucenicilor laminatori de la școala profesională, cu ori le toleram zburdălniciile (eram și destul de apropiat, ca vîrstă, de elevii mei), ori mă supăram din senin și deveneam prea sever. Iar rezultatele, rezultatele erau așa și-așa. Atunci, aflîndu-mă în primul meu timpas „pedagogic", tot maistrul Bitea a fost cel care m-a învățat să îmbin severitatea cu suplețea.

— Vă mai vedeți cu fostul dumneavoastră maistru?

— Uneori vine el prin secție, alteori, mai rar, cînd mă lasă timpul, mă duc eu să-l văd, de uitat nu-l uit însă niciodată. Acum se ocupă de flori. Are grădină cu trandafiri. E mare amator de trandafiri, îi altoiește, mi-a dat cîndva și mie niște rădăcini și-acum în grădina mea cresc — realmente — trandafiri de-ai lui.

Adăugăm noi: rădăcini la propriu și la figurat.

Alt om de bază al Reșiței, *Nicolae Andrițoiu*, 34 de ani. Potrivit de statură, ochi extrem de mobili, cam iute din fire; e originar din comuna Cărbunari, județul Caraș-Severin.

— Și maistrul Bitea, despre care vorbea Ionel Chermeleu, e de fel tot din Cărbunari. Dumnealui, și alții mai vechi la Reșița, cum ar fi Matei Borceanu, aveau cel mai potrivit argument pentru alegerea Reșiței ca viitor loc de muncă. Tata era stînjenar. M-a înțeles că vreau să fac altceva decît a făcut el toată viața. Cărbunarii ăștia ai noștri sînt în virful muntelui Gheorghe, destul de izolați, oamenii se îndeletnicesc fie cu tăierea și transportarea lemnului, fie cu ceea ce-a fost cîndva pădure și a ajuns cărbune, adică minerit. Nouă, industrializarea ne-a deschis alte rosturi. Țin minte și astăzi drumul acela, și cum am rămas uimit văzînd cît de... uriașă e Oraviță, cel dintîi oraș văzut de mine...

— Era vorba însă de omul care v-a crescut.

— Ajung și la el.

Am dat examen, am reușit, dar îmi lipseau cîteva luni pînă să împlinesc 14 ani, așa că m-au dat la electricient, fiindcă cere efort fizic mai mic. În '52 am ieșit muncitor calificat și m-am angajat în uzină, la secția de utilaj electric. Aici era maistru-șef *Iosif Kuhn*. Acum dumnealui e la pensie, dar aud că nu-și găsește astîmpăr, dă ajutor voluntar la ordonarea unei arhive din oraș. Știa multă meserie; de-a lungul anilor strînsese în jurul său numai meseriași unul și unul. Din păcate, eram prea tînăr ca să trezesc încrederea altora. Începutul a fost greu și iată de ce: ceilalți muncitori, inclusiv maistrul-șef, obișnuiau să discute despre treburile tehnice în așa fel încît nu înțelegeam mare lucru, ba, pe deasupra, nu chiar toți doreau să te ajute. Îți închideau uneori gura: „Aici e producție, nu școală". Și gata. M-am dus la tovarășul Kuhn și i-am spus pe față ce simt, ce gîndesc, cît de dornic sînt să aflu de toate și cum bat pasul pe loc pentru că nu găsesc destulă înțelegere. Dac-aș fi dat peste un om orgolios sau sucit, sinceritatea, ambiția mea de puști de 17 ani puteau să mă coste. Lui însă, om dintr-o bucată, comunist, i-a plăcut „obiecția" mea, mi-a dat dreptate și m-a repartizat imediat într-o echipă care avea răspunderi deosebite: *echipa volantă*. De noi depindeau în bună măsură durata funcționării utilajelor, din punct de vedere electric, ca și înlăturarea deranjamentelor din timpul producției... Treabă ca la „Salvare"! Or, dați-vă seama, la 17 ani să ți se pună pe umeri o asemenea povară, de-aici ieși fie învățat, fie cocoșat!

— Și de ce-a procedat maistrul așa?

— Pe-atunci eram prea tînăr ca să înțeleg, credeam că mi-a făcut dreptate și atît; dumnealui însă găsise mijlocul de a mă „băga în foc". Ce învățătură am tras din asta? *Să ai încredere în tînăr!* Nu-l cocoloși, ca un părinte prea temător, dă-i de lucru din greu, tratează-l de la egal la egal, chiar dacă, în sinea ta, știi că nu sînteți de puteri egale. Altfel, tînărul încezește, uită ce-a învățat și se pierde în mediocritate.

Aceeași întrebare, alt interlocutor: furnalistul *Petre Sfircocea*. N-are încă 35 de ani, dar 21 din ei l-a petrecut în școala profesională și în uzină. Tatăl său — muncitor și el la Reșița.

— La vîrsta uceniciei trebuie să tragi cu coada ochiului la cei din jur și să te „lipești" de acela care crezi tu că-ți va putea fi mai apropiat. Am fost sigur că pe lîngă maistrul *Dumitru Gropșan* am să cresc cel mai bine și n-am dat greș. La vreun an de cînd lucram acolo, într-o zi, s-a întrerupt curentul la mașina suflantă care debitează aer pentru furnal. N-are rost să intru în amănunte tehnice, fapt este că se ivise pericol de explozie. Eram tînăr, aveam 18 ani și, să fiu drept, m-am cam pierdut atunci cu firea. O clipă mi-a trecut prin minte să dau fuga să-i cer sfatul maistrului Gropșan. Dar n-a fost nevoie... A apărut el — ca din pămînt. Fără să clipească, exact ca un profesor sever, m-a pus la treabă, a început să-mi poruncească (zic „poruncească", pentru că nu mai era timp de discuții): „Închide imediat clapa de explozie!" Am închis-o. „Închide imediat clapa de amestec a aerului cald cu aerul rece!" Am închis-o. „Deschide clapa atmosferică!" Am deschis-o imediat. În nici 30 de secunde totul era rezolvat, și tot 30 de secunde ar fi trebuit pentru ca explozia să se producă. Deși furnalul răspîndea o temperatură nemaipomenită, mie, pe șira spinării, mi-era rece. Abia atunci i-am înțeles eu „pedagogia", și am folosit-o mai tîrziu și-n practica mea cu cei tineri, abia veniți la furnal: îi veghezi permanent, fără să știe, fără să-și dea seama că sînt „dublați". Tu, tînăr, trăiești cu impresia că ai o răspundere egală cu a maistrului. Asta e o școală grozavă a răspunderii față de lucrul tău, și chiar a felului tău de-a fi, ca om.

După doi ani, tovarășul Gropșan a stăruit să merg la școala de maiștri. Aveam 20 de ani, mă credeam încă prea tînăr dar m-am dus. Îmi spunea că tînărului dornic să învețe îi sînt deschise toate porțile — să poată da tot ce are el mai bun oamenilor, țării. Acum e și el în pensie, vine însă mereu prin secție, ne întîlnim și prin oraș, mai intrăm la „un pahar de vorbă", mă tot iscodește cum merg lucrurile, cum își văd de treabă tinerii de astăzi, noii ucenici... Pentru că, asta nu v-am spus-o încă, pe postul lui lucrez eu. Mie mi-a predat ștafeta. Vă închipuiți cît de mîndru sînt!

Exemplul celor trei oameni prezentați de interlocutori vorbește aproape de la sine despre ceea ce se poate numi: *pedagogia muncii productive*. Nimic n-are un caracter formativ mai precis, mai complet decît munca alături de oameni înzestrați nu numai cu o înaltă competență, ci și cu talentul, cu pasiunea de a crește *„om în loc"* — una dintre manifestările cele mai expresive ale conștiinței socialiste.

Mihai STOIAN

— „În grădina mea cresc trandafiri de-ai lui" — ne-a spus maistrul laminorist **Ionel Chermeleu**, în momentul cînd fotoreporterul l-a surprins la o nouă întîlnire cu fostul său maistru, **Matei Bitea.**

Tenacitatea gîndului drept

... Într-o noapte din iarna trecută, cu zăpadă viscolită haotic peste cîmpia Teleormanului, un activist al Comitetului orășenesc de partid Roșiorii de Vede a fost trezit din somn de zbîrnîitul telefonului. La celălalt capăt al firului, o voce de femeie: „V-am trezit, dar nu sînt eu de vină. În gară la dv. sînt cîteva cisterne cu păcură pentru noi. Le așteptăm de terisseară. Sîntem pe sfîrșite cu combustibilul și dacă nu ajung în noaptea asta ne cade acoperișul sărelor... Și nu sînt ale mele, tovarășe. Poftim? Da, am vorbit cu cine răspunde de treaba asta, dar dacă n-am găsit înțelegere v-am telefonat dumneavoastră. Să știți că nu vă las în pace pînă nu ne trimiteți păcura... Știu că vagoanele sînt și că au ajuns acolo după ce am cheltuit cu telefonul mai mult de 3 000 de lei... Le vrem acum, înțelegeți?... Să facă rost de locomotivă, că au depou... Bine, așteptăm"...

Așa s-a făcut că în noaptea aceea activistul a ieșit din gara Roșiori abia după ce cisternele cu păcură porniseră spre Țigănești; iar ingineria Constanța Lazăr, care îl scosese pe om din casă în puterea nopții, și alți cîțiva oameni de la serele intercooperatiste din Brînceni n-au dormit deloc.

— Dacă n-am fi insistat atît, ne spunea ingineria Lazăr, dacă organele județene nu ar fi intervenit ca să primim acele vagoane cu combustibil, pe care le cerusem din timp, cred că aveți ocazia să scrieți despre o catastrofă. Ar fi fost de ajuns să nu putem încălzi seara o zi ori două și totul s-ar fi dus pe copcă... Dar la gîndul că neglijența unora ne-ar putea costa cîteva milioane, m-am notărît să nu „iert" de nimeni. Am fost de mai multe ori la județ și la București, la Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole, dar de fiecare dată înțelegerea și bunăvoința găsite aici se împotmoleau, am aflat mai tîrziu, în sertarele unei funcționare de la o direcție de aprovizionare...

Ingineria Lazăr Constanța conduce o seră de 60 000 de metri pătrați în care pămîntul din cîmpia Burnasului rodește în voie, ferit de intemperii. O conducе, și încă foarte energic. Mai întîi pentru că, așa cum spun oamenii de aici, încă de la numirea în această muncă, ea s-a declarat un dușman fățiș al lucrurilor făcute de mîntuială. Din acest punct de vedere, primul conflict l-a avut cu constructorii serei, care, n-au executat peste tot lucrări de calitate corespunzătoare. Și, bineînțeles, insistențelor lor de a semna actele de recepție, ingineria le-a răspuns clar: „Da, dar cînd veți fi făcut totul cum scrie la carte. Altfel nu discutăm". Și n-a discutat.

N-a „discutat" mult nici cu unii membri cooperatori care au crezut, la început, că pot lucra aici oricum și numai cît vor.

Cînd am cunoscut-o, acolo, la Brînceni, ingineria ne-a întins o mînă mirosind a pămînt reavăn. Aveam să aflăm atunci că mîinile ingineriei cunosc mîngîia grădinăritului nu din facultate, sau nu numai din facultate. Aveam să aflăm că ingineria Constanța Lazăr nu-i o bucureșteancă oarecare, mutată în județul Teleorman, ci că e, înainte de toate, fata unui vestit legumicultor, de la care a moștenit cîteva trăsături esențiale pentru orice grădinar care se respectă. Poate tocmai de aceea fata grădinarului nu s-a dat bătută, n-a întors spatele unor greutăți deosebite pe care le-a întîlnit. Poate tocmai de aceea ingineria își petrece cea mai mare parte din zi aici, împreună cu cellalți 38 de legumicultori. Nu e numai părerea noastră, ci și a oamenilor din cele patru cooperative ce l-au încredințat această muncă și s-au convins de pe acum că partea din averea lor investită în complexul de sere se află în mîinile harnice, de bun specialist și gospodar, ale ingineriei Lazăr, despre care ei însiși spun că muncește „nu numai cu știința și cu brațele, ci și cu tot sufletul".

Și aprecierii pe care tînăra ingineră le primește ca o „poliță în alb", pentru că a ridica propria muncă la înălțimea unui act de conștiință, a imprima fiecărui gest și fiecărei acțiuni pecetea unei profunde responsabilități sociale i se par trăsături firești și necesare specialistului — a cărui menire este să contribuie la crearea unei agriculturi moderne, științifice — așa cum s-a subliniat din nou la recenta plenară a Comitetului Central. Într-adevăr, sînt trăsături ce rodesc tot mai generos în aria fertilă a muncii, în procesul viu și permanent de edificare nu numai a unei economii infloritoare, ci și a unor oameni pe măsura timpului, dăruiți cu pasiune efortului general spre progresul multilateral al societății noastre.

Alexandru BRAD

Elogiu solidarității: NIMENI NU ESTE SINGUR

La cîțiva zeci de kilometri de Brezoi, sus, în plin munte, e un cătun cu 10—15 case arhaice, numit Ciunget. Primăvara, aici, are culori și smalțuri aparte, cu un luciu sticlos. Înfiorate de răceala minerală a muntelui. O uriașă gură de tunel anunță, tot aici, intrarea în cetatea subpămînteană a marii construcții, centrala electrică subterană, săpată la 140 de metri sub placa de gresie și bazalt pe care se sprijină muntele. Înăuntru, primăvara nu pătrunde. Înăuntru, singura lumină este cea a farurilor. La 140 de metri sub pămînt, uriașe excavatoare și echipe de mineri și de betoniști înaltă — mai exact, adîncesc — o catedrală gigantică, un fel de templu al tehnicii, sediu viitor al turbinelor. Cît se cuprinde în cuvintele oamenilor din șantier — vorbind despre frumusețea văii Lotrului primăvara — din munca minerilor de dincolo de primăvară, de sub pămînt?

S-a spus despre oamenii văii Lotrului că sînt niște izolați. (De fapt, lîngă leafă, ei mai primesc și un spor de bani care se cheamă chiar așa: „sporul de izolare"). Pentru minerul Pavel Oțet, șef de brigadă la centrala electrică subterană, care și-a cumpărat în primăvara asta o mașină „Dacia 1300", izolarea înseamnă numai un peisaj, o feerie de anotimp cu brazi involți, stînci mărețe și ape diamantine, convertibile într-un ispititor itinerar de excursie. Nu toți. Însă, se pot plimba într-o mașină și nu toți, chiar sub imperiul unei primăveri fastuoase, pot transforma izolarea într-un program de excursii.

Tînărul inginer Mihai Iosub, șeful lotului centrală subterană, mi-a vorbit, în această ordine de idei, despre un alt tînăr miner, Poalelungi, tip cu un recent și expresiv destin pentru „condiția izolării" la Lotru. Venit să se califice miner, cu cîteva luni în urmă, a intrat în centrala electrică subterană într-o dimineață și într-o lună a anului care aici, sub pămînt, nu înseamnă nici primăvară, nici iarnă, nici toamnă, ci numai adîncul întunecos și umed, cu condiții de muncă ce se refuză obișnuitului. Condiții care înseamnă ape de infiltrații, presiuni ale rocii, vuietul perforatoarelor repercutat în vaste ecouri, lumina albă a reflectoarelor pătrunzînd palid în golul imens al pereților. A te obișnui cu aceste condiții, după părerea inginerului Iosub, cere, în primul rînd, timp; un timp de cel puțin 2—3 luni; iar în acest timp al acomodării randamentul productiv este minim, cîștigul e minim, în proporție inversă cu eforturile, și tot ceea ce contează, dacă într-adevăr ești un bărbat adică un om cu vocație pentru această profesie bărbătească, e o promisiune de viitor. Nu puțini dintre tinerii care vin să învețe o profesie sub pămînt eșuează după o săptămînă sau două.

Cu Poalelungi a fost altceva. A fost un ambițios: a vrut să învețe, a vrut să muncească, a vrut să cîștige. Și le-a făcut pe toate. A învățat meserie de la un maestru ca Pavel Oțet, a muncit într-o brigadă numărînd nu mai puțin de 90 de mineri de elită și a cîștigat, în prima lună de lucru, 2 700 lei. Dar n-a rezistat, n-a putut să reziste. S-a prezentat la gura tunelului, în baraca-birou a inginerului Iosub, și-a cerut „lichidarea" și a plecat. A plecat aruncînd pe masă niște motive, de fapt unul singur („nu mai pot să stau în pustietatea asta"), a plecat fără să se uite în urmă, convins sincer că fiecare kilometru ce-l depărta de șantier, parcurs în remorca unei „Tatre" de 27 de tone, îl despărțea complet și definitiv de Lotru, adică de o oarecare aventură a vieții, un punct geografic pe care n-o să-l mai întîlnească decît, cine știe cînd, într-o excursie sau cel mult, într-o pagină de ziar consemnînd încheierea unui act constructiv. Inginerul Iosub l-a făcut „lichidarea", proaspătul miner Poalelungi a plecat. Un episod ca atîtea altele. Un om, strivit de o condiție neobișnuită de viață, aspră și dură, cerînd un eroism care-l depășea a plecat de pe șantier.

Dar tînărul s-a întors. S-a întors după numai trei luni, în acest prag de aprilie în care decorul e atît de frumos și — marcat de anotimp, de superbul orgoliu al creșterii vegetale, însemnînd și tehnica acestor construcții; înseamnă mașini ultramoderne, cu viteze de înaintare în galeriile subterane de 6, 8, 10 ori mai înalte ca la celelalte mari șantiere, înseamnă soluții constructive originale și temerare, o centrală la 140 de metri sub pămînt, un tunel care aleargă sub munți cale de 14 km, o conductă forțată cu o înclinare de peste 30 de grade și o „cădere" de 800 metri, un baraj în care se vor incorpora, încă mai niște obiective industriale de prim ordin, cu consecințe atît de fertile pe harta economică românească, ci niște etape de marș spre o nouă civilizație, definind niște perimetre spirituale, impunînd valori umane de un tip inedit. Față de Bicaz și Argeș, Lotrul înseamnă o nouă deschidere de orizonturi în știința și tehnica construcției; înseamnă mașini ultramoderne, cu viteze de înaintare în galeriile subterane de 6, 8, 10 ori mai înalte ca la celelalte mari șantiere, înseamnă soluții constructive originale și temerare, o centrală la 140 de metri sub pămînt, un tunel care aleargă sub munți cale de 14 km, o conductă forțată cu o înclinare de peste 30 de grade și o „cădere" de 800 metri, un baraj în care se vor incorpora, încă din anul acesta, nu mai puțin de 900 000 metri cubi de anrocamente, din cei 3,2 milioane ce vor marca cota finală. Treaptă nouă, modernă pe scara construcției românești. Lotrul adună, totuși, într-un receptacol la fel de bogat ca și peisajul în care se implantează, aceleași înalte și incandescente valori, aceleași fertile resurse de energie, de pasiune, de muncă eroică și tenace, care au făcut faima Bicazului și a Argeșului, și care fac ca oamenii șantierului, acești „izolați" suspendați pe creanga de piatră a muntelui, să-și împletească conștințele și eforturile într-o nobilă solidaritate umană, consacrată unui mare scop.

E sentimentul care l-a adus înapoi pe Poalelungi. E sentimentul care-l face pe mineri și maiștri ca Pavel Oțet, Gavril Nuțaș sau Isaia Magdaș, de la aceeași centrală electrică subterană, să vină în plin mîrz de noapte la locul de muncă, atunci cînd șeful de lot le trimite un semn, adică pe cineva care să le bată în geam și să le spună simplu: „Vino"! Iar acest sentiment, profund, generos, prin care ei comunică atît de intens cu țara, cu oamenii, îi trimite în mîrz de noapte la mină, fără să întrebe de ce și cum, fără nici un reproș în glas sau în privire, pregătiți să rămînă acolo pînă în zori sau pînă în zorii celeilalte zile, ca să lupte cu presiunea muntelui, sau cu erupția apelor de infiltrație, sau cu orice se pune de-a curmezișul pasiunii lor creatoare, scopului în numele căruia acționează.

Inginerul Mihai Iosub, șeful de lot de la centrală, a lucrat, într-un timp, în niște condiții pentru care „izolarea" nu este decît o foarte palidă definiție, un eufemism, un edulcorant. A lucrat în plină iarnă la construcția castelului de apă, a ceea ce specialiștii numesc „nodul de presiune" al șantierului; și fiindcă acest „castel" e așezat, ca un veritabil castel, undeva sus, pe o culme de munte, la o altitudine de 1 185 metri, într-un fel de zonă inexpugnabilă, ocolită de drumuri și de poteci, tînărul inginer și ceilalți oameni care munceau acolo nu puteau coborî jos, la poale, la blocurile din colonie, ca să-și vadă familiile, decît cel mult o dată pe săptămînă, duminica. O dată pe săptămînă, sîmbăta la amiază, porneau prin viscol, prin zăpezile înalte ca să ajungă pînă seara sau pînă noaptea acolo, jos, la colonia de la Ciunget, unde-i așteptau nevestele și copiii. Duminica seara sau în tîrziul nopții luau înapoi drumul prin munte, prin zăpadă, prin viscol, luminînd cu lanternele orbite de vînt și de ninsoare, ținîndu-se unii de alții și neoprindu-se pînă sus, unde-i aștepta o ceașcă de ceai, din ceaiul ce se răcise în termos, și o săptămînă de muncă grea. Fiindcă asaltul începea în zori, la o oră precisă, și orice se poate întîmpla pe un șantier, oricît de simple sau complicate pot fi destinele și mișcările sufletești ale oamenilor, dar această oră trebuie respectată.

Acum, castelul de echilibru e un micro-oraș, cu cabane cu etaj, școală, „Alimentară" și dispensar. Acum, prin zăpada ce stăruie încă peste această culme cîndva inexpugnabilă, copiii constructorilor, încotoșmănați ca niște mici eschimoși, se plimbă căutînd primele petece de pămînt, primele fîre de iarbă și, poate, primele flori. Dar atunci cînd tînărul inginer Mihai Iosub și constructorii din brigada lui Augustin Duncă, veniți aici de la Argeș, au abordat muntele cu zăpadă și viscol pe care nu-l călcase picior de om, nu mai era vorba doar de o simplă înfruntare a „izolării", ci de un eroism pe care oamenii și-l asumau în chip conștient și-l făceau vădit.

— La noi — spun constructorii de pe Lotru — totul e foarte frumos... Priviți! — și îmbătîșcează cu privirea și gestul un peisaj.

Dar noi îi privim pe ei.

I. OLTEANU

CALCULUL ELECTRONIC

„nerv dinamizator" al economiei moderne

Ancheta științifică a „Scînteii"

O uriașă viteză de lucru, o „memorie" prodigioasă, randament maxim în cuprinderea și soluționarea unor probleme extrem de complexe — iată cîteva din calitățile de bază ale mașinii electronice de calcul, această realizare tehnico-științifică „de vîrf" a epocii noastre. Datorită lor, ea s-a instalat cu autoritate în fruntea listei celor mai importante și solicitate „unelte" ale omului contemporan, deschizînd multiple căi noi de progres și modernizare în toate domeniile de activitate. Economia noastră în plină dezvoltare, pe făgașul încorporării celor mai avansate cuceriri ale tehnicii moderne, nu se putea lipsi de un auxiliar atît de prețios, drept care, în ultimii ani, eforturile și preocupările proprii pe acest tărîm s-au intensificat considerabil. Circumscriind o perspectivă apropiată, Directivele celui de-al X-lea Congres al partidului precizau : **„Introducerea tehnicii de calcul se va realiza prin înființarea unor centre de calcul electronic și echiparea acestora cu sisteme de colectare și prelucrare a datelor, precum și prin dotarea unităților economice cu un număr sporit de mașini de mecanizare medie și mică".**

Pentru a înfățișa unele preocupări actuale și direcții principale de evoluție ale rețelei naționale de „calcul electronic", ne-am adresat specialiștilor prezenți în ancheta de față — matematicieni și ingineri, conducători ai unor colective de profil sau cercetători din unitățile de calcul.

Centrul de calcul al Direcției Centrale de Statistică — București : Sala calculatorului

Un instrument ultra-rapid pentru descifrarea soluției optime

ing. Eugen STĂNESCU
director adjunct la Centrul de calcul al Direcției Centrale de Statistică

Mai mult decît orice alt dispozitiv din zilele noastre, calculatorul electronic — mai ales tipurile lui superperfecționate, de „ultimă oră" — reclamă o deosebită chibzuință în ceea ce privește exploatarea. Datorită costului ridicat, folosirea lui se justifică în rezolvarea acelor cerințe de mare stringență și extremă complexitate care nu ar fi putut fi abordate altfel, sau a căror soluționare este rentabilă numai în acest mod.

Evident, sintem încă departe de o asemenea valorificare maximă a posibilităților calculatorului, dar în eforturile de utilizare intensivă se disting două direcții. Prima constă, în esență, în obținerea unei eficiențe superioare, prin sporirea timpului de exploatare. Se tinde ca **timpul de lucru efectiv** al calculatorului să fie cît mai apropiat de **timpul calendaristic**, preconizîndu-se exploatarea lui continuă (de regulă, în trei schimburi). A doua direcție se referă nu atît la **cum** se lucrează cu aceste utilaje, ci mai ales la **ce anume** se rezolvă cu ajutorul lor. În acest sens, important este modul în care se face alegerea problemelor de rezolvat — după criteriul eficienței, al aportului economic preliminat la nivelul întregii țări — felul în care se asigură soluționarea acestora.

Pe plan mondial, se adîncește **tendința de a transforma calculatoarele electronice de mare putere în adevărate „unități de prestare de servicii", aflate la dispoziția mai multor beneficiari**, care, datorită utilajului de teletransmisie a datelor, să aibă posibilitatea să folosească în comun forța de calcul, păstrîndu-se însă caracterul de prelucrare individuală, ca și cum fiecare solicitator ar dispune de calculatorul său propriu. Sînt notabile și **preocupările legate de organizarea „băncilor de date"**. Nereprezentînd o simplă înmagazinare a unui volum de informații primare, ele permit accesul mai multor beneficiari, în probleme variate și la intervale diferite de timp, fiind alcătuite astfel încît să facă posibilă executarea și a altor lucrări, aparținînd aceleiași familii de probleme, dar care n-au fost avute în vedere de la început.

În strînsă corelație cu aceste tendințe majore, ce se fac simțite pe plan internațional, s-au intensificat și în țara noastră preocupările legate de creșterea nivelului de folosire a „calculului automat", a nivelului temelor abordate. Prin eforturile unite ale specialiștilor din unitățile de calcul și ale reprezentanților unităților beneficiare, s-a ajuns, treptat, la **inițierea de cercetări și soluționarea unor cerințe tot mai complexe ale științei, tehnicii, industriei, agriculturii, planificării, administrației** etc. De la calcule relativ simple, ținînd de gestiune și evidență (salarii, materiale, stocaje etc.), s-a trecut la abordarea unor complicate **probleme de optimizare a unor soluții**, privind conducerea sau proiectarea unor mari obiective tehnico-economice, la calcule de balanță la nivelul unor ramuri economice esențiale. Asemenea rezultate și activități se impun a fi însă mult extinse și dezvoltate în viitor, corespunzător nevoilor țării noastre, tendinței generale de a se spori și diversifica atribuțiile „calculului electronic".

În ceea ce ne privește, s-au conturat încă de pe acum multe sectoare importante care solicită din ce în ce mai intens aportul de maximă utilitate al calculatoarelor. Ramura transporturilor, de exemplu — cu însemnătatea ei vitală pentru bunul mers al economiei naționale, al activității întregii țări — are nevoie de sprijin mai ales în domeniul optimizărilor. Concret, calculatorul poate contribui aici la reducerea substanțială și continuă a cheltuielilor, la micșorarea distanțelor parcurse, în vederea evitării multor surse de pierderi (întîrzieri, transporturi încrucișate etc). În sfera construcțiilor, se ridică, de asemenea, un șir întreg de cerințe — legate, inițial, de o mai bună organizare a șantierelor. Aceasta presupune efectuarea mai ales a unor calcule tip PERT, sau a altora, cum sînt cele privind rezistența unor mari obiective (poduri, clădiri înalte, silozuri etc.). Construcția de mașini și industria electrotehnică deschid și ele un cîmp extrem de larg de aplicație „calculului automat", pe probleme, evident, mai ample și mai complicate. Constructorii de mașini simt, de pildă, nevoia unui sprijin susținut în domeniul proiectării. Or, mijloacele electronice de calcul îi pot ajuta, în primul rînd, pe linia asigurării unor proiecte avantajoase și operative la nivelul unor familii de produse. În cazul unei ramuri tehnico-științifice moderne, cum este optica, „calculul electronic" poate sluji la crearea și producerea unei game întregi de lentile.

Deci, cerințele există, dar pentru a le impune atenției, pentru a le soluționa, ele trebuie să fie mai întîi depistate, delimitate, transformate în solicitări specifice centrelor de calcul — ceea ce conferă specialistului un rol de prim ordin. Iată de ce **trebuie intensificate eforturile de pregătire a unui număr cît mai mare de specialiști din producție în domeniul informaticii și al cibernetici economice.** Căci ei, în primul rînd, trebuie să sesizeze acele teme și cerințe ale practicii care corespund unor obiective economice majore, asigurînd totodată folosirea la un nivel superior a bazei tehnice de calcul similară, poate chiar mai mare, o prezintă sarcinile din domeniul formării cadrelor cu nivel mediu de pregătire. Spunînd aceasta, am în vedere întreaga gamă de specialități necesitată în prezent de crearea, întreținerea și exploatarea calculatoarelor electronice : de la electricieni și operatori, la perforatori și verificatori.

Pentru țara noastră, caracteristic rămîne, în actuala etapă, efortul susținut de conturare a unei baze puternice, eficiente de calcul electronic. În același timp, trebuie să ne preocupe intens pregătirea și specializarea cadrelor, utilizarea cît mai rațională a forțelor existente. Sînt salutare, în această direcție, eforturile pe care le depun de mai mulți ani Centrul de calcul economic și cibernetică economică, centrul de calcul de la CEPECA, Institutul de calcul din Cluj al Academiei. Concomitent, grupuri de specialiști din diferite domenii — cercetători și proiectanți, cadre de conducere din uzine și combinate, ingineri din sectoarele productive — participă la cursurile operative de informare și pregătire organizate de unitățile de calcul, deprinzîndu-se să-și formuleze corespunzător cerințele, chiar să contribuie efectiv la soluționarea lor pe calculator. La toate acestea și-a adus contribuția și Centrul de calcul al Universității din București, pe care-l conduc, ca unul dintre cele mai vechi colective de acest gen existente în țara noastră.

Dar, deși utilă, această formă operativă de pregătire — prin cursuri de durată în general scurtă — rămîne o rezolvare de moment, cu rază de acțiune limitată. Practicînd-o în continuare, **trebuie să avem în vedere inițierea unor măsuri, cum ar fi asigurarea cît mai rapidă a tuturor condițiilor ca specialiștii să capete încă din școală o pregătire mai solidă în domeniul modern al informaticii și în al ramurilor de mare actualitate ale matematicii.** Eforturi susținute trebuie depuse și în scopul formării în cît mai scurt timp a unor eșaloane suficiente și competente de specialiști cu pregătire medie. Asemenea sarcini, reprezentînd obiective relativ recente și pe plan internațional, se impun a fi planificate, urmărite, soluționate cît mai operativ.

De altfel, se poate spune că la noi există încă multiple rezerve nefolosite, sau folosite insuficient, în ceea ce privește pregătirea specialiștilor de un atare profil. Facultatea de matematică-mecanică din cadrul Universității bucureștene a dovedit că poate pregăti absolvenți capabili — din punctul de vedere al cunoștințelor, al posibilității de încadrare operativă în activitatea practică — să se situeze la nivelul corespunzător cerințelor actuale. Sporirea numărului absolvenților acestei facultăți se conturează, deci, de la bun început, ca una dintre rezervele ce pot fi mai bine folosite în viitor. De asemenea, **introducerea la toate facultățile cu profil tehnic a unor cursuri de informatică și matematică modernă ar permite ca absolvenții să poată dobîndi repede capacitatea de a utiliza, în domeniile în care lucrează, mijloacele moderne ale matematicii, inclusiv aportul, devenit în unele cazuri indispensabil, al calculatoarelor.**

Specializările în străinătate constituie și ele o importantă rezervă de randamente superioare. Specialiștii ar putea fi însă, uneori, mai bine folosiți dacă, după întoarcerea în țară, ar fi repartizați acolo unde se cere în mod special o asemenea pregătire înaltă (în centre de calcul, la rezolvarea unor probleme specifice ce presupun folosirea tehnicilor de calcul etc.) ; în prezent, mai există situații în care ei dețin alte posturi, necesitînd o pregătire de nivel obișnuit, sau chiar o cu totul altă formație.

Asemenea sarcini devin cu atît mai pregnante cu cît, în ultimii ani, partidul și statul nostru au trecut la acțiuni susținute de modernizare a economiei, de dotare a ei cu mijloace perfecționate de calcul. După cum se știe, s-a alcătuit și un program de perspectivă. Credem, de aceea, că problema formării cadrelor trebuie să ne preocupe în mai mare măsură, încă de pe acum, ca o condiție inseparabilă a utilizării pe plan din ce în ce mai larg și cu randamente superioare a avantajelor acestor mijloace eficiente de progres rapid.

Formarea specialiștilor — problemă decisivă

acad. Nicolae TEODORESCU
directorul Centrului de calcul al Universității București

Importanța excepțională a utilizării calculatoarelor pentru înfăptuirea progresului contemporan a fost semnalată, universal, prin Rezoluția 2 458 a O.N.U. — inițiată de România și adoptată în unanimitate la cea de-a XXIII-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. (20 decembrie 1968) — care a avut ca obiect „Cooperarea internațională în vederea folosirii calculatoarelor și tehnicilor de calcul pentru dezvoltare". Mai recent, o comisie de experți internaționali, din care am avut onoarea să fac parte convocată la New York de Secretariatul General O.N.U., a alcătuit un studiu despre rezultatele și tendințele acestui domeniu. Studiul abordează, printre altele, și aspecte ținînd de formarea și folosirea specialiștilor necesari în activitatea de calcul desfășurată cu ajutorul mașinilor electronice.

S-a constatat că, **în cele mai multe țări, problema presantă la ora actuală este tocmai formarea unui număr suficient de cadre, de profile diverse și de nivele de pregătire diferite — superior și mediu.** În privința cadrelor de înaltă calificare (ingineri, matematicieni, economiști), accentul cade, deopotrivă, pe analiștii de sisteme, analiștii de modele, programatorii de sisteme și cei de aplicații, ca și pe inginerii de întreținere. Analiștii de sisteme au sarcina de a studia structurile și mecanismele proceselor întreprinderilor economice, sistemelor informaționale, în vederea formulării problemelor menite a fi prelucrate pe cale electronică. Programatorii — cei de sisteme și cei de aplicații — trebuie să asigure folosirea limbajelor, translatoarelor, bibliotecilor de programare, să-i învețe pe utilizatori să-și construiască anumite programe cu caracter specific, particular. O acuitate

Calculatorul presupune informatică și programare științifică

dr. Dragoș VAIDA
Centrul de calcul economic și cibernetică economică

Dacă, în 1968, circa 25 000 de întreprinderi europene importante foloseau calculatoare electronice, în 1975 se estimează că numărul lor va atinge 100 000, iar în 1980 — 280 000 ! Întrevederea consecințelor practice ale acestei rapide diseminări a tehnicilor de calcul presupune dezvoltarea domeniului prelucrării datelor — de care se ocupă **informatica**, sau **datalogia** — precum **și dezvoltarea unei discipline de dată mai recentă — teoria și practica programării calculatoarelor electronice. Știindu-se că posibilitățile de utilizare ale unui sistem de calcul modern sînt condiționate nu numai de performanțele echipamentului, ci și de sistemul de programare, cu care acesta este dotat, adică de înzestrarea sa matematică. Tocmai de aceea, din cheltuielile de cercetare și dezvoltare necesare pentru realizarea unui calculator electronic, mai mult de 50 la sută sînt legate de elaborarea metodelor de analiză și calcul, precum și de scrierea programelor.**

Specialiștii recunosc faptul că activitatea de elaborare a sistemelor de programare și a programelor pentru aplicații — inclusiv, definirea cantitativă a problemelor puse, descoperirea metodelor de calcul adecvate, stabilirea schemelor de prelucrare a datelor, precum și descrierea proceselor de calcul cu ajutorul limbajelor de programare — constituie încă de pe acum o adevărată „industrie a programării". Aceasta a devenit practic indispensabilă pentru orice acțiune de amploare în introducerea și exploatarea utilajelor de calcul electronic la nivelul economiei unei țări. Dat fiind că Directivele Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român acordă o atenție deosebită extinderii tehnicii de calcul și creării progresive a sistemului național de prelucrare a datelor, aspectele ținînd de activitatea de alcătuire și folosire a programelor de lucru pentru calculatoare capătă o însemnătate și actualitate deosebite.

În acest sens, un rol important revine studiilor de matematică aplicată. Pentru asigurarea utilizării sistemelor de calcul și de programare, s-a prevăzut programul prioritar de aplicare a matematicii și a metodelor de cercetare operațională. În legătură cu utilizarea metodelor cibernetici în studiul proceselor logice informaționale de comandă și de control din economie, un drum nou în cercetarea științifică s-a deschis prin **cibernetica economică**. Aceste preocupări au fost considerabil dezvoltate în colective de specialitate. Pentru ilustrare, pot fi amintite : activitatea vastă de formare a cadrelor de la Universitatea București, concretizată în peste 60 de cursuri speciale de matematică aplicată, cercetare operațională și informatică ; monografia Direcției Centrale de Statistică, dedicată prelucrării electronice a informației economice, care, raportată la stadiul nostru actual, prezintă o experiență unică în domeniul operării volumelor mari de informații ; programul amplu pentru analiști și programatori, elaborat și implementat la CEPECA sau școala matematică românească de calcul numeric de la Cluj.

În experiența de pînă acum, pregătirea sistemelor de programare a constituit o specialitate mai puțin reprezentată în țara noastră și va fi necesar să i se dea o atenție mai mare în viitor. Căci, la calculatoarele electronice moderne, programatorul de sisteme se ocupă de utilizarea și elaborarea sistemelor de operare pentru configurația de calcul existentă, precum și de utilizarea, proiectarea și compilarea limbajelor de programare, în sensul găsirii în scrierea programelor a unor metode de simplificare, automatizare, testare rapidă și optimizare. **De asemenea, prezintă importanță programarea utilizării fișierelor de informații economice. Organizarea și realizarea cu tehnici rapide a prelucrării documentelor și volumelor de date constituie o direcție de dezvoltare importantă pentru viitorul sistemelor de programare. Conform necesităților practice din țara noastră, pentru proiectarea și funcționarea sistemelor informaționale de programare, ar fi utilă dezvoltarea studiului diferitelor limbaje de programare** — în special a limbajului PL/1, mai puțin cunoscut, dar cu posibilități remarcabile — **precum și elaborarea tehnicilor de translatare aplicabile transpunerii programelor de la un calculator electronic la altul.** O atenție sporită trebuie să se acorde și prelucrării programelor scrise în limbajele de programare predominante în momentul de față (FORTRAN, ALGOL, PLAN și ASSEMBLER).

Ar fi necesară, pe de altă parte, **crearea unui sistem de programe pentru gestiunea economică — aprovizionarea tehnico-materială și controlul stocurilor, calculul salariilor ș. a. — deoarece, în această privință, bibliotecile de programe puse la dispoziție de firmele producătoare nu sînt satisfăcătoare, varietatea și condițiile în care apar problemele noastre făcînd imposibilă, în majoritatea cazurilor, utilizarea directă a soluțiilor date de producător.** O asemenea dezvoltare este necesară, mai ales în vederea extinderii domeniului de aplicații ale „calculului electronic". Se știe că utilizarea metodelor matematice și a tehnicilor de programare moderne mărește rentabilitatea studiilor de organizare și perfecționare a activității economice, reprezentînd, în general, o importantă cale de acces a gîndirii științifice la stadiul industrial. De altfel, **documentele celui de-al X-lea Congres al P.C.R. menționează, ca domenii prioritare, în ceea ce privește aplicarea și extinderea „calculului electronic" o serie de sectoare de bază : activitatea de planificare la nivelul economiei naționale, sistemul informațional economic, sistemul de aprovizionare și desfacere, lucrările de gestiune din marile unități economice, sistemul financiar-bancar, precum și lucrările de proiectare și cercetare.**

Rentabilitatea investițiilor în acest sector ar putea fi diminuată, dacă ne-am gîndi să preluăm tehnica modernă de calcul cu o mentalitate convențională, adică fără a fi pus la punct aparatul matematic necesar, modelul formalizat al activității urmărite, instrumentele de programare pentru realizarea practică la calculatorul electronic — care toate constituie suportul aplicațiilor noi. În fine, **este de menționat faptul că specializarea unor centre de calcul în elaborarea sistemelor de programare — profilate ca unități de matematică aplicată, de analiză și programare — ar permite inițierea unor acțiuni de cooperare cu firme producătoare de peste hotare și valorificarea la un nivel superior a cercetării științifice naționale.** Mai cu seamă că școala matematică românească a demonstrat, nu o dată, posibilități remarcabile de creare a aparatului matematic necesar „calculului electronic". Costul ridicat al programării, complexitatea obiectivelor pe care le abordăm, performanțele inadecvate cererilor noastre specifice ale unor programe oferite de firmele producătoare — toate mă îndeamnă să opinez pentru preluarea în țara noastră a unui însemnat efort de programare.

Practica adresează multiple solicitări metodelor matematicii

acad. Tiberiu POPOVICI
directorul Institutului de calcul din Cluj al Academiei

O deosebită importanță prezintă, după părerea mea, acțiunile de valorificare a soluțiilor obținute cu ajutorul tehnicilor electronice de calcul. Experiența proprie confirmă creșterea neîncetată, în ultimii ani, a numărului și diversității cerințelor față de acest sector, apariția unor noi și noi domenii care fac apel la calculatoare. Solicitările sînt însoțite adesea și de interesul real al specialiștilor din unitățile beneficiare de a se pregăti în vederea aducerii unei contribuții proprii. Este o remarcă valabilă atît pentru reprezentanții diferitelor uzine și fabrici, cît și pentru cei ai institutelor de cercetări și proiectări.

În colaborare cu cadre didactice de la universitatea „Babeș-Bolyai", noi am realizat nu de mult, pentru Întreprinderea de rețele electrice din Cluj, protocolul privind „Calculul săgeților conductorilor activi și de protecție pentru linia electrică aeriană de 100 kV, Suplac — Zalău" ; iar pentru Întreprinderea Carbochim — protocolul „Elaborarea metodologiei întocmirii nomenclatorului de produse și a sistemului de codificare a produselor abrazive în ramura abrazivelor". Asemenea colaborări fructuoase au existat — și există și în prezent — cu specialiști ai altor unități din județ sau din țară, printre care Șantierul Naval din Galați, Centrul de cercetări tehnice și Institutul politehnic din Iași, Întreprinderea de produse refractare din Alba Iulia, cea de rețele electrice din Oradea etc.

O caracteristică a momentului în sfera activităților de valorificare practică, economică, a soluțiilor oferite de unitățile de calcul din țara noastră o constituie efortul, ce trebuie intensificat în viitor, de a depăși stadiul aplicațiilor strict locale, al finalizării soluțiilor numai în unitatea care le-a solicitat. Procedeele, modelele pe care le oferim noi se bazează în cea mai mare măsură pe mijloace și forme specifice matematicii, care — se știe — oferă soluții cu posibilități de aplicare qvasiuniversală. În ce ne privește, am și întreprins unele acțiuni utile în direcția extinderii unor aplicații. Este cazul, printre altele, al protocolului privind „Calculul funcțiilor de regresie pentru aprecierea fondului de timp și a necesarului de cadre" realizat în colaborare cu specialiștii catedrei de analiză a Universității „Babeș-Bolyai" pentru Întreprinderea „Independența"-Sibiu. Prin utilizarea lui, s-au obținut multiple avantaje : determinîndu-se volumul de manoperă pe categorii de mașini-unelte, necesar îndeplinirii sarcinilor de producție, s-a realizat, de pildă, o mai bună organizare a activității, în primul rînd în ceea ce privește fabricația unicatelor. Ținînd seama, însă, că soluția oferită de noi poate fi utilizată și la îmbunătățirea proceselor de producție din alte întreprinderi industriale cu profil asemănător, s-a elaborat, pe baza protocolului respectiv, un material documentar. Acesta a fost multiplicat și apoi difuzat de Cabinetul județean de organizare științifică a producției și a muncii, de pe lîngă comitetul județean de partid, la întreprinderile care ofereau posibilități de aplicare a soluției respective. Experiența unui șir întreg de utilizări o oferă și „Calculul eforturilor de tensiune maximă din conductorii de înaltă tensiune", care permite luarea unor măsuri preventive pentru asigurarea bunei funcționări a liniilor de înaltă tensiune ; studiul, efectuat inițial pentru clinica balneologică din Cluj, „Calcule statistice necesare influenței tratamentelor balneare de pe litoral, asupra colesterolului sanguin", sau, în sfera chimiei, „Calculul unor medii, minime și interpolări de funcții".

În general, se poate spune că **legăturile strînse, cu caracter permanent, între unitățile de calcul și cele beneficiare se dovedesc extrem de utile mai ales în etapa complexă și importantă a valorificărilor.** Ele trebuie însă pregătite și cristalizate cu mult înainte, eventual chiar din fazele de abordare a temei. În acest sens, practica — experimentată și de institutul nostru — transmiterii de propuneri de colaborare cît mai multor unități (uzine, fabrici, combinate, institute de cercetare sau proiectare, instituții) mi se pare extrem de utilă. Folosirea acestui procedeu, în cadrul recentei perioade de încheiere a contractelor pe anul în curs, a atras în sfera colaborării cu noi alte și alte colective beneficiare. Evident, există încă multiple posibilități atît în fructificarea aportului prețios al metodelor matematicii moderne, inclusiv a tehnicilor de calcul, cît și în vederea realizării unor aplicații mult extinse, chiar a unor generalizări.

Cum **specialistul rămîne factorul-cheie**, am căutat să lărgim cît mai mult cercul celor atrași, într-o formă sau alta, la activități de pregătire, avînd în vedere mai ales colective din Cluj sau din județ. Concomitent, am delegat trei membri ai colectivului nostru să participe la diversele acțiuni inițiate de Cabinetul județean de organizare științifică a producției și a muncii. Pe de altă parte, paralel cu preocupările legate de specializarea prin doctorantură și aportul la dezvoltarea unor ramuri de bază ale matematicii moderne, colectivul nostru participă și la îndrumarea activității cercurilor de specialitate ale elevilor de liceu. Ne mîndrim că aceste cercuri au luat ființă la inițiativa noastră ; prin ele, urmărim **să sporim receptivitatea pentru problemele moderne ale matematicii nu numai în rîndul acelora care vor să devină matematicieni, dar și al acelora care, încadrați în locuri de muncă diverse — industrie, agricultură, știință, tehnică — vor fi chemați să acorde în viitor o atenție sporită cunoașterii și folosirii acestor mijloace moderne de organizare, conducere și rezolvare a problemelor.** Numai în felul acesta vom realiza nu numai climatul, dar și oamenii capabili să preia și să aplice, la un nivel superior, soluțiile oferite de rețeaua unităților de calcul din țara noastră.

PLECAREA LA PRAGA A MINISTRULUI AFACERILOR EXTERNE AL ROMÂNIEI

Ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, a plecat marți seara la Praga, unde va face o vizită oficială în perioada 8—11 aprilie, la invitația ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste Cehoslovace, Jan Marko.

La plecare, în Gara de Nord, erau prezenți George Macovescu, prim-adjunct al ministrului, adjuncți ai ministrului afacerilor externe, precum și Miroslav Sulek, ambasadorul R. S. Cehoslovace, și Ferenc Martin, ambasadorul R. P. Ungare la București. (Agerpres)

Vizita delegației Ministerului Căilor de Comunicație din U.R.S.S.

La palatul Căilor Ferate Române au început marți dimineața convorbirile între delegația Ministerului Căilor de Comunicație din Uniunea Sovietică, condusă de ministrul B. P. Beșcev, și delegația Ministerului Transporturilor din țara noastră, condusă de ministrul Pavel Ștefan.

În cadrul convorbirilor se analizează probleme de interes comun privind stadiul actual și posibilitățile de dezvoltare a colaborării în domeniul transporturilor feroviare, rutiere, navale și aeriene. (Agerpres)

Întoarcerea delegației Grupului interparlamentar român

Delegația Grupului interparlamentar român, alcătuită din deputații Tudor Drăganu, vicepreședinte al grupului, Alexandru Ionescu și Mircea Rebreanu, membri ai comitetului de conducere al grupului, care a participat la lucrările sesiunii de primăvară a Uniunii Interparlamentare ce s-au desfășurat în Monaco, s-a înapoiat marți după-amiază în Capitală. (Agerpres)

Cronica zilei

PRIMIRE LA MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

La 7 aprilie, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, a primit în audiență pe Nicos Kranidiotis, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Cipru în Republica Socialistă România, în legătură cu apropiata prezentare a scrisorilor de acreditare.

Marți la amiază s-a întors în Capitală delegația militară română, condusă de general de armată Ion Tutoveanu, care, la invitația ministrului apărării al Republicii Populare Ungare, general-colonel Czinege Lajos, a făcut o vizită în R. P. Ungară și a participat la festivitățile prilejuite de cea de-a 25-a aniversare a eliberării Ungariei de sub jugul fascist.

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE ȘI COOPERĂRII AL REPUBLICII BURUNDI A PĂRĂSIT CAPITALA

Ministrul afacerilor externe și cooperării al Republicii Burundi, Ndabakwaje Libère, care a făcut o vizită în țara noastră la invitația ministrului afacerilor externe, Corneliu Mănescu, a părăsit marți după-amiază, Capitala, îndreptându-se spre patrie.

Oaspetele a fost însoțit de Albin Nymoya, director general în Ministerul Agriculturii, Petrice Natahorubuze, director general al Planului, Philippe Rurashitse, însărcinat cu afaceri ad-interim al Republicii Burundi la Cairo.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, ministrul burundez a fost salutat de ministrul Corneliu Mănescu, de Petru Burlacu, adjunct al ministrului afacerilor externe, Filip Tomulescu, adjunct al ministrului agriculturii și silviculturii, funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Comerțului Exterior. (Agerpres)

A apărut nr. 4/1970 al revistei

„PROBLEME ECONOMICE"

DIN CUPRINS :

CENTENARUL NAȘTERII LUI V. I. LENIN

Lenin și economia contemporană. — Discuție științifică organizată de Facultatea de economie a Academiei de învățământ social-politic „Ștefan Gheorghiu" de pe lîngă C.C. al P.C.R. și revista „Probleme Economice".

★

„Programe de importanță hotărîtoare pentru modernizarea agriculturii" de dr. TEODOR MARIAN ; **„Creșterea aportului științelor sociale la rezolvarea problemelor construcției socialiste"** de dr ROMAN MOLDOVAN ; **„Noul sistem de salarizare — instrument activ de sporirea cointeresării materiale și a eficienței economice"** de STERE GIOGA ; **„Contradicțiile și modalitatea rezolvării lor în economia socialistă"** de dr. N. N. CONSTANTINESCU.

CONSULTAȚII

„Modernizarea și creșterea eficienței activității economice" de dr. C. M. ENACHE .

INSEMNĂRI

„Un sfert de veac de transformări profunde în economia R. P. Ungare" de O. RUJAN ; **„Din concepția lui A. D. Xenopol cu privire la dezvoltarea industriei în România"** de MARIANA MALINSCHI.

PRONOSPORT

PREMIILE CONCURSULUI DIN 5 APRILIE 1970

CATEGORIA I : (13 rezultate) 5,1 variante a 21 127 lei.

CATEGORIA A II-A : (12 rezultate) 169,5 variante a 763 lei.

CATEGORIA A III-A : (11 rezultate) 1 964,7 variante a 99 lei.

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 9, 10 și 11 aprilie a.c. în țară : Vremea se va menține călduroasă în prima parte a intervalului, dar va deveni ușor instabilă, mai ales în nord-vestul țării. Cerul va fi schimbător, cu înnorări mai accentuate în Banat, Transilvania și nordul Moldovei unde vor cădea ploi locale. În rest ploi izolate. Vînt potrivit. Temperatura în scădere ușoară la sfîrșitul intervalului. Minimele vor fi cuprinse între zero și 10 grade iar maximele între 10—20 grade local mai ridicate la începutul intervalului. **În București :** Vreme în general călduroasă. Cerul va fi variabil, favorabil aversei de ploaie spre sfîrșitul intervalului. Vînt slab pînă la potrivit. Temperatura în creștere la început, apoi staționară.

Manifestări consacrate centenarului nașterii lui V. I. Lenin

Apropiata aniversare a împlinirii unui veac de la nașterea lui Vladimir Ilici Lenin a prilejuit organizarea unor adunări omagiale la care a luat parte un mare număr de oameni ai muncii din întreprinderi și instituții.

La Combinatul de materiale de construcții din Bîrsești a avut loc o adunare, cu care prilej tov. Gheorghe Paloș, prim-secretar al Comitetului județean Gorj al P.C.R., a expus conferința „Leninismul și victoria socialismului".

★

În cadrul altor adunări, care au avut loc în centrul administrativ al județului Mehedinți, au vorbit activiști de partid, reprezentanți ai organelor locale de stat, cadre didactice. La Liceul economic, Grupul școlar pentru industrializarea lemnului, Liceul „Ecaterina Teodoroiu" și la Școala generală nr. 1 au fost organizate expoziții și fotomontaje oglindind aspecte din viața și activitatea genialului conducător al Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

★

Numeroase manifestări au loc în județul Alba. La căminul cultural din comuna Unirea a fost organizată o adunare omagială, iar la Zlatna numeroși oameni ai muncii au vizionat cu interes filmele documentare „Trei primăveri ale lui Lenin" și „Ulianov".

★

La Cluj, a intrat sub tipar un volum omagial, intitulat — „Lenin în conștiința intelectualilor din România". Cartea, care apare în Editura Dacia, este o culegere de texte literare și științifice, publicate de-a lungul anilor de către un mare număr de intelectuali din țară. Sînt inserate și lucrări inedite, printre care „Concepția leninistă despre intelectualitate", de prof. univ. Gall Erno și „Vladimir Ilici Lenin" de prof. dr. docent Ștefan Pascu, membru corespondent al Academiei.

★

În orașul Cehul Silvaniei a avut loc simpozionul „Lenin și revoluția din Octombrie". În comunele Popeni, Năpradea, Mirșid, Băbeni și în alte localități, din județul Sălaj, au avut loc expuneri și simpozioane pe temele „Lenin în literatură", „Lenin despre educația comunistă a tineretului", „Lenin ca revoluționar". La Zalău și Șimleul Silvaniei s-au organizat expoziții de cărți și fotografii, seri literare, simpozioane și expuneri.

★

Manifestări care cinstesc centenarul nașterii lui V. I. Lenin au avut loc și în județul Bistrița-Năsăud. La Biblioteca orășenească din Bistrița s-a deschis o interesantă expoziție de cărți, reviste, articole și studii oglindind viața și opera lui Lenin. La liceul nr. 2, din Năsăud, a fost organizată o masă rotundă pe tema — „Lenin în contemporaneitate", iar la Casa de cultură din același oraș a avut loc un simpozion consacrat personalității lui Lenin. Școlarii din Ilva Mare au prezentat un frumos program cultural-artistic, intitulat — „Lenin și copiii". (Agerpres)

Construcții universitare

Lucrările ce se efectuează la aripa Universității bucureștene, aflată în reconstrucție, au intrat în faza finală. După cum se știe, această parte a impozantei clădiri, în stil neoclasic, construită între anii 1857—1869, după planurile arhitectului Alexandru Orescu, a fost distrusă la 15 aprilie 1944. În cursul unui bombardament aerian Aripii I se redă riguros exact înfățișarea de odinioară, care conferea o eleganță aparte întregului edificiu. Constructorii au terminat lucrările de zidărie pînă la etajul al doilea, la celelalte două executînd finalizări și completări. La subsol, parter și primul etaj se fac instalații diverse și finisări de tencuieli. A început totodată construcția acoperișului. Pînă acum au fost turnați 2 500 mc de betoane și s-au lucrat aproape 1 000 mc de zidărie. Interiorul aripii urmează a fi dat în folosință la sfîrșitul lunii septembrie a acestui an, cu excepția holului de onoare. Întreaga clădire, cu coloanele și ornamentele sale din piatră, va fi gata anul viitor. Ea va adăposti săli de cursuri, amfiteatre, laboratoare, o mare bibliotecă, o sală de consiliu universitar, club și alte încăperi, ce vor fi puse la dispoziția facultăților de istorie și geografie.

PROFILURI INDUSTRIALE

(Urmare din pag. I)

rele căi de comunicație le constituiau urmele străvechilor caravane sau cărările făcute de turmele păstorilor nomazi, muncitorii și inginerii turci au zăgăzuit fluvii, au făurit hidrocentrale. Cu zece ani în urmă s-au pus bazele hidrocentralei gigant de lîngă localitatea Keban, pe rîul Eufrat, care odată intrată în funcțiune în anii imediat următori va satisface cerințele de energie ale părții de răsărit a podișului anatolian.

Etalonul industrial al Turciei îl constituie regiunea Zonguldak, pe țărmul Mării Negre. Bogată în cărbune și în minereu de fier, regiunea este un vast complex de orașe și orășele industriale, în care sînt concentrați circa 100 000 de muncitori calificați și un mare număr de specialiști. Aici a fost construit primul centru siderurgic al țării, la Karbük. La distanță de 150 km, a luat ființă al doilea centru care aprovizionează țara cu oțel și fontă. Nu s-a fixat încă locul unui alt complex siderurgic, al cărui proiect se află în curs de elaborare, atențiile sînt încă concentrate spre orașul mediteranean Iskenderum. În apropierea căruia există de acum exploatări de minereu. Nu este oare semnificativ că această țară, în care industria este o implantare cu totul recentă, a ajuns în stadiul de a produce ea însăși fabrici, iar cel de-al doilea plan de cinci ani, în curs de realizare, a putut prevedea reducerea importurilor la o serie de tipuri de mașini și înlocuirea lor cu mașini din fabricație proprie ? Cu numai cîțiva ani în urmă, Turcia importa mari cantități de ciment, necesar primelor ei șantiere. Fabricile de ciment de azi, cel mai frecvent întîlnite printre întreprinderile industriale, produc însemnate cantități și pentru export. În timpul unor discuții pe care le-am avut la Ankara, interlocutorii noștri au ținut să precizeze faptul că industria de mașini a țării s-a ridicat pe baza unor întreprinderi de montaj modeste. Așa a început industria de tractoare, de automobile și camioane. Fabricile de tractoare din Istanbul, Izmir, Ankara au produs și livrat pînă în prezent pentru ogoare peste 50 000 de tractoare. În ultimul deceniu, se arată în materiale oficiale, ritmul de dezvoltare a economiei turce nu a coborît sub 7 la sută pe an.

La Izmir, oraș pitoresc la îmbinarea munților cu apele egeene, am văzut un complex industrial modern. Întreprinderile petro-chimice, intrate în funcțiune cu circa 6 luni în urmă, au aspectul unor vaste laboratoare în aer liber. Cea mai nouă ramură a economiei turce, petrochimia, are și cele mai bogate perspective de dezvoltare. În numai cîțiva ani, pornind practic de la zero. Turcia, valorificînd bogățiile petroliere descoperite în regiunea Raman, a reușit să-și satisfacă mai mult de jumătate din necesitățile de țiței și există speranța acoperirii lor depline în viitorii ani.

La Ankara mai mulți interlocutori subliniau că, pe lîngă tehnica nouă, un element indispensabil progresului țării îl constituie pregătirea unei generații de buni specialiști, în pas cu cerințele epocii. Esențialul, îmi spunea dr. Ferhan Oguzkan, membru al Consiliului superior al educației naționale, este să reușim să așezăm în băncile școlii pe toți copiii de vîrstă școlară. Afectarea unor investiții masive pentru construirea de școli și pregătirea de cadre didactice, formarea unor comisii de intelectuali pentru elaborarea de manuale moderne, corespunzătoare cerințelor dezvoltării tinerei generații, practica uzitată la studenți, în cadrul serviciului militar de a se deplasa în ungherele cele mai îndepărtate ale țării, unde nu ajung învățătorii, pentru răspîndirea științei de carte, sînt cîteva coordonate ale preocupărilor existente pentru a absolvi viitoarea generație de flagelul neștiinței de carte. Există de acum peste 35 000 de școli elementare la circa 40 000 de localități. Se speră că la sfîrșitul actualului cincinal se va reuși cuprinderea în rețeaua de învățămînt a tuturor copiilor de vîrstă școlară. Preocupări suplimentare generează afluența în creștere de la an la an a tineretului spre institute și facultăți. În actualul an de învățămînt, noii veniți, adică cei admiși, au fost de aproape 13 000, sporind rîndurile studențimii turce la 76 000. „Tineretul nostru — îmi spunea dr. Oguzkan — este educat în spiritul lui Atatürk și aspirațiile lui înaintate, sentimentele sale de prietenie și stimă față de popoarele din vecinătatea noastră ne dau garanția că ideile creatorului statului turc modern, de progres în țară, de pace în lume, vor fi continuate".

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

ECOURILE UNEI INIȚIATIVE

NOI BAZE SPORTIVE ȘI-AU DESCHIS LARG PORȚILE PENTRU TINERET

Inițiativa clubului Dinamo București, anunțată acum cîteva zile de ziarul nostru („Scînteia" nr. 8385) de a deschide larg porțile stadionului, permițînd accesul în masă al celor ce doresc să practice sportul preferat — găsește un larg ecou în rindul altor cluburi și asociații sportive. În cursul zilei de ieri, pe adresa redacției noastre au sosit patru scrisori, prin care tinerii sînt invitați pe terenurile și în sălile de sport ale cluburilor respective.

Felicitînd cluburile care au înțeles cerința de a crea tineretului noi posibilități pentru practicarea sportului, așteptăm astfel de invitații de la toate cluburile și asociațiile sportive din țară.

Din partea clubului **PROGRESUL**, sub semnătura președintelui său, prof. I. Sfetcu, ni se comunică :

Conducerea clubului sportiv „Progresul" București invită la baza sa din str. dr. Staicovici pe toți cei ce vor să se recreeze, să se fortifice, să se dezvolte armonios și sănătos, prin practicarea exercițiilor fizice și a sportului.

În acest scop, sînt puse la dispoziție, în fiecare luni între orele 7,30—19 și simbăta între orele 7,30—12, terenurile de volei, baschet, handbal, fotbal, cît și sălile de lupte, box, haltere și culturism, pregătirea fiind asigurată de cadre de specialitate.

● Clubul **VOINȚA**, într-o scrisoare semnată de Puiu C. Anghel, președintele clubului, apreciind publicarea în „Scînteia" a articolului semnat de președintele clubului Dinamo, anunță, printre altele :

„Ne propunem ca, în afara acțiunilor pe care le-am organizat în ultimii ani pentru elevii și ucenicii din cooperația meșteșugărească, să deschidem și noi larg porțile Complexului sportiv „Voința" din Șos. Pipera, pentru toți tinerii care doresc să facă primii pași în sport.

Pentru aceasta, conducerea clubului sportiv „Voința" București a hotărît ca, **în fiecare luni între orele 9—12 și 16—19, să pună la dispoziția tineretului pista de atletism, gropile de sărituri, terenurile de volei, baschet, fotbal și handbal. Profesorii, antrenorii și tehnicienii clubului vor asigura asistența tehnică necesară desfășurării în cele mai bune condiții a acestei activități".**

● Invitația conducerii clubului sportiv Dinamo reprezintă și pentru noi o chemare la astfel de inițiative — se subliniază în scrisoarea primită de la **METALUL**, semnată de președintele clubului, Spătaru Savu.

În dorința de a aduce o contribuție mai activă la creșterea prestigiului sportului românesc și pentru folosirea mai intensă a bazei noastre sportive, **consiliul clubului „Metalul" București a hotărît ca baza sportivă Pantelimon** (capătul tramvaiului 14) **să fie pusă la dispoziția școlilor și liceelor din sectorul 3.**

Invitația este făcută pentru fiecare zi de luni. Prima întîlnire, luni 13 aprilie a.c. între orele 9—18.

În zilele respective, elevii vor putea practica unul din următoarele sporturi : fotbal, handbal, volei, atletism. Totodată, ei vor avea prilejul să se întîlnească cu sportivi fruntași ai clubului nostru.

În prezent, la baza sportivă Pantelimon, în afara secțiilor de performanță, își desfășoară activitatea recreativ-sportivă și salariații uzinei „23 August".

● Conducerea clubului **RAPID**, în scrisoarea semnată de președintele său, Petre Capră, — după ce subliniază efectul pozitiv pe care îl are popularizarea în presă a inițiativelor de acest fel — aduce la cunoștință că **„Terenurile sportive din calea Giulești nr. 18 — mai precis cele de baschet, handbal și volei — sînt deschise pentru elevi și tineret, pentru oricine dorește să practice sportul, în fiecare luni, între orele 8—20. La dispoziția acestora se vor afla în permanență specialiștii clubului.**

În viitor vom răspunde solicitărilor școlilor din sectorul 8, cu care vom stabili un program de acces pe toate terenurile clubului. La ora actuală pe stadionul Giulești își desfășoară activitatea sportivă o serie de unități școlare din apropiere : Grupul școlar profesional, Școala profesională și Liceul industrial de căi ferate, precum și școala sportivă „Energia".

Marea finală a micilor gimnaști

Finala campionatelor celor mai mici gimnaști și gimnaste — elevi și eleve ale școlilor generale și liceelor din toată țara — a luat sfîrșit ieri după-amiază. Sala Floreasca, gazdă a multor competiții interne și internaționale de mare anvergură, a găzduit, de data aceasta, un concurs al cărui interes pentru toți cei prezenți a fost invers proporțional cu vîrsta participanților.

Întrecerile școlare de gimnastică, care au precedat această finală — acțiune de mare popularitate, joacă un rol important în popularizarea gimnasticii în rîndul elevilor. Este de remarcat faptul că în fazele preliminare ale competiției la întreceri au fost prezente sute de echipe din diferite localități din țară.

La acest concurs — organizat de Ministerul Învățămîntului, Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Federația română de gimnastică — cei mai tineri sportivi au făcut dovada unei adevărate pasiuni pentru gimnastică, prin excelență sport al curajului, grației și îndemînării.

„Ne bucură extrem de mult faptul — remarca prof. Maria Login, consilier în Ministerul Învățămîntului — *că gimnastica prinde rădăcini în școli, este îndrăgită de un număr tot mai mare de elevi și eleve. Mai mult decît la edițiile precedente, acum, în concurs, s-au prezentat elemente bine pregătite, cu exerciții cizelate, rod al muncii perseverente a concurenților, rod al strădaniei unor profesori entuziaști, dornici să contribuie la creșterea nivelului general al gimnasticii românești. Și cînd spun acest lucru, mă refer nu numai la echipele și la cei clasați pe primele locuri — pentru care situarea în fruntea ierarhiei gimnasticii școlare este edificatoare sub unghiul calității muncii lor — ci și la o serie de școli generale și licee aflate de abia acum printre finalistele pe țară. Cred că sînt în asentimentul general menționînd în acest sens echipa de gimnaste a Liceului din Roznov (prof. Silvia Bigiu) sau cele de gimnaști de la școlile generale nr. 1 Turnu-Măgurele (prof. S. Caragea) și nr. 10 Focșani (prof. M. Vărzaru). Profit de ocazie, pentru a transmite tuturor felicitările noastre, ale organizatorilor".*

I. D.

Pe podiumul de onoare

● **CLASAMENT GENERAL PE ECHIPE :** fete — 1. Liceul din orașul Gh. Gheorghiu-Dej (223 puncte) ; 2. Liceul nr. 3 Oradea (217,05 p.) ; 3. Școala generală nr. 8 Călărași (215,55 p.) ; băieți — 1. Liceul „B. P. Hasdeu" Buzău (163,95 p.). 2. Liceul nr. 4 Timișoara (161,35 p.), 3. Liceul „N. Bălcescu" Cluj (161,15 p.).

● **INDIVIDUAL COMPUS : fete** (categoria a IV-a) — 1. Felicia Bejan (Liceul din orașul Gh. Gheorghiu-Dej), 36,80 p. ; 2. Ecaterina Szabo (Liceul nr. 3 Oradea) 36,70 p. ; 3. Elka Kolascovits (Școala generală nr. 3 Sibiu) 36,25 p. ; **băieți** (categ. a IV-a) — 1. Ion Stoica (Liceul „D. Petrescu" București) 56,02 p. ; 2. Mircea Apolzan (Școala generală nr. 12 Sibiu) 55,93 p. ; 3. Claus Ecklau (Școala generală nr. 2 Sibiu) 55,13 p.

● **CONCURS ANSAMBLU : fete** — 1. Liceul nr. 3 Oradea (55,80 p.) ; 2. Liceul din orașul Gh. Gheorghiu-Dej (55,20 p.) ; 3. Școala generală nr. 75 București (54,50 p.) ; **băieți** — 1. Liceul nr. 4 Timișoara (55,50 p.) ; 2. Liceul „B. P. Hasdeu" Buzău (55,20 p.) ; 3. Liceul „N. Bălcescu" Cluj (54,30 p.).

Micile gimnaste din Călărași s-au numărat din nou printre medaliatele campionatelor școlare

Foto : M. Cioe

ASTĂ-SEARĂ LA STUTTGART

Un meci așteptat cu interes ROMÂNIA - R. F. G.

● PARTIDA VA FI TRANSMISĂ ÎN ÎNTREGIME LA RADIO

CORESPONDENȚĂ DIN BONN DE LA MIRCEA MOARCAȘ

Hotărîrile de ultimă oră privind componența echipei R.F.G., anunțate la conferința de presă ținută la Stuttgart luni seara, au venit să răstoarne aproape toate aranjamentele și totodată să stîrnească vii comentarii în rîndul ziariștilor prezenți.

Schön a anunțat cu acest prilej componența definitivă a echipei vest-germane : **Maier — Vogts, Höttges, Beckenbauer, Schnellinger, Weber, Grabovski, Haller, Müller, Overath, Maas.** Rezerve : Manglitz, Sieloff, Lorenz, Roth, Löhr. El a anunțat totodată că, în ședința tehnică cu conducerea lotului reprezentativ al României, va cere asentimentul antrenorilor români ca, pe parcursul meciului, să poată fi schimbați trei jucători, avîndu-se în vedere că actuala întîlnire constituie un adevărat test pentru ambele echipe înaintea campionatului mondial. Trebuie spus că schimbările de ultim moment în rîndul echipei vest-germane au fost datorate în mare măsură programului formațiilor de club. Din cauza timpului nefavorabil — căci, în ciuda tuturor așteptărilor, în această parte a continentului primăvara nu a sosit încă — un număr de 42 meciuri, dintre care trei la sfîrșitul săptămînii trecute, au fost amînate. Pînă la 2 mai, campionatul vest-german trebuie să la sfîrșit, avîndu-se în vedere apropiatul „El Mundial '70".

Lipsa jucătorilor Libuda și Willy Schulz, (căpitanul echipei vest-germane, de 62 de ori internațional), angajați cu echipele lor de club chiar miercuri în întîlniri de campionat și cupă, a determinat pe H. Schön să revină la hotărîrea inițială de a avea în echipă pe „italienii" Haller și Schnellinger.

Cronicarii sportivi sosiți în mare număr la Stuttgart declară că meciul de simbătă dintre F. C. Bayern și F. C. Köln, unde s-a jucat un fotbal de înaltă clasă, care a dat deplină satisfacție mulor de spectatori, a oferit în același timp prilej lui Schon să urmărească pe opt dintre titularii pe care îi va alinia miercuri în fața echipei României. Așa cum arată în prezent, conform aprecierilor celor mai autorizați comentatori sportivi, echipa vest-germană este omogenă, caracterizată prin oameni care practică un joc strîns, ofensiv și eficient.

În cursul zilei de duminică, jucătorii lotului vest-german au sosit la sediul școlii de fotbal din Ruit și au luat un prim contact cu stadionul de la Stuttgart. Echipa fotbaliștilor români a sosit pe calea aerului luni la amiază și se află în cantonament într-o frumoasă stațiune montană, la Leonberg, în apropiere de Stuttgart. A sosit de asemenea echipa de arbitri unguri, care va avea la centru pe Gyulla Emsberger. Sînt așteptați să sosească numeroși conducători de cluburi și observatori din partea federațiilor de fotbal din Anglia, Brazilia și Cehoslovacia, ale căror echipe vor infrunta echipa României în Mexic.

Într-o convorbire telefonică, Angelo Niculescu, antrenorul lotului nostru, ne-a declarat : „În ciuda ploii, pentru marți avem în program un serios antrenament pe stadionul Neckar. Cu toate că unii din jucătorii noștri, ca Dinu, Dumitru și Neagu, își tratează încă loviturile primite la ultima întîlnire, vom alinia totuși o echipă călită în fața jucătorilor vest-germani". Angelo Niculescu a precizat că pînă în prezent are în vedere o echipă formată din : **Răducanu — Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, Mocanu — Ghergheli (Dumitru), Nunweiller — Neagu, Dobrin, Dumitrache, Lucescu.** Rezerve : Adamache, Ivăncescu, Dumitru (Ghergheli), Dembrovschi și Tufan.

Antrenorul principal al echipei române a subliniat, de asemenea, că va fi de acord cu propunerea lui Schön de a se schimba trei jucători în timpul partidei, avînd în vedere caracterul amical și scopul de verificare a potențialului celor două echipe și a concepției lor de joc.

Meciul începe la ora 20,30 (ora Bucureștiului) și va transmis în întregime pe posturile noastre de radio (programul I).

„EUROPENELE" DE TENIS DE MASĂ

Jucătoarea română Maria Alexandru s-a calificat în semifinalele probei de simplu femei din cadrul campionatelor europene de tenis de masă de la Moscova. În sferturile de finală, ea a întrecut-o cu 3—0 (21—17, 21—17, 21—13) pe sovietica Anisimova. Astăzi, în semifinale, Maria Alexandru o va întîlni pe cehoslovaca Ilona Vostova.

Cuplul român Maria Alexandru — Carmen Crișan s-a calificat în semifinalele probei de dublu femei, învingînd în sferturile de finală cu 3—0 (21—13, 21—10, 21—17) perechea bulgară Neikova—Ranghelova.

viața internațională

Dezbaterile Comitetului pentru dezarmare de la Geneva

GENEVA 7. — Corespondentul Agerpres, H. Liman, transmite: În ședința de marți a Comitetului pentru dezarmare, șeful delegației britanice, **lordul Chalfont**, a expus punctul de vedere al guvernului său cu privire la problema interzicerii armelor chimice și bacteriologice. El s-a pronunțat din nou în favoarea încheierii unui tratat care să interzică numai armele bacteriologice, respingînd proiectul care prevede abrogarea ambelor categorii de arme, fără distincție.

Urmînd delegatului britanic, șeful delegației bulgare, **Krum Kristov**, a făcut un scurt istoric al utilizării armelor chimice și bacteriologice, evocînd primejdiile pe care acestea le prezintă. El a amintit că o serie de state nu au semnat încă protocolul din 1925 de la Geneva și că — fapt încă mai grav — se manifestă actualmente modificări de atitudini chiar și față de protocol. Vorbitorul a combătut punctul de vedere britanic și american, subliniind că problema armelor chimice și bacteriologice trebuie considerată în perspectiva unei soluții globale. El a cerut măsuri radicale privind producția și stocarea acestor arme și a preconizat interzicerea lor, ca și distrugerea stocurilor existente, în spiritul proiectului de convenție prezentat Adunării Generale a O.N.U. de țările socialiste.

Problemele deceniului dezarmării au fost abordate de șeful delegației birmane, **U. Chit Myaing**, care a preconizat elaborarea unui program complex de dezarmare generală și totală, preconizînd totodată măsuri concrete de dezarmare și măsuri colaterale, pe primul plan urmînd a se afla dezarmarea nucleară. După părerea sa, programul de activitate al Comitetului ar trebui să aibă ca punct de plecare propunerile sovietice și americane din 1962. La negocieri, a subliniat vorbitorul, trebuie să participe toate puterile nucleare, inclusiv Republica Populară Chineză și Franța. Delegatul birman a criticat Comitetul pentru slabele rezultate de pînă acum, relevînd că armele nucleare continuă să se înmulțească iar experiențele nucleare subterane au drept obiectiv descoperirea unor noi tipuri de asemenea arme, sporind insecuritatea statelor. De aceea, a spus el, se impune de urgență încheierea unui acord în vederea interzicerii acestor experiențe. Vorbitorul s-a pronunțat în favoarea proiectului țărilor socialiste cu privire la abrogarea armelor chimice și bacteriologice.

Șeful delegației nigeriene, **Sule Kolo**, a afirmat că proiectul țărilor socialiste, cu privire la interzicerea armelor chimice și bacteriologice, poate constitui o bază valabilă de discuție. El a preconizat elaborarea de noi programe privind dezarmarea generală și totală. Vorbitorul a subliniat necesitatea încheierii unui acord cu privire la interzicerea exploziilor nucleare subterane și a propus ca cei doi copreședinți să se reunească în vederea reconsiderării problemei dezarmării teritoriilor submarine.

ASCUȚIREA TENSIUNII LA SANTO DOMINGO

CLĂDIREA UNIVERSITĂȚII ÎNCONJURATĂ DE ARMATĂ

SANTO DOMINGO 7 (Agerpres). — Situația din Santo Domingo a cunoscut marți o nouă înrăutățire — armata și unități de poliție, cu echipament de luptă, sprijinite de tancuri au înconjurat universitatea.

Polițiștii și militarii au blocat căile de acces spre cartierul universitar. Această măsură vine să completeze ocuparea școlilor publice și a spitalelor, acțiuni întreprinse de guvern în scopul prevenirii unor posibile tulburări ce ar putea fi provocate în urma opoziției față de hotărîrea lui Balaguer de a candida la alegerile prezidențiale de la 16 mai.

Forțele armate și poliția au dat publicității comunicate separate în care anunță că „vor lua toate măsurile necesare menținerii ordinii publice" în cazul în care va fi declarată o grevă generală.

Se anunță, totodată, că aproximativ 30 de grupări profesionale au declarat o grevă de 24 de ore în sprijinul acțiunii revendicative a celor 600 de medici din spitalele publice.

Universitatea, instituție de învățămînt autonomă, a fost în ultimele zile scena unor puternice demonstrații antiguvernamentale. Soldații și poliția au ocupat localul acesteia și școlile publice.

Declarația — program a noului guvern italian

ROMA 7. — Corespondentul Agerpres, N. Puicea, transmite: Parlamentul italian s-a întrunit marți în vederea dezbaterii declarației-program a noului guvern și a deliberării asupra votului de investitură cerut de primul ministru, Rumor. În discursul său, care reprezintă mai mult o reafirmare a continuității politicii guvernelor precedente, Rumor a expus considerentele care au determinat reconstituirea alianței guvernamentale de centru-stînga, reformele și obiectivele pe care noul cabinet își propune să le rezolve.

În domeniul politicii interne elementul principal este considerat a fi stabilirea datei alegerilor regionale — 7 iunie — precum și indicarea unor termene și modalități de rezolvare a unor probleme ce au constituit obiectul polemicii din ultimele luni — desăvîrșirea organizării pe baze regionale a țării, adică acordarea unei largi autonomii locale în domeniul economic și social-cultural, afirmarea dreptului suveran al parlamentului de a hotărî în mult discutata problemă a divorțului, amnistierea delictelor săvîrșite în timpul demonstrațiilor prilejuite de „toamna fierbinte sindicală", revizuirea unor norme ale codului penal. Totodată, membrii parlamentului au luat cunoștință de angajamentul guvernului de a pune capăt creșterii prețurilor și „fugii" de capitaluri peste hotare, de a apăra cuceririle obținute recent de oamenii muncii, de a reduce șomajul și de a aproba legea privind „statutul muncitorilor".

Mariano Rumor a declarat că Italia va duce o politică externă axată pe dezvoltarea legăturilor în cadrul alianței atlantice și comunității vest-europene, pe promovarea păcii în lume prin destindere în Europa și stingerea focarelor de război din lume. „Considerăm favorabilă — a spus vorbitorul — perspectiva unei conferințe asupra securității și cooperării europene, care să fie pregătită cu grijă, fără ca aceasta să însemne însă amînare sau să fie limitată doar la țările Pactului Atlantic și Tratatului de la Varșovia, ci extinsă la celelalte state europene... Este vorba nu numai de a dezlega nodurile unei situații extrem de complexe, în care se împletesc probleme fundamentale nerezolvate și concepții ce trebuie armonizate cu normele relațiilor internaționale, ci de a da viață, cu timpul, unui proces de cooperare pe diferite planuri".

După ce a trecut în revistă relațiile Italiei cu țările din bazinul mediteranean și a exprimat preocuparea față de situația din Orientul Apropiat și intensificarea războiului în Indochina, primul ministru a relevat că „guvernul italian intenționează să continue politica sa privind recunoașterea Republicii Populare Chineze și stabilirea de relații diplomatice normale cu această țară".

Discursul lui Mariano Rumor a fost supus dezbaterilor. Se prevede ca votul de investitură al Senatului să aibă loc vineri. Începînd de luni, 13 aprilie, dezbaterile asupra declarației-program vor avea loc și în Camera Deputaților.

Simpozion organizat de U.N.E.S.C.O. cu prilejul centenarului nașterii lui V. I. Lenin

MESAJUL ADRESAT DE SECRETARUL GENERAL AL O.N.U.

HELSINKI 7 (Agerpres). — La Tampere, în Finlanda, se desfășoară simpozionul științific internațional, organizat de UNESCO cu prilejul aniversării a 100 de ani de la nașterea lui Lenin, cu tema „V. I. Lenin și problemele dezvoltării științei, culturii și învățămîntului".

La lucrări participă oameni de știință din numeroase țări, precum și reprezentantul personal al secretarului general al O.N.U., U Thant, reprezentanți ai comisiei O.N.U. pentru drepturile omului, ai Consiliului Economic și Social al O.N.U., Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa și a altor organizații internaționale.

Secretarul general al O.N.U., U Thant, a adresat simpozionului un mesaj „Lenin — se arată în acest mesaj — a fost un om cu o minte clarvăzătoare și pătrunzătoare, iar ideile sale au avut o influență profundă asupra cursului istoriei contemporane". În activitatea sa politică el „a îmbinat armonios profunzimea și amploarea unui teoretician și a unui practician politic. Ideile sale și-au găsit concretizarea nu numai în realizările poporului sovietic, ci au fost recunoscute și aprobate de multe alte țări și popoare".

„Idealurile sale de pace și coexistență pașnică între state, continuă mesajul, au dobîndit o largă acceptare internațională și sînt în concordanță cu scopurile Cartei Națiunilor Unite în care popoarele își proclamă hotărîrea de a salva generațiile viitoare de ororile războiului și reafirmă încrederea în drepturile fundamentale ale omului, în drepturile egale ale femeilor cu bărbații și ale națiunilor mici cu cele mari". Lenin acorda o importanță deosebită științei, culturii și învățămîntului și le considera drept forțe motrice puternice în depășirea stării de subdezvoltare și accelerarea progresului social și economic și crearea unor condiții de viață mai bună pentru toți. El arăta că toate cuceririle tehnicii și culturii trebuie să devină bunuri ale tuturor.

În mesajul său, U Thant a exprimat speranța că simpozionul reprezintă o importantă contribuție la progresul social și la îmbunătățirea vieții tuturor popoarelor, va facilita colaborarea între state în domeniul învățămîntului, științei și culturii și va contribui, de asemenea, la asigurarea păcii și securității în întreaga lume.

agențiile de presă transmit:

Noi incidente au izbucnit marți în statul african Lesotho după abdicarea și plecarea în exil, așa cum s-a declarat oficial la Maseru, a regelui Moshoeshoe II. Știri neconfirmate afirmă că în timpul represaliilor dezlănțuite de poliție în regiunile muntoase, la sfîrșitul săptămînii trecute, au fost ucise mai mult de 70 de persoane, mai ales din rîndurile opoziției care denunță politica de colaborare a autorităților de la Maseru cu regimul din Republica Sud-Africană.

Colectivele de muncă din 2 500 de întreprinderi, organizații, sovhozuri și colhozuri din Uniunea Sovietică au fost decorate cu diplome de onoare în cinstea sărbătoririi a 100 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin, anunță agenția TASS. Hotărîrea a fost adoptată de Comitetul Central al P.C.U.S., Prezidiul Sovietului Suprem, Consiliul de Miniștri, Consiliul Central al Sindicatelor din U.R.S.S.

Primele rezultate ale alegerilor districtuale din Anglia și Țara Galilor, care vor dura pînă simbătă, sînt favorabile partidului conservator, anunță agențiile de presă. Din 58 de locuri asupra cărora s-a pronunțat electoratul, conservatorilor le-au revenit 43, laburiștilor — 4 și candidaților independenți — 11.

Sesiunea de primăvară a Parlamentului francez s-a deschis marți. Ședința Senatului a fost consacrată dezbaterilor de politică externă, cu referire indeosebi la politica Franței în Orientul Mijlociu și în zona Mării Mediterane. Adunarea Națională a început examinarea unui proiect de lege privind egalitatea între soți în conducerea și răspunderea familiei.

Cei trei membri ai echipajului navei „APOLLO-13", James Lovell, Thomas Mattingly și Fred Haise, au fost expuși pericolului de a contracta rujeola, boală de care suferă în prezent un alt astronaut, Charles Duke, unul din membrii echipajului de rezervă al misiunii „Apollo-13". În plus, Lovell a fost expus și la contractarea rubeolei, venind în contact cu fiul său, Jeffrey, în vîrstă de 4 ani. Examinați luni de cinci medici, astronauții au fost găsiți într-o bună condiție fizică. Cu toate acestea, se menționează posibilitatea amînării zborului lui „Apollo-13".

Un individ înarmat, aflat la bordul unui avion aparținînd companiei T.W.A., care zbura spre Pittsburg (S.U.A.), a pătruns în carlinga piloților, încercînd devierea aparatului. Tentativa a eșuat, membrii echipajului reușind să-l dezarmeze pe atentator la o oră și jumătate de la producerea incidentului. Avionul a aterizat apoi în bune condiții.

Janos Peter, ministrul de externe al R. P. Ungare, a plecat spre Stockholm pentru o vizită oficială, la invitația ministrului de externe suedez, Torsten Nilsson. Trimisul special al agenției M.T.I. la Stockholm relevă că aceasta va prilejui un util schimb de păreri cu privire la evoluția relațiilor bilaterale și la cele mai importante probleme internaționale, în special problema securității și colaborării europene.

„Cosmos-330". La 7 aprilie, în Uniunea Sovietică a fost lansat satelitul artificial al Pămîntului „Cosmos-330".

Cosmonautul sovietic Gheorghi Beregovoi, aflat în vizită la Budapesta, a declarat la o conferință de presă că oamenii de știință sovietici, tehnicienii și cosmonauții se pregătesc pentru efectuarea unor zboruri de lungă durată în spațiul cosmic — relatează agenția M.T.I. Programul sovietic de cercetări spațiale este orientat spre studierea spațiului interplanetar și a Soarelui. Eforturile comune ale oamenilor de știință americani și sovietici în cercetarea și cucerirea spațiului extraterestru, a spus Beregovoi în încheiere, ar putea aduce un mare folos întregii omeniri.

DESEMNAREA NOULUI PREMIER AL FINLANDEI

HELSINKI 7 (Agerpres). — Președintele Finlandei, Urho Kekkonen, l-a însărcinat marți pe Juha Rihtniemi, președintele partidului de coaliție, cu formarea unui nou guvern. Guvernul premierului Mauno Koivisto a demisionat la 3 aprilie, în urma alegerilor generale de la mijlocul lunii martie.

Cu prilejul deschiderii sesiunii noului Parlament, președintele țării, Urho Kekkonen, s-a pronunțat din nou împotriva semnării acordului privind realizarea „Uniunii economice nordice" cunoscută sub numele de planul Nordek. Kekkonen a subliniat că, după încheierea tratativelor privind realizarea Nordekului, nu au fost create condițiile care să țină cont de neutralitatea politică a Finlandei.

VIETNAMUL DE SUD

PUTERNICE ATACURI ALE FORȚELOR PATRIOTICE

SAIGON 7 (Agerpres). — Pentru a șaptea noapte consecutiv, forțele patriotice sud-vietnameze au lansat puternice acțiuni ofensive împotriva unor obiective militare americano-saigoneze. În ultimele 24 de ore, menționează în legătură cu aceasta agențiile de presă, au fost bombardate cu obuze, mortiere și rachete 13 baze americane, cele mai puternice atacuri fiind declanșate asupra celei de la Nha Trang (situată la 320 kilometri de Saigon).

De asemenea au fost semnalate incidente violente în regiunea Platourilor Înalte, în apropierea bazei militare americane de la Dak Seang.

La Saigon au avut loc marți puternice demonstrații antiguvernamentale. Ele au fost organizate, separat, de veteranii de război și de studenți. Primii au cerut îmbunătățirea condițiilor de trai, iar studenții au protestat împotriva represiunilor la care sînt supuși de autorități. Între demonstranți și poliție au avut loc ciocniri puternice.

Demonstrațiile studenților și ale muncitorilor organizate la Manila în sprijinul cererilor de îmbunătățire a condițiilor de viață și împotriva prezenței americane în Filipine s-au extins, potrivit relatărilor agenției U.P.I., și asupra provinciilor Iliolo și Isabela. La Manila, poliția a somat pe demonstranți, trăgînd focuri de armă în aer, și a făcut uz de grenade cu gaze lacrimogene. Numeroase magazine și școli au fost închise. În fotografie: pe o stradă din Manila poliția percheziționează un grup de studenți.

ÎNCHEIEREA VIZITEI LUI CIU EN-LAI ÎN R.P.D. COREEANĂ

PHENIAN 7 (Agerpres). — Ciu En-lai, premierul Consiliului de Stat al R. P. Chineze, care a făcut o vizită de prietenie în R. P. D. Coreeană, a părăsit marți Phenianul. La plecare, oaspetele a fost condus de Kim Ir Sen, președintele Cabinetului de Miniștri al R. P. D. Coreene, și de alte persoane oficiale.

Cu prilejul vizitei în R. P. D. Coreeană a lui Ciu En-lai, la Phenian a avut loc un miting la care au luat cuvîntul Kang Hi Won, președintele Comitetului popular orășenesc Phenian, și premierul Consiliului de Stat al R. P. Chineze. A fost, de asemenea, prezent Kim Ir Sen.

În legătură cu situația din Cambodgia

WASHINGTON 7 (Agerpres). — În cadrul unui interviu acordat revistei „U.S. News and World Report", premierul guvernului recent instaurat la Pnom Penh, generalul Lon Nol, a declarat că, în caz de „necesitate absolută", Cambodgia va accepta sprijinul militar al Statelor Unite. Șeful regimului cambodgian s-a pronunțat, pe de altă parte, în favoarea unei ridicări la nivel de ambasadă a relațiilor diplomatice dintre Cambodgia și Statele Unite.

NAȚIUNILE UNITE 7 (Agerpres). — U Thant a decis să „trateze cu autoritățile care controlează în mod efectiv guvernul" Cambodgiei. Un purtător de cuvînt al O.N.U. a precizat că secretarul general a luat această decizie după ce a primit două comunicări contradictorii. Prima de la prințul Sianuk, prin care acesta cere ca locul reprezentantului permanent al Cambodgiei la O.N.U. să rămînă vacant „pînă la încheierea luptei duse de poporul cambodgian" contra regimului ilegal de la Pnom Penh, iar a doua de la Ministerul de Externe al actualului guvern de la Pnom Penh, care informează pe secretarul general al O.N.U. despre numirea lui Kim Thet în funcția de reprezentant permanent al Cambodgiei la O.N.U., în locul lui Huot Sambath, demis recent din funcție.

ORIENTUL APROPIAT

Intensă activitate diplomatică

Reprezentanții adjuncți la O.N.U. ai celor patru mari puteri au avut luni o reuniune, în cursul căreia au lucrat la redactarea unui memorandum privind eforturile depuse pînă acum pentru găsirea unei soluții a conflictului din Orientul Apropiat.

La Washington — Joseph Sisco, asistent al secretarului de stat pentru problemele Orientului Apropiat și Asiei de sud, și Anatoli Dobrinin, ambasadorul U.R.S.S. la Washington, au avut luni o nouă întrevedere — a doua în ultima săptămînă — consacrată examinării evoluției situației din Orientul Apropiat — informează buletinul Casei Albe. Nu au fost furnizate amănunte despre problemele abordate.

*

PARIS 7 (Agerpres). — Comisia politică a Adunării Consiliului Europei, reunită la Paris, a adoptat marți un proiect de rezoluție asupra situației din Marea Mediterană și Orientul Apropiat, care va fi supus spre dezbatere sesiunii plenare a Adunării Consultative care va avea loc la 21 aprilie.

Proiectul de rezoluție lansează un apel țărilor angajate în conflictul din Orientul Apropiat pentru restabilirea încetării focului, punînd astfel capăt unei periculoase escaladări a conflictului. Apelul este lansat atît țărilor interesate, cît și Națiunilor Unite pentru a face tot ce le stă în putință în vederea ajungerii la o reglementare pașnică a crizei din această parte a lumii.

Proiectul apreciază că nici o reglementare definitivă a situației din Orientul Apropiat nu va putea fi realizată fără un acord între părțile în cauză, care vor trebui să renunțe la folosirea forței pentru atingerea acestui obiectiv.

După asasinarea ambasadorului vest-german în Guatemala

CIUDAD DE GUATEMALA 7 (Agerpres) — Guvernul guatemalez a dat publicității luni seara un comunicat în legătură cu asasinarea ambasadorului vest-german în Guatemala, von Spreti, în care subliniază că „responsabilii acestei crime vor fi urmăriți într-un mod implacabil". Comunicatul afirmă că „guvernul exercită prin intermediul forțelor de securitate un control complet asupra situației pe ansamblul țării" și cere cetățenilor „ să nu se lase influențați de zvonurile care nu tind decît să provoace neliniște".

După cum relevă agenția France Presse, acest din urmă pasaj al comunicatului guvernamental este destinat să pună capăt zvonurilor privind o rebeliune a forțelor armate guatemaleze, precum și informațiilor potrivit cărora șeful statului ar intenționa să demisioneze, iar ambasadele străine să fie retrase din capitala țării. Dacă primele două informații nu au fost confirmate de nici o sursă oficială, apoi cea de-a treia privind retragerea personalului ambasadelor străine din Guatemala a fost anunțată de decanul corpului diplomatic, Gerolamo Prigione, nunțiul apostolic. El a afirmat că 70 la sută din membrii corpului diplomatic au declarat că „iau în considerare în mod serios chestiunea demisiei lor sau retragerii din posturile pe care le dețin".

Între timp situația din țară se menține încordată. După cum anunță agenția A.P., armata continuă investigațiile pentru descoperirea asasinilor lui von Spreti, patrulînd pe străzi și cercetînd fiecare casă în parte.

Miercuri, întregul personal al ambasadei vest-germane va părăsi Guatemala.

Cancelarul vest-german, Willy Brandt, care se află în S.U.A., și-a exprimat teama, într-o convorbire cu un grup de ziariști, că răpirile de diplomați să nu se extindă la fel ca deturnările de avioane. El a reafirmat criticile la adresa guvernului guatemalez, „care nu este în stare să asigure protecția diplomaților".

La Buenos Aires, ministrul de externe al Argentinei a făcut cunoscut că țara sa intenționează să ceară discutarea problemei răpirilor de diplomați în cadrul Organizației Statelor Americane și al Organizației Națiunilor Unite. La Washington, purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat, Robert McCloskey, a declarat că guvernul american studiază oportunitatea luării unor măsuri internaționale împotriva răpirilor de diplomați.

Colaborarea economică româno-chineză pe o cale ascendentă

Reafirmate cu toată claritatea, în cadrul recentei plenare a C.C. al P.C.R. și al sesiunii Marii Adunări Naționale, coordonatele activității internaționale a partidului și statului nostru, principiile care o călăuzesc își găsesc o elocventă confirmare în practica de zi cu zi.

Este bine cunoscut că elementul central al politicii externe a României, trăsătura sa dominantă o constituie prietenia, alianța și colaborarea multilaterală cu țările socialiste vecine, cu celelalte state socialiste din Europa, din Asia, din America Latină, cu toate țările socialiste — de care sîntem legați prin comunitatea orînduirii sociale, ideologia comună, idealul comun al construirii socialismului și comunismului. Preocuparea constantă pentru extinderea relațiilor economice, politice, tehnico-științifice, culturale cu toate țările frățești izvorăște din convingerea că o astfel de orientare servește atît intereselor fundamentale ale țării noastre, cît și ale fiecăreia dintre țările socialiste, corespunde cauzei unității întregului sistem socialist. Ea pornește de la perspectiva internaționalistă, corespunzătoare intereselor supreme ale socialismului, de a se asigura adîncirea cooperării și colaborării între toate țările sistemului socialist mondial

În acest cadru, poporul român acordă o înaltă prețuire relațiilor de prietenie frățească și colaborare multilaterală dintre România și Republica Populară Chineză. Întemeiate pe principiile marxism-leninismului și internaționalismului socialist, al stimei și respectului reciproc, al înțelegerii și întrajutorării tovărășești, aceste relații cunosc o dezvoltare continuă. Așa cum a arătat tovarășul **Nicolae Ceaușescu — „cu toate că țările noastre se află la mari distanțe geografice una de alta, între poporul român și poporul chinez au loc relații de colaborare în toate domeniile de activitate. Se extind relațiile economice, politice, culturale, tehnico-științifice între cele două țări, se dezvoltă relațiile tovărășești între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Chinez. Partidul și guvernul consideră că dezvoltarea multilaterală a prieteniei și colaborării româno-chineze, pe măsura progresului economic și cultural obținut de țările noastre, corespunde intereselor ambelor noastre țări, cauzei socialismului și păcii în lume".**

În acest spirit s-au desfășurat zilele trecute la Pekin vizita oficială a ministrului comerțului exterior al României, Cornel Burtică, și tratativele dintre delegațiile comerciale guvernamentale ale celor două țări. După cum s-a anunțat, premierul Consiliului de Stat al R. P Chineze, Ciu En-lai, l-a primit, cu acest prilej, pe ministrul comerțului exterior al României. În cursul întrevederii, desfășurată într-o atmosferă de cordialitate și prietenie — în prezența vicepremierului Li Sien-nien, a ministrului ad-interim al comerțului exterior al R. P. Chineze, Lin Hai-yun, și a altor persoane oficiale — au fost discutate unele probleme de interes reciproc. Sub aceleași bune auspicii oaspetele roman a avut contacte și convorbiri cu alte personalități chineze și a putut cunoaște nemijlocit unele dintre marile realizări ale Chinei populare în opera de construcție socialistă.

În cursul acestor contacte a fost relevată evoluția pozitivă a relațiilor economice româno-chineze de pînă acum, precum și dorința reciprocă de a dezvolta și mai mult în viitor schimburile comerciale, cooperarea reciproc avantajoasă. Ca expresie concretă, materială, a fost semnat acordul privind schimbul de mărfuri și plățile între Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză — document important pentru extinderea viitoare a relațiilor economice româno-chineze. Potrivit prevederilor acordului, livrările reciproce de mărfuri pe anul în curs dintre cele două țări vor continua să sporească și să se diversifice, însăși structura acestora fiind semnificativă în privința lărgirii continue a gamei de produse care vor circula în ambele direcții. Astfel, România va livra R. P. Chineze mașini-unelte, utilaje și instalații petroliere, autocamioane, uleiuri minerale, laminate și țevi de oțel, mase plastice, insecticide, produse chimice și alte mărfuri. La rîndul ei, Republica Populară Chineză va exporta în țara noastră diverse mașini-unelte, metale dure, laminate feroase, produse chimice și minerale, produse textile din bumbac, lînă și mătase, diverse produse agroalimentare, bunuri industriale de larg consum etc.

După cum s-a remarcat în cursul tratativelor, un factor deosebit de favorabil, care generează posibilități tot mai mari de amplificare a colaborării economice reciproce, îl constituie realizările obținute de România și R. P Chineză în edificarea orînduirii noi, socialiste.

Afirmîndu-și din plin hărnicia și talentul creator, poporul chinez desfășoară o vastă activitate constructivă. Rezultatele dobîndite în anii puterii populare își găsesc expresie în noua înfățișare a unor mari centre industriale ca Anșan, Uhan, Pekin, Șenian, Șanhai, Canton și altele, în sutele de uzine mari și moderne apărute pe tot cuprinsul țării, în vastele șantiere de construcție care innoiesc viața pe zone întregi. Făcînd dovada marilor ei capacități creatoare, clasa muncitoare din China realizează în prezent o gamă largă de noi produse industriale importante, cum sînt mașini-unelte automate de mare randament, generatoare electrice, mașini electronice de calcul, automobile, aparatură de precizie etc. În același timp, au fost dobîndite succese remarcabile în dezvoltarea unor largi sectoare ale științei și tehnicii, a numeroase ramuri ale industriei ușoare, ca și în pregătirea de specialiști cu înaltă calificare în diferite domenii ale economiei naționale.

Rezultate rodnice au fost obținute și în dezvoltarea agriculturii socialiste a R. P. Chineze. Sporirea producției de mașini agricole și îngrășăminte chimice, lucrările hidrotehnice de urlașe proporții în cadrul cărora milioane de oameni făuresc noi sisteme de irigație, baraje pentru zăgăzuirea și folosirea rațională a apelor, lacuri de acumulare etc — duc la dezvoltarea sistematică a producției agricole vegetale și animale, contribuie la ridicarea nivelului de trai al maselor.

Animați de profunde simțăminte de prietenie și solidaritate frățească față de toate popoarele care făuresc viața nouă, socialistă, oamenii muncii din țara noastră urmăresc cu interes și caldă simpatie activitatea creatoare desfășurată de poporul chinez, sub conducerea partidului său comunist, și se bucură sincer de toate succesele sale în construcția socialistă. Cu aceleași sentimente privește poporul chinez activitatea creatoare a oamenilor muncii din țara noastră, realizările lor în dezvoltarea industriei, modernizarea agriculturii, făurirea unei culturi înfloritoare, ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, în adîncirea democrației socialiste, în toate domeniile de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate. Așa cum a arătat tovarășul Ciu En-lai, **„poporul chinez felicită din inimă poporul frate român pentru succesele sale obținute în toate domeniile și este convins că poporul român, sub conducerea Partidului Comunist Român, înaintînd pe calea socialismului, va putea obține cu siguranță succese noi și mai mari".** Aceleași sentimente prietenești au fost exprimate și cu prilejul recentei vizite în China a ministrului comerțului nostru exterior, în convorbirile avute cu diferite persoane oficiale și cu reprezentanți ai vieții publice.

Creșterea continuă a potențialului economic al României și al R. P. Chineze, dezvoltarea industriei, agriculturii, științei și tehnicii în cele două țări creează noi premise obiective și condiții optime pentru intensificarea colaborării și cooperării reciproce în sectoare tot mai largi, extinderea schimbului de experiență în diferite domenii ale construcției socialiste, sporirea mai departe a volumului schimburilor de mărfuri etc. În cursul tratativelor de la Pekin, ambele părți au fost de acord să fie examinate și explorate, în continuare, posibilitățile existente pentru dezvoltarea cooperării economice româno-chineze.

În ce o privește, România socialistă este hotărîtă să facă totul pentru întărirea și extinderea și pe viitor a relațiilor de colaborare pe diferite planuri cu R. P. Chineză, nutrind convingerea că un asemenea curs al relațiilor reciproce va contribui și pe mai departe la întărirea prieteniei trainice dintre cele două țări și popoare, la creșterea forței și unității sistemului socialist, a mișcării comuniste internaționale, a frontului mondial antiimperialist.

Opinia publică din țara noastră, sprijinind orientarea neabătută a partidului și guvernului spre dezvoltarea legăturilor frățești cu toate țările socialiste, ca și întreaga activitate internațională a României socialiste, este profund încredințată că prietenia și colaborarea multilaterală româno-chineză vor cunoaște o continuă dezvoltare, iar roadele lor vor sluji atît celor două popoare, cît și intereselor întăririi sistemului socialist în ansamblu, ale unității sale, ale cauzei păcii și progresului în lume.

B. STOIAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40 360